

OPPIAINEITTEN SISÄLTÖTAULUKKO 1.8.2020 ALKAEN

Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus vuosiluokilla 1 – 2	1
Suomen kieli ja kirjallisuus vuosiluokilla 3 – 6	4
Suomen kieli ja kirjallisuus vuosiluokilla 7 – 9	9
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus vuosiluokilla 1 – 2	14
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus vuosiluokilla 3 – 6	17
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus vuosiluokilla 7 – 9	22

Toinen kotimainen kieli

Ruotsi B1-oppimäärä vuosiluokalla 6	25
Ruotsi B1-oppimäärä vuosiluokilla 7 – 9	27
Valinnainen A2-ruotsi vuosiluokilla 4 – 6	30
Valinnainen A2-ruotsi vuosiluokilla 7 – 9	34

Vieraat kielet

Englanti A1-oppimäärä vuosiluokilla 1 – 2	37
Englanti A1-oppimäärä vuosiluokilla 3 – 6	42
Englanti A1-oppimäärä vuosiluokilla 7 – 9	47
Muu vieras kieli A2-oppimäärä vuosiluokilla 4 - 6	50
Ranskan kielen A2-oppimäärä vuosiluokilla 7 - 9	54
Saksan kielen A2-oppimäärä vuosiluokilla 7 - 9	57

Matematiikka vuosiluokilla 1 – 2	60
Matematiikka vuosiluokilla 3 – 6	62
Matematiikka vuosiluokilla 7 – 9	66

Ympäristöoppi vuosiluokilla 1 – 2	70
Ympäristöoppi vuosiluokilla 3 – 6	73
Biologia vuosiluokilla 7 – 9	80
Maantieto vuosiluokilla 7 – 9	84
Fysiikka vuosiluokilla 7 – 9	87
Kemia vuosiluokilla 7 – 9	91
Terveystieto vuosiluokilla 7 – 9	95

Uskonto

Evangelisluterilainen uskonto vuosiluokilla 1 – 2	99
Evangelisluterilainen uskonto vuosiluokilla 3 – 6	101
Evangelisluterilainen uskonto vuosiluokilla 7 – 9	104
Ortodoksinen uskonto vuosiluokilla 1 – 2	107
Ortodoksinen uskonto vuosiluokilla 3 – 6	109
Ortodoksinen uskonto vuosiluokilla 7 – 9	111
Katolinen uskonto vuosiluokilla 1 – 2	113
Katolinen uskonto vuosiluokilla 3 – 6	115
Katolinen uskonto vuosiluokilla 7 – 9	117
Islam vuosiluokilla 1 – 2	119
Islam vuosiluokilla 3 – 6	121
Islam vuosiluokilla 7 – 9	123
Juutalainen uskonto vuosiluokilla 1 – 2	125
Juutalainen uskonto vuosiluokilla 3 – 6	127
Juutalainen uskonto vuosiluokilla 7 – 9	129

<u>Elämäkatsomustieto vuosiluokilla 1 – 2</u>	131
<u>Elämäkatsomustieto vuosiluokilla 3 – 6</u>	133
<u>Elämäkatsomustieto vuosiluokilla 7 – 9</u>	136
<u>Historia vuosiluokilla 5 – 6</u>	139
<u>Historia vuosiluokilla 7 – 8</u>	141
<u>Yhteiskuntaoppi vuosiluokilla 4 – 6</u>	143
<u>Yhteiskuntaoppi vuosiluokilla 9</u>	145
<u>Musiikki vuosiluokilla 1 – 2</u>	147
<u>Musiikki vuosiluokilla 3 – 6</u>	149
<u>Musiikki vuosiluokilla 7 – 8</u>	153
<u>Kuvataide vuosiluokilla 1 – 2</u>	156
<u>Kuvataide vuosiluokilla 3 – 6</u>	158
<u>Kuvataide vuosiluokilla 7 – 9</u>	161
<u>Käsityö vuosiluokilla 1 – 2</u>	163
<u>Käsityö vuosiluokilla 3 – 6</u>	165
<u>Käsityö vuosiluokilla 7</u>	170
<u>Liikunta vuosiluokilla 1 – 2</u>	173
<u>Liikunta vuosiluokilla 3 – 6</u>	175
<u>Liikunta vuosiluokilla 7 – 9</u>	179
<u>Kotitalous vuosiluokilla 7</u>	182
<u>Oppilaanohjaus vuosiluokilla 7 - 9</u>	184

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom! Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466341>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	1. luokka	2. luokka	L1-L7
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	Harjoitellaan itsesäätelytaitoja vuorovaikutustilanteissa, esim. puheenvuoron odottamista. Harjoitellaan keskittyvää kuuntelemista ja kuullun mukaan toimimista.	Harjoitellaan toisten kanssa toimimista, esim. vastavuoroisuutta.	L1, L2, L3
T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin	S1	Opetellaan kysymistä, vastaamista ja kertomista.	Opetellaan osallistumaan keskusteluun.	L1, L2, L7
T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeuttaan ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	S1	Harjoitellaan tilanteeseen sopivaa sanallista ja sanatonta viestintää esim. draaman keinoin (konkreettiset tilanteet esim. välitunnilla). <i>vrt. Aktiivisen kansalaisen polku – viestintätaidot</i>	Tutustutaan lastenkirjallisuuteen mm. draaman ja keskustelun kautta	L1, L2, L7
T4 ohjata oppilasta rakentamaan viestijäkuvaansa ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin	S1	Harjoitellaan tunnetaitoja ja opitaan tunnistamaan eri tunnetiloja.	Harjoitellaan kertomaan tunnetiloista.	L1, L2, L7
Tekstien tulkitseminen				
T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan	S2	Opetellaan lukemaan. Puheopetusta äänneiden harjoitteluun resurssien puitteissa.	Syvennetään lukutaitoa.	L1, L4, L5

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä	S2	Harjoitellaan käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva.	Harjoitellaan tekstinyymmärtämistä ja tekstinyymmärtämisen strategioita. Opitaan käyttämään kerronnan peruskäsitteitä: juoni, päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika.	L1, L2, L4
T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin	S2	Harjoitellaan tiedon etsimistä yhdessä.	Harjoitellaan tiedon etsintää myös itsenäisesti.	L1, L4, L5
T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta, mediateksteistä ja muista teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen	S2	Nautitaan lastenkirjallisuudesta, esim. opettajan lukemana. Rohkaistaan lasta erilaisten tekstien lukijaksi.	Tutustutaan lastenkirjallisuuteen, tietoteksteihin, mediateksteihin ja peleihin.	L2, L4, L5
Tekstien tuottaminen				
T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla	S3	Opitaan kertomaan omista kokemuksista puhumalla.	Harjoitellaan tekstien tuottamista yksin ja yhdessä puhumalla ja kirjoittamalla.	L1, L4, L5, L7
T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä	S3	Harjoitellaan kirjoittamaan sanoja ja lyhyitä virkkeitä esim. kuvasta, myös sähköisillä alustoilla.	Harjoitellaan tekstin suunnittelemista esim. ajatuskartan avulla.	L2, L4, L5
T11 opastaa oppilasta harjaannuttamaan käsinkirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä ohjata oppilasta vähitellen tekstien suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia	S3	Opetellaan isot ja pienet tekstauskirjaimet. Harjoitellaan oikeinkirjoituksen perusasioita (esim. sanaväli, tavutus, virke ja sen lopetusmerkit, iso alkukirjain virkkeen alussa ja tutuissa erisnimissä).	Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioita. Opetellaan näppäintaitoja, esim. tutustutaan kymmensormijärjestelmän perusriviin.	L1, L4, L5

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttäytymiseen	S4	Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta: pohditaan sanoja, leikitellään kielellä (esim. lorut, leikit, laulut).	Pohditaan yhdessä sanontoja ja ilmaisuja. Laajennetaan käsitevarastoa.	L2, L4, L7
T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään lukuharrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön	S4	Kuunnellaan lapsille suunnattua kirjallisuutta, esim. satuja. Valitaan ja luetaan itselle kiinnostavaa ja omalle taitotasolle sopivaa kirjallisuutta.	Valitaan ja luetaan itselle kiinnostavaa ja omalle taitotasolle sopivaa kirjallisuutta. Tutustutaan kirjastoon. <i>(Vrt. Kulttuuripolku)</i>	L2, L3, L4
T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttäjäksi sekä kannustaa tuottamaan omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa	S4	Tehdään esityksiä ja osallistutaan niihin. Tutustutaan juhla- ja kansanperinteeseen. Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja eri kulttuurikohteisiin ja osallistutaan kulttuuriryhmien kouluvierailuihin. <i>(Vrt. Kulttuuripolku)</i>	Tehdään esityksiä ja osallistutaan niihin. Tutustutaan juhla- ja kansanperinteeseen. Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja eri kulttuurikohteisiin ja osallistutaan kulttuuriryhmien kouluvierailuihin (vrt. kulttuuripolku).	L2, L4, L7

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet). Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466341?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen						
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintä-ympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja. Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista suullisesti. Vahvistetaan kuuntelemisen taitoja.	Opetellaan perustelemaan oma mielipide.	Harjoitellaan ja tunnistetaan erilaisia vuorovaikutustilanteita. Harjoitellaan erilaisia tapoja perustella mielipide.	Opetellaan perustelemaan oma mielipide toiset huomioon ottaen keskustelussa ja väittelyssä. (ks. T2)	L1, L2, L7
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioidaan toisten tarpeita ryhmäviestintä-tilanteissa	S1	Tutkitaan sanattoman viestinnän keinoja merkitystä viestintätilanteissa.	Harjoitellaan käyttäytymään asiallisesti erilaisissa asiointitilanteissa. Harjoitellaan rakentavan palautteen antamista ja saamista.	Opetellaan väittelytaitoja.	Harjoitellaan ja syvennetään keskustelu- ja väittelytaitoja.	L1, L2, L3, L7
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	S1	Tutustutaan näytelmiin. Käytetään draamaa työvälineenä.	Suunnitellaan ja toteutetaan pieni näytelmä.	Harjoitellaan esitelmän pitämistä ja havainnollistamista (esim. esitysgrafiikkaohjelmia apuna käyttäen – vrt. <i>TVT-polku</i>).	Harjoitellaan improvisaatioita.	L1 L2, L4, L7

				Harjoitellaan pienen puhe-esityksen pitämistä.		
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuva ja halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	Tutustutaan nettietikettiin. Harjoitellaan asiallisen viestin tekemistä.	Tutustutaan kuvallisten viestien mahdollisuuksiin (esim. valokuvat, videot).	Käsitellään erilaisia sosiaalisen median kanavia.	Opetellaan käyttämään internetiä ja sosiaalista mediaa turvallisesti ja vastuullisesti (kenelle ja mitä viestittelen, mitä kuvia voin julkaista). <i>Vrt. TVT-polku)</i>	L1, L2, L3, L4
Tekstien tulkitseminen						
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	Opitaan ennakoimaan luettua. Tutustutaan erilaisiin luetun ymmärtämisen strategioihin, esim. käsitekarttaan.	Harjoitellaan käsitekartan tekemistä luetun ymmärtämisen tukena.	Syvennetään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukemisen stratigioita.	Harjoitellaan tunnistamaan olennainen erilaisista teksteistä.	L1, L4, L5
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	S2	Tutustutaan erilaisiin teksteihin ja tekstilajeihin. Harjoitellaan tietotekstin lukemista.	Laajennetaan sana- ja käsitevarastoa sanaluokkien opetteluun yhteydessä.	Harjoitellaan tunnistamaan erilaisia tekstilajeja.	Syvennetään tekstilajien tunnistamistaitoja.	L1, L2, L4, L5
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	S2	Tutustutaan uutiseen eri medioissa. Tutustutaan sanomalehteen. Harjoitellaan tiedonhakua.	Tutustutaan erilaisiin verkkosivustoihin tiedonlähteenä ja pohditaan niiden luotettavuutta.	Harjoitellaan monipuolisesti tiedon etsintää ja löydetyn tiedon luotettavuuden arviointia.	Syvennetään tiedon luotettavuuden arviointikykyjä.	L1, L4, L5

T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuuden-tuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukoke- muksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämi- seen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös moni- mediaisissa ympäristöissä	S2	Luetaan ikätasolle sopivia kirjoja. Luetaan ja tehdään runoja. (ks. T14)	Luetaan monenlaista kertomakirjallisuutta. Tutustutaan animaatioon.	Tutustutaan sarjakuvaan ja elokuvaan ja niiden piirteisiin.	Jaetaan lukukokemus esim. monimediaisessa ympäristössä.	L1, L4, L5
Tekstien tuottaminen						
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	Harjoitellaan omien ajatusten ja mielipiteitten ilmaisemista kirjallisesti.	Rohkaistutaan löytämään kanava omien tekstien julkaisemiseen. Vahvistetaan myönteistä kuvaa itsestä tekstien tuottajana esim. yhdessä kirjoittamisen ja vertaisarvioinnin avulla.	Vahvistetaan myönteistä kuvaa itsestä tekstien tuottajana esim. yhdessä kirjoittamisen ja vertaisarvioinnin avulla.	Opitaan näkemään oma kehittyminen tekstin tuottajana (prosessikirjoittaminen, itsearviointi).	L1, L2, L4, L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	S3	Kirjoitetaan lyhyitä juonellisia tarinoita. Harjoitellaan tietotekstin kirjoittamista. Harjoitellaan tekstin otsikointia.	Harjoitellaan tietotekstin kirjoittamista ja lähde-merkintöjen tekemistä.	Harjoitellaan kirjoittamaan monipuolisesti eri tekstilajeja. Harjoitellaan tekstin sekä kuvan ja/tai puheen yhdistämistä (esim. tutkimalla mainoksia).	Harjoitellaan kantaaottavien tekstien tuottamista.	L1, L4, L5, L7

T11 ohjata oppilasta edistämään käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	S3	Sujuvoitetaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja. Harjoitellaan oikeakielisyyden perusasioita.	Harjoitellaan kirjoittamaan vuorokeskustelua. Harjoitellaan kappalejakoja. Harjoitellaan oikeakielisyyden perusasioita.	Opetellaan tekstinkäsittelytaitoja ja opetellaan käyttämään oikolukuohjelmaa. Harjoitellaan oikeakielisyyden perusasioita. Opitaan käyttämään kappalejakoja omassa tekstissä.	Syvennetään tekstinkäsittelytaitoja. Harjoitellaan oikeakielisyyden perusasioita.	L1, L4, L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Harjoitellaan tekemään ja käyttämään tukisanoja tekstin tuottamisen apuna, esim. ajatuskartan avulla. Opitaan vastaanottamaan palautetta ja harjoitellaan antamaan palautetta.	Opitaan arvioimaan omaa tekstiä. Opitaan ottamaan saatu palaute huomioon.	Harjoitellaan tekstin tiivistämistä ja muistiinpanojen tekemistä. Opitaan antamaan asiallista ja rakentavaa palautetta.	Harjoitellaan toimimaan eettisesti verkossa. Tutustutaan tekijänoikeuksiin. <i>Vrt. Aktiivisen kansalaisen polku</i>	L2, L4, L5, L6
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen						
T13 kannustaa oppilasta tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja	S4	Kerrataan suomen kielen äänteet. Harjoitellaan aakkostamista. Tutustutaan lauseiden rakenteeseen ja opitaan virkkeiden muodostamista.	Opetellaan sanaluokkia ja verbien aikamuotoja. Opetellaan tunnistamaan pää- ja sivulauseet.	Kerrataan sanaluokkia. Harjoitellaan nominien taivutusta ja tutustutaan sijamuotoihin.	Syvennetään sanaluokkien osaamista. Opetellaan lauseenjäseniä: subjekti, predikaatti, objekti. Kerrataan aikamuodot ja verrataan niitä muiden	L1, L2, L4

auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia		Opetellaan verbit, substantiivit ja adjektiivit.			kielten, erityisesti englannin, verbinmuotoihin (yhteistyössä englannin opetuksen kanssa).	
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S4	Luetaan ja tehdään runoja. (ks. T8) Tehdään yhteistyötä kirjaston kanssa.	Innostutaan lasten- ja nuortenkirjoista, esim. kirjavinkkausten avulla. Tehdään yhteistyötä kirjaston kanssa.	Luetaan useita ikätasolle ja taitotasolle sopivia kirjoja. Jaetaan lukukokemuksia esim. lukupiirin avulla. Tehdään yhteistyötä kirjaston kanssa.	Luetaan useita ikätasolle ja taitotasolle sopivia kirjoja. Jaetaan lukukokemus monimediaisessa ympäristössä. (ks. T8) Tehdään yhteistyötä kirjaston kanssa.	L2, L4, L5, L7
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen	S4	Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan lähipiiriin (oma luokka, perhe/isovanhemmat) juhlaperinteeseen. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan lähipiiriin muiden kulttuurien kansanperinteeseen. Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan kulttuuriryhmien kouluvierailuihin. <i>Vrt. Kulttuuripolku</i>	Syvennetään tietoutta Suomen kansanperinteestä (esim. Kalevala). Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan kulttuuriryhmien kouluvierailuihin. <i>Vrt. Kulttuuripolku</i>	Tehdään omia esityksiä. Tutustutaan teatteriin (teatterissa käynti/teatterivierailu mahdollisuuksien mukaan). Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan kulttuuriryhmien kouluvierailuihin. <i>Vrt. Kulttuuripolku</i>	Pohditaan sitä, miten kansanperinne näkyy nykykulttuurissa. Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan kulttuuriryhmien kouluvierailuihin. <i>Vrt. Kulttuuripolku</i>	L2, L4, L6, L7

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)

Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466341?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen					
T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä	S1	Harjoitellaan itseilmaisua esim. draaman keinoin.	Tutustutaan teatteriin taidemuotona ja teatteri-ilmaisun keinoihin.	Harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustilanteita esim. draaman keinoin (esim. työn hakeminen, kokous).	L2, L3, L6, L7
T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan	S1		Opitaan mielipiteen perustelemisen keinoja ja harjoitellaan perustellun mielipiteen ilmaistamista niin suullisesti (esim. keskustelutilanteessa) kuin kirjallisesti (esim. verkkokeskustelu).		L1, L2, L3, L7
T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman keinoin	S1	Pidetään valmisteltu suullinen esitys, esim. luetun kirjan esittely.	Valmistellaan ja pidetään havainnollistettu suullinen esitys.	Harjoitellaan valmistellun ja/tai spontaanin puheen pitämistä.	L1, L2, L3, L7
T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin että hän oppii havainnoimaan			Harjoitellaan väittely-, neuvottelu- ja		L1, L2, L6, L7

omaa viestintäänsä, tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä.			ongelmanratkaisutilanteita esim. draaman keinoin.		
Tekstien tulkitseminen					
T5 ohjata oppilasta kehittämään tekstien ymmärtämisessä, tulkinnassa ja analysoimisessa tarvittavia strategioita ja metakognitiivisia taitoja sekä taitoa arvioida oman lukemisensa kehittämistarpeita	S2	Tutustutaan kuva-analyysiin esim. uutiskuvan avulla, mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä kuvataiteen kanssa.	Harjoitellaan ja syvennetään kirjallisuuden analyysi- ja tulkintataitoja tutustumalla novellianalyysiin.		L1, L2, L4
T6 tarjota oppilaalle monipuolisia mahdollisuuksia valita, käyttää, tulkita ja arvioida monimuotoisia kaunokirjallisia, asia- ja mediatekstejä	S2	Tutustutaan uutiseen (rakenne, uutiskriteerit).	Tutustutaan omavalintaiseen tietokirjaan.		L1, L2, L4, L5
T7 ohjata oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa, harjaannuttaa oppilasta tekemään havaintoja teksteistä ja tulkitsemaan niitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen sekä vakiinnuttamaan ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoa	S2	Syvennetään kirjallisuuden käsitteiden ymmärtämistä ja käyttöä erilaisten tekstien tulkinnassa.		Analysoidaan erilaisten mediatekstien piirteitä (esim. artikkeli, kolumni, essee, erilaiset verkkotekstit).	L1, L2, L4
T8 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan arvioida erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla	S2	Opetellaan tiedon hankintaa yhteistyössä kirjaston kanssa.	Opitaan mediakriittisyyttä (erilaisista lähteistä saatavan tiedon arviointi, faktan ja mielipiteen erottaminen).		L2, L4, L5, L6

T9 kannustaa oppilasta laajentamaan kiinnostusta itselle uudenlaisia fiktiivisiä kirjallisuus- ja tekstilajityyppejä kohtaan ja monipuolistamaan luku-, kuuntelu- ja katselukokemuksiaan ja niiden jakamisen keinoja sekä syventämään ymmärrystä fiktion keinoista	S2	Tutustutaan kuvallisen median ilmaisukeinoihin ja tulkintaan.	Tutustutaan monenlaisiin kirjallisuusgenreihin ja niiden piirteisiin ja luetaan niihin liittyviä kokonaisteoksia ja jaetaan lukukokemuksia.	Luetaan suomalaisen klassikko ja/tai nykykirjailijan teos ja jaetaan lukukokemus.	L1, L2, L4, L5
Tekstien tuottaminen					
T10 rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana	S3	Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista omia ajatuksia (esim. päiväkirjat, blogit ja muut verkkotekstit, musiikkikappaleiden sanoitukset). Opetellaan suunnittelemaan ja muokkaamaan omaa tekstiä.			L2, L4, L5, L7
T11 tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja erityisesti kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä, ja auttaa oppilasta valitsemaan kuhunkin tekstilajiin ja tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja	S3	Tuotetaan erityyppisiä tekstejä, myös tietotekstejä (esim. muistiinpanot, tiivistelmä, selostus).	Tuotetaan erityyppisiä tekstejä, erityisesti pohtivia ja kantaaottavia tekstejä ja tutustutaan niiden piirteisiin. Tutustutaan erilaisiin verkkoteksteihin, esim. blogiin, ja mahdollisuuksien mukaan tuotetaan niitä.	Tutustutaan työelämässä tarvittaviin teksteihin (esim. raportti, työhakemus, CV, pöytäkirja).	L2, L4, L5
T12 ohjata oppilasta vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvistamaan taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana	S3	Kerrataan kappalejako. Opitaan ottamaan vastaan palautetta omasta tekstistä ja antamaan rakentavaa palautetta toisten teksteihin liittyen.	Opitaan referoimaan tietotekstiä, esim. reaaliaineen tietotekstiä.	Harjoitellaan asiatekstin tuottamisen prosessin vaiheita, esim. essee aineiston pohjalta.	L2, L4, L5, L6

T13 ohjata oppilasta edistämään kirjoittamisen sujuvoittamista ja vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa, syventämään ymmärrystään kirjoittamisesta viestintänä ja vahvistamaan yleiskielen hallintaa antamalla tietoa kirjoitetun kielen konventioista	S3	Kerrataan kielenhuollon perusasiat.		Kerrataan ja syvennetään oikeakielisyyden konventiota.	L2, L4, L5, L6
T14 harjaannuttaa oppilasta vahvistamaan tiedon hallinnan ja käyttämisen taitoja ja monipuolistamaan lähteiden käyttöä ja viittaustapojen hallintaa omassa tekstissä sekä opastaa oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Opetellaan sosiaalisen median käytöstapoja.	Harjoitellaan lähteiden ja lähdeviitteiden käyttöä oman tekstin tuottamisessa	Syvennetään lähteiden ja lähdeviitteiden käyttöä oman tekstin tuottamisessa.	L2, L4, L5, L7
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen					
T15 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Kerrataan verbin aikamuodot. Opitaan tunnistamaan virkkeen rakenne (päälause, sivulause). Kerrataan sanaluokkia ja sijamuotoja.	Tutustutaan verbin moduksiin. Opetellaan lauseenjäsennys ja muita lauseen rakennepiirteitä.	Tutustutaan suomen kielen sisäiseen vaihteluun (esim. murteisiin ja slangiin sekä asiatyylin ja arkityylin eroihin).	L1, L2, L4

<p>T16 kannustaa oppilasta avartamaan kirjallisuus- ja kulttuurinäkemystään, tutustuttaa häntä kirjallisuuden historiaan ja nykykirjallisuuteen, kirjallisuuden eri lajeihin sekä auttaa häntä pohtimaan kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä omassa elämässään, tarjota oppilaalle mahdollisuuksia luku- ja muiden kulttuurielämysten hankkimiseen ja jakamiseen</p>	<p>S4</p>	<p>Tutustutaan kirjallisuuden päälajeihin ja niiden tärkeimpiin piirteisiin. Luetaan useampi kokonaisteos ja jaetaan lukukokemus muiden kanssa.</p>	<p>Tutustutaan joidenkin genrejen piirteisiin ja vaiheisiin. Luetaan useampi kokonaisteos ja jaetaan lukukokemus muiden kanssa (ks. T9).</p>	<p>Tutustutaan kansanrunouteen. Tutustutaan Suomen kirjallisuuden vaiheisiin ja keskeisiin teoksiin (Kalevala, muut klassikot). Luetaan useampi kokonaisteos ja jaetaan lukukokemus muiden kanssa (ks. T9).</p>	<p>L1, L2, L4</p>
<p>T17 ohjata oppilas tutustumaan Suomen kielelliseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen, suomen kielen taustaan ja piirteisiin ja auttaa oppilasta pohtimaan äidinkielen merkitystä sekä tiedostumaan omasta kielellisestä ja kulttuurisesta identiteetistään sekä innostaa oppilasta aktiiviseksi kulttuuritarjonnan käyttäjäksi ja tekijäksi</p>	<p>S4</p>		<p>Tutustutaan Kalevalaan fantasiakirjallisuuden esimerkkinä (ks. T9)</p>	<p>Käsitellään Suomen kielitilannetta. Tutustutaan Suomen kielen erityispiirteisiin. Tutustutaan maailman kielitilanteeseen, kielten sukulaisuussuhteisiin ja suomen sukukieliin.</p>	<p>L2, L4, L6, L7</p>

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/692137?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S5	1.luokka	2.luokka	L1-L7
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan	S1	Opitaan vuorovaikutustaitoja pelien ja leikkien kautta. Harjoitellaan suomen kielen kirjain – äänne vastaavuutta.	Harjoitellaan toisten kanssa toimimista ja kuuntelemista.	L2, L4
T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua	S1	Harjoitellaan suullista kielitaitoa. Opetellaan kysymistä, kertomista ja vastaamista.	Harjoitellaan arjen kielenkäyttötilanteita ja sanastoa.	L1, L2, L7
T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin	S1	Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja satujen ja tarinoiden avulla. Apuna käytetään rooli- ja teatterileikkejä.	Laajennetaan vuorovaikutustaitoja tutustumalla loruihin ja tietoteksteihin.	L1, L2, L7
Tekstien tulkitseminen				
T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen	S2	Opetellaan suomen kielen äänneet (puheopetusta resurssien puitteissa). Kiinnostutaan kirjoitetusta kielestä.	Tutustutaan lastenkirjallisuuteen, tietoteksteihin, mediateksteihin ja peleihin esim. draaman ja keskustelun kautta. Harjoitellaan kuvanlukutaitoa.	L1, L2, L4

T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan	S2	Opetellaan lukemaan.	Opetellaan oman lukukokemuksen jakamista muille.	L2, L4
Tekstien tuottaminen				
T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista	S3	Harjoitellaan kirjoittamisen alkeita.	Harjoitellaan kirjoittamista ryhmässä.	L2, L4
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja	S3	Harjoitellaan erityisesti käsin kirjoittamista, mutta harjoitellaan lisäksi sanojen ja lyhyiden virkkeiden kirjoittamista sähköisellä alustalla.	Kehitetään näppäintaitoja ja harjoitellaan lyhyen kirjallisen tekstin suunnittelua ja kirjoittamista.	L4, L5
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita	S3	Harjoitellaan virkkeen käsitettä, pitkää ja lyhyttä vokaalia, kaksoiskonsonanttia sekä isoa alkukirjainta.	Harjoitellaan diftongia ja äng- äännettä sekä lopetusmerkkejä.	L1, L4, L5
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhetoivoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen	S4	Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta: pohditaan sanoja, sanontoja ja ilmaisuja, leikitellään kielellä	Innostetaan oppilasta havainnoimaan oman kielen ja suomen kielen välisiä eroja ja yhtäläisyyksiä.	L4, L6, L7
T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen	S4	Kuunnellaan erilaisia satuja ja tarinoita.	Opetellaan löytämään omalle kielitaidolle sopivaa luettavaa.	L2, L4

T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilaisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin	S4	Tunnistetaan lähiympäristön eri kieliä.	Rohkaistutaan arvostamaan ja käyttämään omaa äidinkieltä monipuolisesti.	L2
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena				
T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana	S5	Harjoitellaan havaintojen suullista ilmaisemista.	Harjoitellaan havaintojen kirjallista ilmaisemista.	L1, L2, L4
T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin	S5		Harjoitellaan itsenäisesti yksinkertaista tiedonhakua.	L1, L2, L4
T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan	S5		Opetellaan itsearviointia.	L1, L2, L4

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/692137?valuuttu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S5	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen						
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja koulussa pareittain ja ryhmässä. Tutustutaan nettietikettiin.	Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista ja perustelemista.	Harjoitellaan väittelytaitoja. Käsitellään erilaisia sosiaalisen median kanavia.	Valmistellaan ja esitetään suullinen esitelmä.	L1, L2, L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	S1		Harjoitellaan kuuntelutaitoja esim. toistokirjoituksen avulla.	Harjoitellaan ja rohkaistutaan keskustelemaan annetusta aiheesta.	Harjoitellaan vuorovaikutusta arkipäivän eri tilanteissa. Harjaannutaan kuuntelemaan eri mediavälineissä käytettävää suomen kieltä.	L1, L2, L4
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan	S1	Harjoitellaan tulkitsemaan ei-sanallista viestintää. Opetellaan samankaltaisuudet ja erot ei-sanallisessa viestinnässä	Harjoitellaan ei-sanallisen viestinnän käyttöä	Tutustutaan näytelmän rakenteeseen. Tehdään näytelmä ja esitetään se.	Opitaan huomaamaan, että eri ympäristössä kielen käyttö vaihtelee (esim. koulu, vapaa-aika, vanhemmat, eri maat jne.).	L2

ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat		suomen kielessä ja omassa äidinkielessä.				
Tekstien tulkitseminen						
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelyssä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Luetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä.	Jaetaan lukukokemuksia ryhmässä.	Tunnistetaan ja harjoitellaan tuottamaan eri tekstilajeja. Harjoitellaan kriittistä lukutaitoa ja lähteen luotettavuuden arviointia.	Harjoitellaan tunnistamaan keskeiset asiat tekstistä.	L1, L4
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämistästrategioita käyttäen	S2	Harjoitellaan kirjoittamaan tekstiviestejä ja sähköpostia. Tunnistetaan fiktiivinen teksti tietotekstistä.	Opitaan ennakoimaan luettua.	Harjoitellaan käsittekartan tekemistä luetun ymmärtämisen tukena.	Harjoitellaan erilaisia lukutekniikoita hyväksi käyttäen työstämään eri tavoin saatua informaatiota.	L2, L4
T6 ohjata oppilasta päättävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Harjoitellaan luetun tai kuullun tarinan juonen palauttamista mieleen.	Luetaan eriaiheisia tietotekstejä.	Tutustutaan erilaisiin runoihin ja mediateksteihin.		L1, L2, L4
Tekstien tuottaminen						
T7 innostaa oppilasta edistämään käsikirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	Sujuvoitetaan käsikirjoittamista ja näppäintaitoja.	Harjoitellaan monenlaisten tekstien tekemistä.	Harjoitellaan tekstinkäsittelytaitoja.	Syvennetään tekstinkäsittelytaitoja.	L1, L4, L5

T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	S3	Käsitellään tekstin rakennetta. Kirjoitetaan lyhyitä juonellisia tarinoita.	Harjoitellaan tietotekstin kirjoittamista ja kappalejakoja. Rikastutetaan sanavarastoa. Opetellaan lähdemerkinnän tekemistä. Harjoitellaan vuorokeskustelun kirjoittamista.	Harjoitellaan kirjoittamaan monipuolisesti eri tekstilajeja. Tehdään mainos. Kirjoitetaan ryhmässä. Harjoitellaan käsitekartan tekemistä.	Harjoitellaan kantaottavien tekstien kirjoittamista.	L1, L2, L4
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	S3		Harjoitellaan vertaispalautteen antamista kirjoitustehtävästä.	Vahvistetaan myönteistä kuvaa itsestä tekstien tuottajana.	Arvioidaan omaa kirjoittamista ja muokataan tekstiä palautteen perusteella.	L1, L2, L4
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen						
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	S4	Harjoitellaan taivuttamaan sanoja. Opetellaan kielenhuollon perusteita. Tutustutaan sanaluokkiin.	Kerrataan sanaluokkia ja opetellaan sanojen taivuttamista. Harjoitellaan tunnistamaan ja kirjoittamaan virke, päälause ja sivulause. Vakiinnutetaan oikeinkirjoitusta. Harjoitellaan välimerkkien käyttöä.	Opetellaan synonyymejä ja vastakohtia ja verbin passiivia.	Opetellaan lauseenjäsenistä subjekti, predikaatti ja objekti. Vahvistetaan välimerkkien käyttöä ja oikeinkirjoitusta.	L2, L4

T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S5	Kuunnellaan ja luetaan kokonaisteoksia.	Vahvistetaan mekaanista, sujuvaa ja ymmärtävää lukemista. Opetellaan kirjaston käyttöä.	Luetaan useita ikätasolle sopivia kirjoja. Harjoitellaan lukutaidon strategioita.	Luetaan useita ikätasolle sopivia kirjoja. Laajennetaan lukemista ja lukutaitoa tiedon etsimiseen ja lukemiseen harrastuksena.	L2
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	S5	Harjoitellaan kuullun asian sisällön selostamista pääpiirteittäin.	Harjoitellaan kuvanlukutaitoa. Tutustutaan elokuvaan ja teatteriin.	Tutustutaan alustavasti keskeisiin suomalaisiin kirjailijoihin ja heidän teoksiinsa.	Harjoitellaan puheviestinnän strategioita, keskustelutaitoja ja mielipiteen ilmaisemista. Harjoitellaan kulttuurisidonnaisia puheviestintätilanteita.	L2, L4
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena						
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	S5	Tutustutaan puhe- ja kirjakielen eroihin. Opitaan ymmärtämään oman äidinkielen osaamisen tärkeys.	Opitaan vertailemaan omaa äidinkieltä ja suomen kieltä keskenään (sanasto, idiomit, fraasit).		Opetellaan ilmaisemaan omia ajatuksia rohkeasti tarvittaessa kaikilla itselle tutuilla kielillä.	L1, L2, L7

<p>T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa</p>		<p>Tutustutaan eri oppiaineiden suomenkieliseen sanastoon ja käsitteistöön (mahdollisuuksien mukaan vertaillen oppilaan omaan äidinkieleen).</p>	<p>Tutustutaan eri oppiaineiden suomenkieliseen sanastoon ja käsitteistöön (mahdollisuuksien mukaan vertaillen oppilaan omaan äidinkieleen).</p>	<p>Tutustutaan eri oppiaineiden suomenkieliseen sanastoon ja käsitteistöön (mahdollisuuksien mukaan vertaillen oppilaan omaan äidinkieleen).</p>	<p>Opitaan käyttämään itselle tutujen kielten sanastoa ja käsitteistöä tarvittaessa apuna oppimisessa.</p>	<p>L4, L7</p>
<p>T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä</p>		<p>Harjoitellaan etsimään helpohkosta tietotekstistä olennaiset asiat itsenäisesti.</p>	<p>Harjoitellaan etsimään tietoa internetistä. Opetellaan tallentamaan itse tuotettu teksti esim. Office365-ohjelmaan itsenäisesti.</p>	<p>Tutustutaan joihinkin sosiaalisen median välineisiin. Opitaan tuntemaan sosiaalisen median vaaroja.</p>	<p>Opetellaan käyttämään monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa ja suhtautumaan kriittisesti internetin kautta löydettyyn tietoon.</p>	<p>L1, L6, L7</p>

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Linkit: [Sisältöalueet S1-S5](#)

[Laaja-alaiset osaamisalueet L1-L7](#)

[Oppimisen arviointi oppiaineessa](#)

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S5	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen					
T1 rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa	S1	Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja oppilaan kielitaito huomioon ottaen, esim. keskusteluharjoituksin.	Vahvistetaan vuorovaikutustaitoja oppilaan kielitaito huomioon ottaen, esim. keskusteluharjoituksin.	Syvennetään vuorovaikutustaitoja oppilaan kielitaito huomioon ottaen, esim. keskusteluharjoituksin.	L1, L2, L4
T2 ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja	S1		Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja perustelemista suullisesti.		L2, L4, L5
T3 kannustaa oppilasta kehittämään esiintymistaitojaan ja taitoaan ilmaista itseään erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia ilmaisukeinoja hyödyntäen	S1	Pidetään valmisteltu suullinen esitys, esim. luetun kirjan tai elokuvan esittely.	Pidetään valmisteltu suullinen esitys, esim. havaintoesitelmä.	Pidetään valmisteltu suullinen esitys, esim. oman kulttuurin esittely.	L2
Tekstien tulkitseminen					
T4 ohjata oppilasta hyödyntämään tekstilajitietoutta tekstien tulkinnessa, laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan, käyttämään tehokkaasti lukustrategioita ja päättämään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella	S2	Tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin.	Eritellään eri tekstilajien piirteitä ja tarkoitusta.	Laaditaan tekstejä eri tarkoituksiin ja vertaisarvioidaan tuotoksia.	L1, L2, L4

T5 ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Tutustutaan suomalaiseen mediaan, esim. sarjakuvaan tai uutiseen.	Harjoitellaan mediakriittisyyttä sekä painetussa että sähköisessä ympäristössä.		L1, L2, L4
Tekstien tuottaminen					
T6 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä	S3	Siirrytään fiktiivisistä teksteistä faktuaalisiin.	Harjoitellaan ilmaisemaan oma mielipide niin suullisesti kuin kirjallisesti (ks. T3).	Harjoitellaan työelämässä tarvittavia tekstejä (asioimiskirjoitus).	L1, L2, L4
T7 auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleis-kielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa	S3	Opetellaan suomen verbin taivutuksen piirteitä.	Tarkastellaan suomen lauseen rakennetta (subjekti, predikaatti, objekti).	Syvennetään kielenhuollon keskeisiä asioita.	L2, L3
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen					
T8 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Tutustutaan kielen eri rekistereihin, tutkitaan tyylipiirteitä ja sävyjä.	Harjoitellaan kielen eri rekistereitä omissa teksteissä ja puheissa.	Tarkastellaan oman kotikielen ja suomen kielen eroja ja yhtäläisyyksiä.	L4
T9 innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin	S4	Tutustutaan nuorten kirjallisuuteen (myös esimerkiksi runo, novelli ja sarjakuva).	Tutustutaan eri kirjallisuuden genreihin (yhteistyössä kirjaston kanssa).	Tutustutaan suomalaiseen kirjallisuuteen.	L2
T10 auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään ja erittelemään koulun ja	S4	Tutustutaan S2-ryhmän oppilaiden kulttuureihin.	Tehdään kulttuurivierailuja (esim. elokuva, näyttely, kirjasto).		L2

yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta					
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena					
T11 ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyylejä ja tapoja sekä oppimaan muilta	S5	Harjoitellaan esimerkiksi itse-, vertais- ja ryhmäarviointia.	Harjoitellaan esimerkiksi itse-, vertais- ja ryhmäarviointia.	Harjoitellaan esimerkiksi itse-, vertais- ja ryhmäarviointia.	L1, L2, L7
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla	S5	Harjoitellaan tekemään lyhyt tietoteksti, esim. tiivistelmä ja koevastaus.	Harjoitellaan tekemään laajahko tietoteksti, esim. essee.	Harjoitellaan kirjoittamaan aineiston pohjalta, esim. aineistopohjainen essee.	L1, L4, L6
T13 kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Harjoitellaan tiedonhakua yhdessä kirjaston kanssa. Harjaannutaan etsimään tietoa oma-aloitteisesti esim. apua sanaston ymmärtämiseen.	Syvennetään tiedonhakutaitoja esim. oman esityksen pohjaksi.	Koostetaan esitys, jossa hyödynnetään kuvaa, ääntä ja tekstiä.	L1, L5, L6

Ruotsin kielen B1 -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokalla 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/605637?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	6. luokka	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen			
T1 auttaa oppilasta jäsentämään käsitystään kaikkien osaamiensa kielten keskinäisestä suhteesta	S1	Tutustutaan ruotsin kielen sukupuuhun ja keskustellaan sen sukulaiskielistä. Vertaillaan ruotsin ja englannin yhtäläisyyksiä ja eroja ja verrataan ruotsia myös oppilaan mahdollisesti muihin osaamiin kieliin. Rohkaistutaan hyödyntämään englannista tuttuja piirteitä ruotsin opiskelussa ja toisaalta havaitsemaan eroja.	L1, L2, L4
T2 tutustuttaa oppilas suomen ja ruotsin asemaan kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutukseen suomen kieleen	S1	Tutustutaan ruotsin levinneisyyteen ja asemaan kansalliskielenä Suomessa. tutustutaan Pohjoismaiden karttaan ja nimistöön ruotsiksi. Kuunnellaan näytteitä suomenruotsista ja ruotsinruotsista. Havainnoidaan ruotsin kieltä omassa lähiympäristössä (esim. tuotteet, kyltit, lähialueet, musiikki, nimistö). Pohditaan oman perheen kieli- ja kulttuuritaustaa ruotsin kielen osalta. Tutustutaan valinnaisiin suomenruotsalaisiin ja ruotsalaisiin merkkihenkilöihin ja juhlapäiviin. Pohditaan lainasanojen ja esimerkkien kautta, miten ruotsin kieli on vaikuttanut suomen kieleen	L2
Kieltenopiskelutaidot			
T3 ohjata oppilasta harjaannuttamaan viestinnällisiä taitojaan sallivassa opiskeluilmapiiirissä ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä ottamaan vastuuta opiskelustaan ja arvioimaan osaamistaan	S2	Rohkaistutaan ilmaisuun ja työskennellään virheitä pelkäämättömässä, kannustavassa ilmapiirissä luokka- ja parityöskentelyssä. Opitaan tavoitteellisuutta ja vastuun ottamista omasta kieltenopiskelusta ja käytetään itsearviointia. Hyödynnetään englannin opiskelusta tuttuja oppimisstrategioita koulussa ja kotona. Opitaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa myös ruotsin opiskelun tukena. Harjoitellaan oppimaan muualtakin kuin oppikirjasta.	L1, L5, L3
T4 rohkaista oppilasta näkemään ruotsin taito tärkeänä osana elinikäistä oppimista ja	S2	Selvitetään, missä ruotsin taitoa tarvitaan ja missä sitä voi käyttää. Vertaillaan, millaisissa tilanteissa oppilaiden lähipiirissä käytetään ruotsia.	L3, L5

oman kielivarannon karttumista ja rohkaista ruotsinkielisten oppimisympäristöjen löytämiseen ja hyödyntämiseen myös koulun ulkopuolella		Kannustetaan ruotsin kielen käyttöön myös koulun ulkopuolella ja opetellaan hyödyntämään esim. kirjaston ruotsinkielistä materiaalia. Omaksutaan myönteinen asenne ruotsin opiskelua kohtaan ja nähdään ruotsin taidon merkitys omassa elämässä.	
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä			
T5 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia, erityisesti suullisia viestintätilanteita	S3	Harjoitellaan viestintää yksinkertaisissa vuorovaikutustilanteissa niihin sopivalla kohteliaalla tavalla (mm. tervehtiminen, esittäytyminen, anteeksipyyntö, pyytäminen, pienet haastattelut).	L4
T6 rohkaista oppilasta käyttämään viestinsä perille saamiseksi monenlaisia, myös ei-kielellisiä keinoja ja pyytämään tarvittaessa toistoa ja hidastusta	S3	Rohkaistutaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää esim. draaman keinoin.	L4
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia kohteliaisuuden ilmauksia	S3	Harjoitellaan kaikessa viestinnässä omaksumaan tilanteeseen sopiva, kohdekulttuurille ominainen kohtelias kielenkäyttö.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä			
T8 rohkaista oppilasta ottamaan selvää tilanneyhteyden avulla helposti ennakoitavasta ja ikätasolleen sopivasta puheesta tai kirjoitetusta tekstistä	S3	Opetellaan tärkeimmät suomesta poikkeavat foneettiset merkit ja niiden luonteva ääntäminen. Harjoitellaan ymmärtämään pääkohdat erilaisista, sopivan tasoista teksteistä. Käytetään mahdollisuuksien mukaan myös tasoltaan sopivaa autenttista ruotsinkielistä tekstiä.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä			
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa hyvin pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista	S3	Opitaan kertomaan itsestä jokapäiväiseen elämään liittyviä yksinkertaisia asioita ja harjoitellaan niihin tarvittavia sanastoja ja yksinkertaisia rakenteita (mm. minä itse, perheeni, koulu, harrastukset, vapaa-aika). Valitaan aiheita ja toteutustapoja yhdessä. Harjoitellaan omien lyhyiden tekstien tuottamista arkeen liittyvissä tilanteissa kiinnittäen huomiota myös tarvittaviin rakenteisiin (esim. preesens, substantiivien yksikkö ja monikko, adjektiivien taivutus, apuverbit).	L4

Ruotsin kielen B1 -oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 - 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/605637?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 ohjata oppilasta tutustumaan pohjoismaiseen kieliympäristöön sekä Pohjoismaita yhdistäviin arvoihin	S1	Laajennetaan käsitystä ruotsinkielisestä maailmasta. Laajennetaan suomenruotsalaisen kulttuurin tuntemusta (esim. juhlat, merkkihenkilöt). Tutustutaan ruotsalaiseen kulttuuriin ja sen tunnusomaisimpiin piirteisiin. Tarkastellaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin eroja.	Syvennetään oppilaan tuntemusta ruotsin kielestä osana pohjoismaista kieliperhettä. Laajennetaan tietämystä Pohjoismaiden kulttuurista ja maantieteestä.	Käsitellään ruotsin kielen sukulaisuussuhteita muihin eurooppalaisiin kieliin.	L2, L5
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Rohkaistutaan hyödyntämään englannin kielen piirteitä ruotsin opiskelussa. Opetellaan huomaamaan ruotsin kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia, mm. sanaluokkien piirteitä.	Opetellaan hyödyntämään englannin kielen piirteitä ruotsin opiskelussa. Opetaan huomaamaan ruotsin kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia, mm. sanaluokkien piirteitä.	Opitaan hyödyntämään englannin kielen piirteitä ruotsin opiskelussa. Opetaan huomaamaan ruotsin kielen keskeisiä säännönmukaisuuksia, mm. sanaluokkien piirteitä.	L1, L4
Kielenopiskelutaidot					
T3 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja	S2	Ymmärretään pitkäjänteisen harjoittelun merkitys esim. sanaston oppimisessa.	Opitaan vastuunkantoa omasta kielenopiskelusta ja	Opitaan löytämään itselle sopivimpia oppimisstrategioita.	L1

arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen		Harjoitellaan kieltä monipuolisesti (puhuminen, lukeminen, kuunteleminen, kirjoittaminen). Käytetään soveltuvien osien tieto- ja viestintäteknologiaa opiskelun apuvälineenä. Käytetään itsearviointia.	harjoitellaan tavoitteiden asettamista. Opitaan toimimaan kannustavasti pari- ja ryhmätyöskentelyssä.	Vahvistetaan oppilaan vastuunkantokykyä omasta oppimisesta.	
T4 kannustaa oppilasta huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä omassa elämässään ja ohjata oppilasta käyttämään ruotsia rohkeasti erilaisissa tilanteissa koulussa ja koulun ulkopuolella.	S2	Opetellaan huomaamaan ruotsin kieli omassa lähiympäristössä ja sen käyttömahdollisuuksia koulun ulkopuolella..	Opitaan käyttämään ruotsin kieltä erilaisissa tilanteissa kuten turistitilanteissa. Käsitellään ruotsin taidon merkitystä myös pohjoismaisessa kontekstissa.	Pohditaan ruotsin taidon merkitystä jatko-opinnoissa ja työelämässä.	L2, L7
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T5 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta	S3	Käytetään paljon parityöskentelyä. Harjoitellaan toimimaan arjen tilanteissa ja tuottamaan lyhyitä kirjallisia ja suullisia viestejä.	Tuotetaan omaa tekstiä suullisesti ja kirjallisesti. Käytetään mahdollisuuksien mukaan tieto- ja viestintäteknologiaa kommunikation apuvälineenä.	Harjoitellaan omien tekstien ja keskustelujen vaativampaa tuottamista.	L4
T6 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Rohkaistutaan käyttämään vähäistäkin kielitaitoa hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää. Harjoitellaan erilaisia strategioita keskustelun ylläpitämisessä.	Rohkaistutaan toimimaan vähäiselläkin kielitaidolla. Harjoitellaan erilaisia strategioita keskustelun ylläpitämisessä (esim. kiertoilmaisut, tarkennukset).	Vahvistetaan aiemmin opeteltuja viestintästrategioita.	L2, L4
T7 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan keskustelemaan kohteliaasti käyttäen tavanomaisia ilmauksia ja perustason viestintärutiineja.	Harjoitellaan kohteliaasta kielenkäyttöä erilaisissa tilanteissa.	Vahvistetaan aiemmin opeteltuja kohteliaan kielenkäytön strategioita.	L2, L4, L6

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T8 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Kuunnellaan ja luetaan erilaisia ja eritasoisia tekstejä, esim. dialogeja, kertovia tekstejä, lauluja, mainoksia. Käytetään apuvälineitä (sanakirjat, TVT) tekstien tulkinnassa. Harjoitellaan päättämään sanojen merkityksiä esim. muiden kielten avulla.	Opitaan tekstilukutaitoa ja harjoitellaan erilaisten tekstien avulla löytämään niiden keskeiset sisällöt.	Syvennetään tekstilukutaitoa ja harjoitellaan erilaisten tekstien avulla löytämään keskeiset sisällöt pidemmästäkin tekstistä.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Laajennetaan sanavarastoa ja rakenteita, joiden avulla oppilas pystyy kertomaan jokapäiväisestä elämästään. Vahvistetaan kuudennella luokalla opittuja sisältöjä. Harjoitellaan ääntämistä. Harjoitellaan verbin aikamuotoja, substantiivin monikkoja, adjektiivin taivutusta, pronomineja, prepositiota ja sanajärjestystä.	Vahvistetaan ja laajennetaan jo opittua sanastoa ja rakenteita. Syvennetään rakenteiden hallintaa, esim. verbioppia, lauserakenteita. Kiinnitetään huomiota ääntämiseen.	Harjoitellaan tekstien tuottamista ja monipuolisempaa sanavaraston käyttämistä ja vaihtelevia rakenteita. Kerrataan aikamuotojen käyttöä.	L4, L5

Ruotsin kielen A2-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 4 - 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/605631?valittu=428781>

[Takaisin oppiaine luetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lähiympäristön, Suomen ja Pohjoismaiden kielellisestä ja kulttuurisesta runsaudesta sekä suomen ja ruotsin asemasta kansalliskielinä	S1	Havainnoidaan ruotsin kielen esiintymistä omassa lähiympäristössä (tuotteet, kyltit, nimistö, tiedotusvälineet). Tutustutaan ruotsin levinneisyyteen ja asemaan kansalliskielenä Suomessa. Tutustutaan Pohjoismaiden karttaan ja nimistöön ruotsiksi.	Tutustutaan valinnaisiin suomenruotsalaisiin ja ruotsalaisiin juhlapäiviin ja merkkihenkilöihin.	Laajennetaan tietämystä Pohjoismaista (kulttuuri ja maantiede). Valitaan mahdollisuuksien mukaan itse pohjoismaisia aiheita tarkemman tutustumisen kohteiksi.	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakkoletuksia.	S1	Pohditaan oman perheen kieli- ja kulttuuritaustaa ruotsin kielen osalta. Vertaillaan eri kotikieliä. Selvitetään, missä ruotsin taitoa tarvitaan ja missä sitä voi käyttää. Omaksutaan myönteinen asenne ruotsin opiskelua kohtaan ja nähdään ruotsin taidon merkitys omassa elämässä.	Vahvistetaan avointa asennetta ruotsin kieltä kohtaan monipuolisella, ikäkaudelle sopivalla materiaalilla.	Tutustutaan oman kotiseudun ruotsinkielisyyteen ja mikäli mahdollista, hyödynnetään sitä ja autenttista materiaalia.	L2

T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan ruotsin kielen sukupuuhun ja keskustellaan sen sukulaiskielistä. Havainnoidaan ruotsin sanastollisia yhtäläisyyksiä suomen ja englannin kanssa. Voidaan vertailla ruotsia myös muihin mahdollisiin kieliin.	Vertaillaan suomenruotsin ja ruotsinruotsin ääntämyseroja. Rohkaistutaan hyödyntämään englannista tuttuja kielen piirteitä ruotsin opiskelussa.	Kuunnellaan näytteitä muista pohjoismaisista kielistä ja vertaillaan niitä jo osattaviin kieliin.	L1, L4
T4 ohjata oppilasta löytämään ruotsinkielistä aineistoa	S1	Käytetään ruotsinkielistä aineistoa jo alusta alkaen, vaikka kielitaito ei kaikkeen riittäisikään (esim. lastenohjelmat). Opitaan huomaamaan ruotsin kieli ympäristössä.	Käytetään sopivan tasoista ruotsinkielistä aineistoa (esim. kirjasto, internet, tv).	Käytetään sopivan tasoista ruotsinkielistä aineistoa (esim. kirjasto, internet, tv).	L4, L5
Kielenopiskelutaidot					
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluilmapiiri, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Käytetään ruotsin kieltä itseilmaisussa rohkeasti virheitä pelkäämättömässä, kannustavassa ilmapiirissä.	Opitaan toimimaan kielenopiskelua edistävästi ja kannustavasti pari- ja ryhmätyöskentelyssä.	Käytetään opittuja sanoja ja rakenteita rohkeasti omassa tuotoksessa.	L1, L7
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	Harjoitellaan itsearviointia. Ymmärretään säännöllisen ja pitkäjänteisen harjoittelun tärkeys. Hyödynnetään sanaston opettelussa englannin opiskelusta tuttuja oppimisstrategioita. Käytetään tietotekniikkaa ruotsin opiskelussa, aluksi ohjatumminkin.	Käytetään itsearviointia. Ohjataan vastuulliseen kielenopiskeluun ja harjoitellaan tavoitteiden asettamista sekä itselle sopivien oppimisstrategioiden käyttöä koulussa ja kotona. Käytetään tietotekniikkaa luontevana osana kielten opiskelua.	Käytetään itse- ja vertaisarviointia opiskelun tukena. Asetetaan omia tavoitteita ja otetaan niistä vastuu. Ohjataan oppimaan muualtakin kuin oppikirjasta. Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa harjoittelussa, tiedonhaussa sekä omien tekstien tuottamisessa ja tallentamisessa.	L5, L6

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Työskennellään paljon pareina. Harjoitellaan lyhyiden viestien ja tekstien kirjoittamista.	Työskennellään paljon pareina. Harjoitellaan viestien ja tekstien kirjoittamista.	Tuotetaan omaa tekstiä suullisesti ja kirjallisesti oppilaalle läheisistä aiheista. Kannustetaan käyttämään ruotsia myös koulun ulkopuolella. Pidetään mahdollisuuksien mukaan yhteyttä ruotsinkielisten ikätovereiden kanssa.	L2, L4, L5, L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Toimitaan vuorovaikutus-tilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää.	Toimitaan vuorovaikutus-tilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää.	Harjoitellaan keskustelun ylläpitämistä, sanaselitystä, kiertoilmaisujen käyttöä, tarkennuksen pyytämistä.	L2, L4
T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan erilaisia kielenkäyttötilanteita (esim. esittäytyminen, tervehtiminen, kiittäminen, voinnin kysyminen, anteeksipyyntö) ja niihin sopivia kohteliaita fraaseja.	Harjoitellaan lisää arvostavaa, kohteliaasta kielenkäyttöä erilaisissa tilanteissa (ravintolassa, ostoksilla, tien neuvominen).	Harjoitellaan mielipiteen ilmaisemista ja perustelemista. Pyritään kaikessa viestinnässä omaksumaan tilanteeseen sopiva, kohtelias kielenkäyttö.	L2, L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Kuunnellaan ja luetaan lyhyitä, oppilasta kiinnostavia tekstejä.	Harjoitellaan tuntemattoman sanan merkityksen päättelystä asiayhteydestä. Harjoitellaan perinteisten ja internetin sanakirjojen käyttöä.	Kuunnellaan ja luetaan paljon oppilaita kiinnostavia eritasoisia, erilaisia tekstejä (esim. haastattelu, kertomus, mainos, sanoitus) ja harjoitellaan erilaisia keinoja ymmärtää niiden pääkohdat.	L4

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Opitaan kertomaan itsestä jokapäiväiseen elämään liittyviä yksinkertaisia asioita ja harjoitellaan niihin tarvittavia sanastoja ja yksinkertaisia rakenteita (mm. minä itse, perheeni, koulu, harrastukset). Opetellaan tärkeimmät suomesta poikkeavat foneettiset merkit ja harjoitellaan niiden ääntämistä.	Opitaan kuvailemaan asioita ja kertomaan tapahtumista opittuja sanoja ja rakenteita aktiivisesti käyttäen. Harjoitellaan luontevaa ääntämistä ja kerrataan foneettisia merkkejä.	Harjoitellaan omien lyhyiden tekstien tuottamista arkeen liittyvissä tilanteissa kiinnittäen huomiota myös tarvittaviin rakenteisiin (esim. preesens, imperfekti, substantiivien yksikkö ja monikko, adjektiivien taivutus, apuverbit). Annetaan oppilaille mahdollisuus valita aiheita ja toteutustapoja. Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella vaativampiakin kielenkäyttötilanteita omavalintaisesta aiheesta. Harjoitellaan ääntämistä edelleen, myös sanapainoa ja intonaatiota.	L3, L4, L5, L7

Ruotsin kielen A2-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 - 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/605631?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia ruotsin kansalliskielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaille valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	Laajennetaan tietoutta Ruotsin nykypäivästä ja kulttuurista. Tutkitaan eroja suomenruotsin ja riikinruotsin välillä.	Laajennetaan tietoutta Ruotsista ja muista Pohjoismaista.	Tutustutaan laajemmin Pohjoismaihin ja maailmanlaajuisiin ilmiöihin.	L1, L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	Tutustutaan ruotsinkielisiin viestintävälineisiin. Opitaan huomaamaan ruotsin kieli omassa lähiympäristössä.	Käytetään hyväksi eri viestintävälineiden tarjoamia mahdollisuuksia. Opitaan huomaamaan ruotsin kielen käyttömahdollisuuksia koulun ulkopuolella.	Opitaan medialukutaitoa ja suhtautumaan mediaan myös kriittisesti. Kannustetaan ruotsin käyttöön koulun ulkopuolella.	L2, L5
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Opetellaan hyödyntämään englannin piirteitä ruotsin oppimisessa. Opetellaan havainnoimaan eri sanaluokkien piirteitä.	Tutustutaan pohjoismaisten kielten samankaltaisuuteen ja eroihin sekä opetellaan hyödyntämään muita germaanisiksi kieliä oppimisessa.	Syvennetään kieliopin käsitteiden ymmärtämistä.	L1, L4
Kielenopiskelutaidot					
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä	S2	Harjoitellaan omien kielenoppimistavoitteiden asettamista. Rohkaistutaan käyttämään vähäistäkin kielitaitoa.	Kehitetään itsearviointitaitoja ja harjoitellaan viestintästrategioita.	Opitaan arvostamaan omaa kehittyvää kielitaitoa ja hyödyntämään sitä tulevaisuudessakin.	L1, L3, L7

ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen					
T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kielenopiskelun valmiuksia	S2	Opetellaan itsearviointia ja tavoitteellisuutta ja tutustutaan eri oppimisstrategioihin.	Valitaan itselle sopivia oppimisstrategioita ja otetaan vastuuta omasta opiskelusta.	Opitaan vastuullista, itsenäistä ja tavoitteellista opiskelua.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S3	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia ja kirjallisia harjoituksia. Harjoitellaan käyttämään luokkakielenä kohdekieltä.	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia ja kirjallisia harjoituksia. Laajennetaan kohdekielen käyttöä ja käytetään sitä keskinäisessä kommunikaatiossa.	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia harjoituksia ja lisätään kirjallisia harjoituksia, mm. pidempien tekstien tuottamista. Otetaan oma kielitaito käyttöön, esim. matkat, kesätyöpaikka ym.	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttäen ruotsinkielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	Rohkaistutaan toimimaan vähäiselläkin kielitaidolla.	Harjoitellaan eri viestintätilanteita ja -strategioita.	Syvennetään eri viestintäkeinojen käyttöä.	L4
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista	S3	Tutkitaan kielisosiologia seikkoja suomenruotsissa ja riikinruotsissa. Harjoitellaan small talk -keskusteluja arkipäivän tilanteissa	Tutkitaan kielisosiologia seikkoja eri Pohjoismaissa. Tehdään keskusteluharjoituksia monipuolisista aiheista.	Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaistamista vaikeahkoistakin aiheista kulttuurisidonnaisesti.	L2, L6

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	Harjoitellaan oppilaiden elämään liittyvien aiheiden käsittelyä ruotsiksi.	Tutustutaan vaikeahkoihin ruotsinkielisiin teksteihin. Harjoitellaan itsenäistä tiedonhakua.	Syvennetään luetunymmärtämisen taitoja ja kehitetään keskeisen asiasisällön löytämiskykyä.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Opetellaan mm. koulunkäyntiin ja vapaa-aikaan liittyvää asioita ja harjoitellaan niitä monipuolisesti. Kerrataan keskeisiä ääntämiseen liittyviä seikkoja.	Opetellaan toimimaan sujuvammin arkipäivän tilanteissa ja matkoilla (harrastukset, säästä kertominen, vaatetus, ravintola).	Laajennetaan monipuolisesti sanavarastoa koskemaan tulevaisuudensuunnitelmia. Harjoitellaan uusia sekä jo opittuja rakenteita eri tavoin uusissa aihepiireissä (tunteet, ympäristö, luonto, media).	L4, L3, L5

Vieraan kielen (englanti) A1-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 -2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/600171?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	1. lk	2. lk	Laaja-alainen osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 tutustutaan, mitä kieliä ja kulttuureita koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa on. Ohjata oppilasta tunnistamaan kohdekieli muista kielistä.	Oppilas oppii tiedostamaan kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta arjessaan sekä tunnistamaan kohdekielen muista osaamistaan kielistä. (tavoitetta ei arvioida)	S1 Pohditaan yhdessä, mitä kieliä koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa puhutaan ja tutustutaan niissä esiintyviin kulttuureihin. Keskustellaan eri kielten yhtäläisyyksistä ja eroista.	Keskustellaan ja tehdään havaintoja oman lähiympäristön (perhe/koulu) kielistä. Tavoite: Oppilas oppii tunnistamaan kohdekielen muista lähiympäristön kielistä.	Keskustellaan ja tehdään havaintoja oman lähiympäristön (perhe/koulu) kielistä. Tavoite: Oppilas oppii tunnistamaan kohdekielen muista lähiympäristön kielistä.	L1, L2, L5, L7
T2 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kielitaustaansa sekä kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta	Oppilas oppii arvostamaan omaa kielitaustaansa sekä eri kieliä ja kulttuureja. (tavoitetta ei arvioida)	S1 Pohditaan yhdessä kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden merkitystä ja arvoa eri yhteisöille.	Opitaan ymmärtämään eri kielten tasa-arvoisuus omassa yhteisössä lähiympäristön kieliä ja niiden käyttöä tarkkailemalla. Tavoite: Oppilas oppii arvostamaan niin omaa kielitaustaansa kuin muita kohtaamiaan kieliä.	Opitaan ymmärtämään eri kielten tasa-arvoisuus omassa yhteisössä lähiympäristön kieliä ja niiden käyttöä tarkkailemalla. Tavoite: Oppilas oppii arvostamaan niin omaa kielitaustaansa kuin muita kohtaamiaan kieliä.	L1, L2

Kielenopiskelutaidot					
T3 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden kanssa ja toimia ryhmässä	Oppilas oppii yhteistyö- ja ryhmätyötaitoja.	S2 Harjoitellaan tekemään yhteistyötä ja työskentelemään pareittain ja ryhmissä.	Työskennellään pareittain ja ryhmissä. Tavoite: Oppilas oppii yhteistyötaitoja ja erilaisissa ryhmissä työskentelemistä.	Työskennellään pareittain ja ryhmissä. Tavoite: Oppilas oppii yhteistyötaitoja ja erilaisissa ryhmissä työskentelemistä.	L1, L2, L6
T4 ohjata oppilasta tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä kehittämään kielellistä päättelykykyä	Oppilas oppii arvaamaan ja päättämään sanojen ja ilmausten merkityksiä sekä tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä. (tavoitetta ei arvioida)	S2 Havainnoidaan pääsääntöisesti puhuttua kieltä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella.	Opitaan tarkkailemaan ympäristössä (esim. lelus, laulut, pelit, elokuvat) esiintyvää vieraskielistä sanastoa. Tavoite: Oppilas oppii tarkkailemaan lähiympäristössä esiintyvää kohdekielen sanastoa.	Opitaan tunnistamaan ja erottamaan ympäristössä (esim. lelut, laulut, pelit, elokuvat) esiintyvää vieraskielistä sanastoa. Tavoite: Oppilas oppii tunnistamaan ja vertailemaan lähiympäristössä esiintyvää kohdekielen sanastoa.	L1, L4, L5
T5 tutustutaan yhdessä erilaisiin tapoihin oppia kieliä ja kokeillaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat oppilaalle parhaiten. Harjoitellaan yhdessä asettamaan tavoitteita kielten opiskelulle.	Oppilas oppii tunnistamaan, kokeilemaan, harjoittelemaan ja käyttämään erilaisia kielenopiskelutaitoja.	S2 Pohditaan, miten kieliä opitaan ja miten kieliä voi oppia. Harjoitellaan erilaisia tapoja opiskella kieltä. Harjoitellaan arvioimaan omaa kielitaitoa itse- ja vertaisarvioinnin keinoin käyttämällä esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.	Harjoitellaan kohdekieltä monipuolisesti eri tavoin (laulut, leikit, pelit, lorut). Huomataan, että kieltä voi oppia ja opiskella eri tavoin. Asetetaan ryhmän yhteisiä tavoitteita. Käytetään yksinkertaisia itse- ja vertaisarvioinnin menetelmiä. Tavoite: Oppilas kokeilee erilaisia kielenopiskelutaitoja.	Harjoitellaan kohdekieltä monipuolisesti eri tavoin (laulut, leikit, pelit, lorut). Huomataan, että kieltä voi oppia ja opiskella eri tavoin. Harjoitellaan asettamaan omiakin tavoitteita. Käytetään yksinkertaisia itse- ja vertaisarvioinnin menetelmiä.	L1, L7

				Tavoite: Oppilas kokeilee erilaisia kielenopiskelutaitoja ja tunnistaa niistä itselleen sopivia.	
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T6 rohkaista oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Oppilas oppii käyttämään kieltä viestintäkumppanin tukemana muutamissa yleisimmin toistuvissa viestintätilanteissa.	S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Keskeisiä sisältöjä ovat eri kielenkäyttötarkoituksiin liittyvät tilanteet, kuten tervehtiminen, hyvästely, omasta itsestä kertominen ja arkeen liittyvät kielenkäyttötilanteet. Opetuksessa harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Osana vuorovaikutusta harjoitellaan sanastoa ja rakenteita fraaseina esimerkiksi laulujen, leikkien, draaman ja pelillistämisen avulla.	Opitaan kohdekielellä erilaisia tervehdyksiä ja toivotuksia, kiittäminen ja itsensä esitleminen. Tavoite: Oppilas oppii käyttämään yksinkertaisia kohdekielen kohteliaisuusfraaseja ja sanoja.	Opitaan joitakin oppituntitilanteissa tarvittavia fraaseja sekä englannin perusfraaseja oppilaan arikielämään liittyvissä aiheissa ja tilanteissa (I like, I don't like/Do you like?; I can, I can't, Can you?; I have, I don't have, Do you have?) Tavoite: Oppilas laajentaa sanavarastoaan ja oppii joitakin yleisimpiä englannin perusfraaseja.	L1, L2, L3, L4, L6, L7
T7 ohjata oppilasta hyödyntämään non-verbaalisia keinoja ja käyttämään erilaisia keinoja päätellä sanojen merkityksiä. Rohkaista oppilasta ilmaisemaan omia oivalluksiaan sekä viestin ymmärtämiseen liittyviä vaikeuksia.	Oppilas oppii hyödyntämään erilaisia apukeinoja kuten eleitä, ilmeitä, sanastoja ja TVT-taitoja selviytyäkseen vuorovaikutustilanteista. Oppilas oppii arvaamaan tai päättelemään yksittäisten sanojen merkityksiä. Oppilas oppii ilmaisemaan, onko ymmärtänyt kuulemansa. Oppilas oppii tuomaan esille omia oivalluksiaan.	S3 Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan erilaisten viestinnässä tarvittavien apukeinojen, kuten eleiden ja piirtämisen käyttöä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella. Harjoitellaan ilmaisuja, joita tarvitaan, kun viestin ymmärtämisessä on vaikeuksia.	Harjoitellaan käyttämään eleitä ja ilmeitä viestinnän tukena. Tavoite: Oppilas oppii tarkkailemaan non-verbaalisia keinoja viestinnässä.	Harjoitellaan käyttämään ja tulkitsemaan eleitä ja ilmeitä viestinnän tukena. Tavoite: Oppilas oppii käyttämään ja tulkitsemaan non-verbaalisia keinoja viestinnässä.	L1, L2, L3, L4, L5, L7

<p>T8 rohkaista oppilasta käyttämään kieltä viestintätilanteeseen ja kulttuuriin sopivalla tavalla</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään joitakin kielelle ja kulttuurille tyypillisiä kohteliaisuuden ilmauksia</p>	<p>S3 Totutellaan käyttämään kielelle ja kulttuurille tyypillisimpiä kohteliaisuuden ilmauksia arjen vuorovaikutustilanteissa, kuten tervehtiminen, hyvästely, kiittäminen ja avun pyytäminen. Harjoitellaan luontevaa reagointia vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>Opitaan toimimaan kohdekielellä kohteliaasti pieni muotoisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. opettajan/oppilaan tervehtiminen, kiittäminen, hyvästely).</p> <p>Tavoite: Oppilas oppii reagoimaan oppimiinsa kohteliaisuusfraaseihin.</p>	<p>Opitaan toimimaan kohdekielellä kohteliaasti pieni muotoisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. opettajan/oppilaan tervehtiminen, kiittäminen, hyvästely).</p> <p>Tavoite: Oppilas oppii käyttämään oppimiaan kohteliaisuusfraaseja.</p>	<p>L2, L4, L6, L7</p>
<p>Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä</p>					
<p>T9 ohjata oppilasta ymmärtämään kohdekielen tavallisia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa</p>	<p>Oppilas oppii ymmärtämään muutamia kuulemiaan ja näkemään sanoja ja ilmauksia.</p>	<p>S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin ja vähitellen myös kirjoitettuun teksteihin sekä arjessa kuuluvaan ja näkyvään kieleen. Kuunnellaan ja havainnoidaan kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota. Ymmärtämistä harjoitellaan esimerkiksi laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden ja kuvien avulla.</p>	<p>Harjoitellaan perheenjäsenten nimityksiä, värejä sekä numerot 1 – 10. Hyödynnetään ja integroidaan muiden oppiaineiden sanastoa ja aihepiirejä.</p> <p>Tavoite: Oppilas erottaa ja ymmärtää puhutusta tekstistä oppitunneilla käsiteltyä sanastoa.</p>	<p>Kerrataan jo opittua ja opitaan harrastuksiin, kehonosiin, koulutarvikkeisiin ja eläimiin liittyviä sanoja ja numerot 10 – 20. Tutustutaan kohdekielen sanojen kirjoitusasuun oppilaan kiinnostuksen ja taitojen mukaan. Voidaan tutustua juhlapyyhiin liittyvään sanastoon. Hyödynnetään ja integroidaan muiden oppiaineiden sanastoa ja aihepiirejä.</p> <p>Tavoite: Oppilas ymmärtää puhutusta tekstistä oppitunneilla käsiteltyä sanastoa ja ilmauksia. Oppilas oppii erottamaan kirjoitetusta tekstistä joitakin oppitunneilla opetettuja sanoja.</p>	<p>L1, L2, L3, L4, L5, L7</p>

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
<p>T10 ohjata oppilasta käyttämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa erityisesti puheessa ja harjoittelemaan ääntämistä</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään tavallisimpia sanoja ja ilmauksia puheessa sekä ääntämään niitä ymmärrettävästi.</p>	<p>S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Harjoitellaan runsaasti ja monipuolisesti kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja intonaatiota. Sanastoa ja rakenteita harjoitellaan osana vuorovaikutusta erilaisissa oppilaille tutuissa tilanteissa sekä esimerkiksi kuvien, laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden, draaman ja pelillistämisen avulla. Tarjotaan mahdollisuuksia tutustua vähitellen kirjoittamiseen.</p>	<p>Kuunnellaan kohdekieltä ja kohdekielen äänteitä. Tutustutaan etenkin suomen kielestä poikkeaviin kohdekielen äänteisiin. Harjoitellaan käyttämään opittuja fraaseja ja sanoja arkisissa puhe- ja vuorovaikutustilanteissa. Hyödynnetään ja integroidaan muiden oppiaineiden sanastoa ja aihepiirejä.</p> <p>Tavoite: Oppilas rohkaistuu käyttämään oppimiaan fraaseja ja sanoja arkisissa puhe- ja vuorovaikutustilanteissa. Oppilas oppii havainnoimaan kohdekielen ääntämistä ja eroja omaan äidinkielen ääntämiseen (äännetietoisuus). Oppilas harjoittelee kohdekielen ääntämistä.</p>	<p>Harjoitellaan kohdekielen äänteitä ja sanojen ääntämistä systemaattisesti. Kuunnellaan ja harjoitellaan erottamaan kohdekielen äänteitä ja ääntämistä. Tutustutaan kohdekielen sanojen kirjoitusasuun oppilaan kiinnostuksen ja taitojen mukaan. Harjoitellaan käyttämään opittuja fraaseja ja sanoja arkisissa puhe- ja vuorovaikutustilanteissa. Hyödynnetään ja integroidaan muiden oppiaineiden sanastoa ja aihepiirejä.</p> <p>Tavoite: Oppilas rohkaistuu käyttämään oppimiaan fraaseja ja sanoja arkisissa puhe- ja vuorovaikutustilanteissa. Oppilas oppii oman äidinkielen, lähiympäristön kielten ja kohdekielen ääntämisen eroja (äännetietoisuus). Oppilas ääntää kohdekieltä ymmärrettävästi.</p>	<p>L1, L2, L3, L4, L5, L7</p>

Englannin A1-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/600171?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1- L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen						
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen runsaus sekä englannin asema globaalin viestinnän kielenä	S1	Tutustutaan englannin levinneisyyteen kartalta. Tarkastellaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaa ja käytetään sitä hyödyksi uuden oppimisessa sekä tiedostetaan oman koulun monikielisyys. Keskustellaan englannin kielen merkityksestä (oppilas - koko maailma).	Vahvistetaan avointa asennetta englannin kieltä ja koko maailmaa kohtaan.	Harjoitetaan mahdollisuuksien mukaan kansainvälistä yhteydenpitoa ja opitaan viestimään kulttuurille ominaisella tavalla.	Keskustellaan englannin asemasta globaalin viestinnän kielenä oppilaille läheisten asioiden kautta (musiikki, elokuvat, pelit, eri ammatit, matkailu). Harjoitetaan mahdollisuuksien mukaan kansainvälistä yhteydenpitoa.	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennako-oletuksia	S1	Vertaillaan omaa ja esimerkiksi Iso-Britannian ja/tai Yhdysvaltojen kulttuuria etenkin tapakulttuurin ja valinnaisten juhlapyhien näkökulmasta.	Tutustutaan valinnaisiin englanninkielisiin kohteisiin tarkemmin maantieteen ja kulttuurin näkökulmasta ja laajennetaan tapakulttuurin ja juhlapyhien tietoutta.	Harjoitellaan kotimaasta ja sen kulttuurista kertomista englanniksi. Laajennetaan tietämystä englanninkielisistä maista ja niiden kulttuurista. Tutustutaan valinnaisiin englanninkielisiin alueisiin tarkemmin.	Laajennetaan tietämystä maista, joissa puhutaan englantia. Kuunnellaan erilaisia englannin aksentteja. Opitaan viestimään kulttuurille ominaisella tavalla.	L1, L2
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä	S1	Keskustellaan englannin esiintymisestä omassa	Jatketaan tuttuja kieliä vertailua ja hyödynnetään	Enenevässä määrin hyödynnetään	Hyödynnetään kuudennella luokalla	L1, L2

yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen päättelykyvyn kehittymistä		lähiympäristössä, esim. musiikki, mainokset ja internet. Vertaillaan englannin kieltä muihin tuttuihin kieliin ja rohkaistaan käyttämään vertailua ja päättelyä kielenopiskelussa.	lähiympäristöä mahdollisuuksien mukaan (kotikansainvälisyys) sekä mahdollisesti alkavaa A2-kieltä vertailussa. Hyödynnetään äidinkielestä tuttuja kielioppitermejä (verbi, substantiivi, adjektiivi)	äidinkielestä tuttuja kielioppitermejä (aikamuodot, adjektiivien vertailu), huomioidaan myös muiden kotikielten kuin suomen rakenteet kieliä vertaillessa.	alkavaa ruotsia vahvistamaan kielellistä päättelykykyä. Oppimisen tueksi käytetään äidinkielestä tuttuja kielioppitermejä ja vertaillaan englannin ja suomen rakenteita.	
T4 ohjata oppilasta ymmärtämään, että englanniksi on saatavilla runsaasti aineistoa ja valitsemaan niistä omaa oppimistaan edistävää, sisällöltään ja vaikeustasoltaan sopivaa aineistoa	S1	Harjoitellaan oppimaan muualtakin kuin oppikirjasta Esitellään vapaa-ajan oppimistapoja (mm. kirjasto, internet, sovellukset) ikäkaudelle sopivasti.	Harjoitellaan erilaisten sanakirjojen käyttöä (perinteiset sanakirjat/nettisanakirjat). Tutustutaan englannin opiskeluun soveltuvaan ja vaikeustasoltaan sopivaan aineistoon oppilaan lähiympäristössä (kirjasto, pelit ja sovellukset, internet).	Opitaan käyttämään eri aineistolähteitä apuna omissa tuotoksissa. Opetellaan löytämään sopivan tasoisia aineistoja ja apuvälineitä ja niiden oikeanlaista hyödyntämistä.	Käytetään erilaisia aineistoja eri lähteistä oppimista tukemaan. Ohjaudutaan englannin kielen pariin myös vapaa-ajalla (Raision kirjasto, elokuvat ilman tekstitystä).	L2, L3
Kielenopiskelutaidot						
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluilmapiiri, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Rohkaistutaan englanninkieliseen ilmaisuun ja virheitä pelkäämättömään, kannustavaan ilmapiiriin luokka- ja parityöskentelyssä.	Harjoitellaan toimimaan kielenopiskelua edistävästi pari- ja ryhmätyöskentelyssä.	Työskennellään kannustavassa ilmapiirissä pareittain ja ryhmissä ja harjoitellaan vertaisarviointia.	Työskennellään pareittain ja ryhmissä toisia auttaen ja kannustaen. Harjoitellaan vertaisarviointia.	L1, L3
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja	S2	Harjoitellaan uusia, kielenopiskelulle tyypillisiä oppimisstrategioita niin koulussa kuin kotonakin käytettäväksi, etenkin	Opitaan ottamaan vastuuta omasta opiskelusta ja opetellaan itsearviointia. Ymmärretään säännöllisen ja	Harjoitellaan tavoitteiden asettamista, ajankäytön suunnittelua ja itselle tehokkaimpien työtapojen käyttöä ja tehdään itsearviointia.	Harjoitellaan tavoitteiden asettamista, ajankäytön suunnittelua ja itselle tehokkaimpien työtapojen käyttöä ja tehdään itsearviointia.	L1, L4, L5, L6

myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilemaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat hänelle parhaiten		sanaston mielenpainamiseen. Opetellaan vastuun ottamista omasta kielenopiskelusta ja harjoitellaan itsearviointia.	pitkäjänteisen harjoittelun tärkeys. Rohkaistutaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielillistä viestintää. Harjoitellaan pienin askelin toimimaan turvallisesti myös englanninkielisessä verkkoympäristössä (pelit, erilaiset tehtäväsivustot). Opetellaan valikoimaan itselle sopivia työtapoja hyödyntäen myös tieto- ja viestintäteknologiaa.	Rohkaistutaan käyttämään englantia omassa arjessa. Opetellaan omaehtoista kielitaidon kehittämistä esimerkiksi tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen.	Opetellaan omaehtoista kielitaidon kehittämistä esimerkiksi kirjallisuutta ja tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen.	
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa						
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan vuorovaikutusta aihepiiriltään monenlaisissa tilanteissa rohkaisten viestinnän jatkumiseen mahdollisista katkoksista huolimatta	S3	Opitaan kertomaan itsestä jokapäiväiseen elämään liittyviä yksinkertaisia asioita ja harjoitellaan niihin tarvittavia yksinkertaisia rakenteita fraasinomaisesti (mm. mieltymykset, eläimet, harrastukset, ruokia, kehonosia, sää, lukusanat 1-100, värit). Harjoitellaan viestintää yksinkertaisissa	Opitaan toimimaan kohteliaasti uusissa vuorovaikutustilanteissa (mm. koulusta ja harrastuksista kertominen, kellonajan ja sään kertominen).	Harjoitellaan aiempaa vaativampia vuorovaikutustilanteita pareittain ja ryhmissä (esim. tietojen vertailu, omasta lähimenneisyydestä kertominen, haastattelu).	Harjoitellaan monipuolisesti erilaisia viestintätilanteita ja omaa tuotosta (menneestä kertominen, mielipiteen perustelu, tarinan kertominen, asiategstin tuottaminen).	L2, L4, L5, L7

		vuorovaikutustilanteissa niihin sopivalla tavalla (mm. tervehtiminen, esittäytyminen, anteeksi-pyyntö, pyytäminen). Rohkaistutaan itsensä ilmaisemiseen vähäiselläkin kielitaidolla.				
T8 rohkaista oppilasta pitämään yllä viestintä-tilannetta käyttäen monenlaisia viestinnän jatkamisen keinoja	S3	Rohkaistutaan itse-ilmaisuun vähäiselläkin kielitaidolla.	Harjoitellaan ilmaisemaan, ettei ymmärrä, ja kokeillaan ei-kielellisiä viestintätapoja.	Rohkaistutaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää.	Harjoitellaan viestimään erilaisissa tilanteissa monipuolisin keinoin.	L4
T9 tukea oppilaan viestinnän kulttuurista sopivuutta tarjoamalla mahdollisuuksia harjoitella monipuolisia sosiaalisia tilanteita	S3	Harjoitellaan sopivia, kohteliaita ilmaisuja (excuse me, sorry, please).	Käytetään mahdollisuuksien mukaan tasoltaan sopivaa autenttista materiaalia. Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa harjoittelussa mahdollisuuksien mukaan.	Hyödynnetään autenttista materiaalia mahdollisuuksien mukaan. Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutustilanteiden harjoittelussa ja omissa tuotoksissa.	Opetellaan toimimaan autenttisisa vuorovaikutustilanteissa mahdollisuuksien mukaan. Käytetään mahdollisuuksien mukaan tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutus-tilanteiden harjoittelussa, tallennuksessa, jakamisessa ja itsearvioinnissa/vertaisarvioinnissa.	L2, L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä						
T10 ohjata oppilasta työskentelemään vaativuudeltaan monentasoisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstien	S3	Työskennellään erilaisten, eritasoisten tekstien parissa (esim. pienet tarinat, laulut, lorut, lyhyet dialogit ja näytelmät).	Harjoitellaan ymmärtämään pääkohdat erilaisista, sopivan tasoista teksteistä.	Harjoitellaan lisää erilaisia keinoja ymmärtää puhuttua ja kirjoitettua tekstiä.	Käytetään erilaisia tekstejä (esim. dialogi, runo, mielipidekirjoitus, asiateksti, fiktio) ja opitaan etsimään niiden keskeisimmät sisällöt ja	L4

parissa käyttäen erilaisia ymmärtämisstrategioita				Valitaan aiheita ja työtapoja yhdessä opettajan kanssa	käytetään tekstejä niin sanaston kuin rakenteidenkin harjoittelussa. Valitaan aiheita ja työtapoja yhdessä opettajan kanssa.	
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä						
T11 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen sekä kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Harjoitellaan erilaisten tekstien tuottamista etenkin suullisesti. Harjoitellaan runsaasti ääntämistä ja harjoitellaan tunnistamaan englannin kielen foneettisen tarkekirjoituksen merkkejä.	Harjoitellaan omien lyhyiden tekstien tuottamista arkeen liittyvissä tilanteissa kiinnittäen huomiota myös tarvittaviin rakenteisiin (be, have, monikko, prepositioita, pronomineja). Valitaan aiheita ja toteustapoja yhdessä opettajan kanssa Harjoitellaan runsaasti ääntämistä ja harjoitellaan tunnistamaan englannin kielen foneettisen tarkekirjoituksen merkkejä.	Harjoitellaan rakenteita monenlaisten tekstien yhteydessä (preesens, imperfekti, adjektiivien vertailu). Tuotetaan omia tekstejä kirjallisesti ja suullisesti käyttäen aktiivisesti opittua sanastoa ja rakenteita ja hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa tuottamisessa. Harjoitellaan runsaasti ääntämistä sekä puherytmiä ja intonaatiota.	Tuotetaan erilaisia kirjallisia ja suullisia tekstejä oppilaita kiinnostavista aiheista alakoulun keskeistä sanastoa ja rakenteita käyttäen. Vahvistetaan alakoulun keskeisten rakenteiden hallintaa monipuolisesti ja itselle sopivimmilla työtavoilla (preesens, imperfekti, adjektiivien vertailu, adverbit, sanajärjestys, persoonapronominit, prepositiot). Harjoitellaan sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja intonaatiota.	L3, L4, L5, L7

Englannin A1-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/600171?valittu=428782>

Takaisin oppiaineluettelo

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia englannin asemaan ja variantteihin liittyviä ilmiöitä ja arvoja antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyä	S1	Tutustutaan englannin kielen eri variantteihin ja asemaan maailmankielenä.	Tutustutaan englannin kielen eri variantteihin ja asemaan maailmankielenä.	Tutustutaan englannin kielen eri variantteihin ja asemaan maailmankielenä.	L1, L2
T2 kannustaa löytämään kiinnostavia englanninkielisiä sisältöjä ja toimintaympäristöjä, jotka laajentavat käsitystä globalisoituvasta maailmasta ja siinä toimimisen mahdollisuuksista	S1	Tutustutaan autenttisiin kieli- ja kulttuuriympäristöihin. digimateriaalia hyödyntäen.	Tehdään jostakin itseään kiinnostavasta maasta suppea kirjallinen tai suullinen työ. Tiedonetsinnässä hyödynnetään kirjallista ja/tai sähköistä lähdemateriaalia.	Perehdytään johonkin itseä kiinnostavaan englanninkieliseen kulttuuriin kuuluvaan aiheeseen ja tuotetaan siitä oma esitys. Tiedonetsinnässä hyödynnetään kirjallista ja/tai sähköistä lähdemateriaalia.	L1, L2
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia englannin kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Kerrataan alakoulussa opetelluista keskeisistä kieliopin rakenteista esim. aikamuodot presens, imperfekti, perfekti ja pluskvamperfekti, lauserakenteet, persoonapronominit eri muodoissa, genetiivi, substantiivien monikko, artikkelit, adjektiivien vertailu.	Kerrataan keskeisiä kieliopillisia rakenteita kuten adverbeja, artikkelien käyttöä ja erityisesti aikamuotoja. Opetellaan uusina rakenteina esim. 1. konditionaali ja ehtolause, futuuri ja ehtolause, liikkuvat määreet, adverbien vertailu.	Opetellaan keskeisiä kieliopillisia rakenteita, esim. passiivi, passiivin vastineet, infinitiivi ja ing-muoto, epäsuora kerronta, apuverbit ja niitä korvaavat muodot, paljoussanat.	L1, L3

Kielenopiskelutaidot					
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia englantia ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Toteutetaan itse- ja vertaisarviointia. Tutustutaan eri viestintästrategioihin.	Toteutetaan itse- ja vertaisarviointia. Harjoitellaan viestintästrategioita.	Toteutetaan itse- ja vertaisarviointia. Harjoitellaan viestintästrategioita.	L1, L3
T5 kehittää oppilaan itsenäisyyttä soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä elinikäisen kielenopiskelun valmiuksia	S2	Kehitetään yläkoulun englannin kielen opiskeluun sopivia oppimisstrategioita. Opetellaan soveltamaan olemassa olevaa kielitaitoa.	Vahvistetaan yläkoulun englannin kielen opiskeluun sopivia oppimisstrategioita. Sovelletaan ja kehitetään kielitaitoa.	Sovelletaan omaksuttuja englannin kielen oppimisstrategioita. Sovelletaan ja kehitetään kielitaitoa.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T6 rohkaista oppilasta osallistumaan keskusteluihin monenlaisista oppilaiden ikätasolle ja elämäkokemukseen sopivista aiheista, joissa käsitellään myös mielipiteitä	S3	Harjoitellaan ohjatusti arkipäivän tilanteiden puhetuokioita. Rohkaistutaan ilmaisemaan itseään suullisesti englanniksi oman taitotason mukaisesti.	Vahvistetaan arkipäiväisten puhetuokioiden hallintaa ja laajennetaan harjoittelua vaativammassa kielenkäyttötilanteissa. Rohkaistutaan ilmaisemaan itseään suullisesti englanniksi oman taitotason mukaisesti.	Harjoitellaan vapaamuotoisia keskusteluja ja oman mielipiteen ilmaisemista. Harjoitellaan muodollisempia keskusteluja kuten työhaastattelua. Rohkaistutaan ilmaisemaan itseään suullisesti englanniksi oman taitotason mukaisesti.	L4
T7 tukea oppilaan aloitteellisuutta viestinnässä, kompensatiokeinojen käytössä ja merkitysneuvottelun käymisessä	S3	Opetellaan englannille tyypillisiä kielenkäyttöstrategioita ja rohkaistutaan selviytymään erilaisissa kielenkäyttötilanteissa.	Harjoitellaan englannille tyypillisiä kielenkäyttöstrategioita ja rohkaistutaan selviytymään erilaisissa kielenkäyttötilanteissa.	Vahvistetaan englannille tyypillisiä kielenkäyttöstrategioita ja rohkaistutaan selviytymään erilaisissa kielenkäyttötilanteissa.	L4, L6

T8 auttaa oppilasta tunnistamaan viestinnän kulttuurisia piirteitä ja tukea oppilaan rakentavaa kulttuurienvälistä viestintää	S3	Opetellaan verbaalista ja ei-verbaalista viestintää kuten kohteliaisuusfraaseja ja intonaatiota.	Harjoitellaan verbaalista ja ei-verbaalista viestintää kuten kohteliaisuusfraaseja ja intonaatiota.	Vahvistetaan verbaalisen ja ei-verbaalisen viestinnän osaamista kuten kohteliaisuusfraaseja, intonaatiota ja idiomeja.	L2
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia kuulla ja lukea monenlaisia itselleen merkityksellisiä yleiskielisiä ja yleistajuisia tekstejä erilaisista lähteistä sekä tulkita niitä käyttäen erilaisia strategioita	S3	Opetellaan sanastoa itselle läheisistä aihepiireistä erilaisista lähteistä kehittämällä monilukutaitoa.	Vahvistetaan perussanaston hallintaa ja kehitetään monilukutaitoa.	Laajennetaan eri aihepiirien sanastonhallintaa eri lähteitä hyödyntäen samalla vahvistetaan monilukutaitoa.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T10 ohjata oppilasta tuottamaan sekä puhuttua että kirjoitettua tekstiä erilaisiin tarkoituksiin yleisistä ja itselleen merkityksellisistä aiheista kiinnittäen huomiota rakenteiden monipuolisuuteen ja ohjaten hyvään ääntämiseen	S3	Opetellaan kertomaan oppilaalle läheisistä asioista kuten itsestä, omasta perheestä ja harrastuksista suullisesti ja kirjallisesti.	Harjoitellaan ohjatusti tuottamaan kirjallinen tai suullinen esitys itse valitusta aihealueesta.	Opitaan tuottamaan puhuttua ja kirjoitettua kieltä esim. ajankohtaisista aiheista tai kirjallisuudesta.	L5, L6

Muun vieraan kielen A2-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 4 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/692131?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen runsaus sekä opiskeltavan kielen asema siinä.	S1	Tutustutaan kielen levinneisyyteen. Tutustutaan kielialueen karttaan ja nimistöön kohdekielellä.	Tutustutaan valinnaisiin kielialueen juhlapäiviin ja merkkihenkilöihin.	Laajennetaan tietämystä kielialueesta (kulttuuri ja maantiede). Valitaan itse aiheita tarkemman tutustumisen kohteiksi.	L2
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakkoletuksia.	S1	Pohditaan oman perheen kieli- ja kulttuuritaustaa. Vertaillaan eri kotikieliä. Selvitetään, missä kohdekieltä tarvitaan ja missä sitä voi käyttää. Omaksutaan myönteinen asenne kielen opiskelua kohtaan ja nähdään kielitaidon merkitys omassa elämässä.	Hyödynnetään autenttista materiaalia mahdollisuuksien mukaan.	Vahvistetaan avointa asennetta kieltä kohtaan monipuolisella, ikäkaudelle sopivalla materiaalilla.	L1, L2
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Tutustutaan kohdekielen sukupuuhun ja keskustellaan sen sukulaiskielistä. Havainnoidaan sanastollisia yhtäläisyyksiä suomen ja englannin kanssa.	Rohkaistutaan hyödyntämään englannista tuttuja kielen piirteitä opiskelussa.	Kuunnellaan näytteitä eri aksenteista. Vertaillaan kohdekieltä jo osattaviin kieliin.	L1, L2

		Vertaillaan niitä myös muihin mahdollisiin kieliin.			
T4 ohjata oppilasta löytämään kohdekielistä aineistoa	S1	Tutustutaan kohdekieliseen aineistoon jo alusta alkaen, vaikka kielitaito ei kaikkeen riittäisikään	Tutustutaan sopivan tasoiseen kohdekielisen aineistoon (esim. kirjasto, internet, tv).	Tutustutaan sopivan tasoiseen kohdekielisen aineistoon (esim. kirjasto, internet, tv).	L2, L3
Kielenopiskelutaidot					
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluilmapiiri, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Rohkaistutaan ilmaisuun virheitä pelkäämättömässä kannustavassa ilmapiirissä.	Opitaan toimimaan kielenopiskelua edistävästi ja kannustavasti pari- ja ryhmätyöskentelyssä.	Käytetään opittuja sanoja ja rakenteita rohkeasti omassa tuotoksessa.	L1, L3
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilla, millaiset tavat oppia kieliä sopivat kullekin parhaiten	S2	Harjoitellaan itsearviointia. Ymmärretään säännöllisen ja pitkäjänteisen harjoittelun tärkeys. Hyödynnetään sanaston opettelussa englannin opiskelusta tuttuja oppimisstrategioita. Opetellaan käyttämään tietotekniikkaa kohdekielen opiskelussa.	Käytetään itsearviointia. Harjoitellaan vastuullista kielenopiskelua ja harjoitellaan tavoitteiden asettamista sekä itselle sopivien oppimisstrategioiden käyttöä koulussa ja kotona. Vakiinnutetaan tietotekniikka luontevaksi osaksi kielten opiskelua.	Käytetään itse- ja vertaisarviointia opiskelun tukena. Asetetaan omia tavoitteita ja otetaan niistä vastuu. Opitaan oppimaan muualtakin kuin oppikirjasta. Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa harjoittelussa, tiedonhaussa sekä omien tekstien tuottamisessa ja tallentamisessa.	L1, L4, L5, L6

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T7 järjestää oppilaille tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Käytetään paljon parityöskentelyä. Harjoitellaan lyhyiden viestien ja tekstien kirjoittamista.	Käytetään paljon parityöskentelyä. Harjoitellaan viestien ja tekstien kirjoittamista.	Tuotetaan omaa tekstiä suullisesti ja kirjallisesti oppilaalle läheisistä aiheista. Kannustetaan kohdekielen käyttöön myös koulun ulkopuolella. Pyritään tarjoamaan mahdollisuuksia yhteydenpitoon kohdekielisten ikätovereiden kanssa.	L2, L4 L5, L7
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Rohkaistutaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää.	Rohkaistutaan toimimaan vuorovaikutustilanteissa vähäiselläkin kielitaidolla hyödyntäen myös ei-kielellistä viestintää.	Harjoitellaan keskustelun ylläpitämistä, sanaselitystä, kiertoilmaisujen käyttöä, tarkennuksen pyytämistä.	L2, L4
T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan	S3	Harjoitellaan erilaisia kielen--käyttötilanteita (esim. esittäytyminen, tervehtiminen, kiittäminen, voinnin kysyminen, anteeksipyyntö) ja niihin sopivia kohteliaita fraaseja.	Harjoitellaan lisää arvostavaa, kohteliaasta kielenkäyttöä erilaisissa tilanteissa (esim. ravintolassa, ostoksilla, tien neuvominen).	Harjoitellaan mielipiteen ilmaistamista ja perustelemista. Pyritään kaikessa viestinnässä omaksumaan tilanteeseen sopiva, kohtelias kielenkäyttö.	L2, L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T10 rohkaista oppilaita tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Kuunnellaan ja luetaan lyhyitä, oppilasta kiinnostavia tekstejä.	Harjoitellaan tuntemattoman sanan merkityksen päättelemistä asiayhteydestä. Ohjataan perinteisten ja internetin sanakirjojen käyttöön.	Kuunnellaan ja luetaan paljon oppilaita kiinnostavia eritasoisia, erilaisia tekstejä (esim. haastattelu, kertomus, mainos, sanoitus) ja harjoitellaan erilaisia keinoja ymmärtää niiden pääkohdat.	L4

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin	S3	Opitaan kertomaan itsestä jokapäiväiseen elämään liittyviä yksinkertaisia asioita ja harjoitellaan niihin tarvittavia sanastoja ja yksinkertaisia rakenteita (mm. minä itse, perheeni, koulu, harrastukset). Opetellaan tärkeimmät suomesta poikkeavat foneettiset merkit ja harjoitellaan niiden ääntämistä.	Opitaan kuvailemaan asioita ja kertomaan tapahtumista opittuja sanoja ja rakenteita aktiivisesti käyttäen. Harjoitellaan luontevaa ääntämistä ja kerrataan foneettisia merkkejä.	Harjoitellaan omien lyhyiden tekstien tuottamista arkeen liittyvissä tilanteissa kiinnittäen huomiota myös tarvittaviin rakenteisiin. Valitaan aiheita ja toteutus-tapoja myös itse. Harjoitellaan vaativampiakin kielenkäyttötilanteita omavalintaisesta aiheesta. Harjoitellaan ääntämistä edelleen, myös sanapainoa ja intonaatiota.	L3, L4, L5, L7

Ranskan kielen A2-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja sisältöalueet Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/692131?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7lk.	8lk.	9lk.	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia ranskan kielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	Laajennetaan tietoutta Ranskan nykypäivästä ja kulttuurista.	Laajennetaan tietoutta Ranskasta ja muista ranskankielisistä maista.	Tutustutaan laajemmin ranskankieliseen maailmaan ja sen ilmiöihin.	L1, L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia ranskankielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	Tutustutaan ranskankielisiin viestintävälineisiin.	Käytetään hyväksi eri viestintävälineiden tarjoamia mahdollisuuksia.	Opitaan medialukutaitoja ja suhtautumaan mediaan myös kriittisesti.	L2, L5
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ranskan kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Tutkitaan englannin ja ranskan samankaltaisuuksia.	Opetellaan hyödyntämään muita kieliä ranskan oppimisessa.	Syvennetään kieliopin käsitteitä, joita voi hyödyntää muiden kielten oppimisessa.	L1, L4
Kielenopiskelutaidot					
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Käytetään ranskan kieltä rohkeasti.	Käytetään ranskan kieltä rohkeasti.	Opitaan arvostamaan omaa kehittyvää kielitaitoa ja hyödyntämään sitä tulevaisuudessakin.	L1, L3, L7

T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksia	S2	Opetellaan itsearviointia ja tavoitteellisuutta ja tutustutaan eri oppimisstrategioihin.	Valitaan itselle sopivia oppimisstrategioita ja otetaan vastuuta omasta opiskelusta.	Opitaan vastuullista, itsenäistä ja tavoitteellista opiskelua.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S3	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia ja kirjallisia harjoituksia. Harjoitellaan käyttämään luokkakielenä kohdekieltä.	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia ja kirjallisia harjoituksia. Laajennetaan kohdekielen käyttöä ja käytetään sitä keskinäisessä kommunikaatiossa.	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia harjoituksia ja lisätään kirjallisia harjoituksia, mm. pidempien tekstien tuottamista. Otetaan oma kielitaito käyttöön, esim. matkat, kesätyöpaikka ym.	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteissa sekä syventämään taitoaan käyttäen ranskankielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	Rohkaistutaan toimimaan vähäiselläkin kielitaidolla.	Harjoitellaan eri viestintätilanteita ja -strategioita.	Syvennetään eri viestintäkeinojen käyttöä.	L4
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista	S3	Harjoitellaan keskusteluja arkipäivän tilanteissa	Tehdään keskusteluharjoituksia monipuolisista aiheista.	Harjoitellaan mm. oman mielipiteen ilmaisemista kulttuurisidonnaisesti.	L2, L6
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	Harjoitellaan oppilaiden elämään liittyvien aiheiden käsittelyä ranskaksi.	Tutustutaan monipuolisesti ranskankielisiin teksteihin. Harjoitellaan itsenäistä tiedonhakua.	Harjoitetaan monilukutaitoa.	L4

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Opetellaan oppilaan arkipäivään liittyviä asioita ja harjoitellaan niitä monipuolisesti.	Opetellaan toimimaan sujuvammin arkipäivän tilanteissa ja matkoilla.	Laajennetaan monipuolisesti sanavarastoa koskemaan mm. tulevaisuudensuunnitelmia. Harjoitellaan uusia sekä jo opittuja rakenteita eri tavoin uusissa aihepiireissä (esim. tunteet, ympäristö, luonto, media).	L4, L3, L5

Saksan kielen A2-oppimäärän opetuksen tavoitteet ja sisältöalueet Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/692131?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7lk.	8lk.	9lk.	L1-L7
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia saksan kielen asemaan liittyviä ilmiöitä sekä antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyään	S1	Laajennetaan tietoutta Saksan nykypäivästä ja kulttuurista.	Laajennetaan tietoutta Saksasta ja muista saksankielisistä maista.	Tutustutaan laajemmin saksankieliseen maailmaan ja sen ilmiöihin.	L1, L2
T2 kannustaa oppilasta löytämään kiinnostavia saksankielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	Tutustutaan saksankielisiin viestintävälineisiin.	Käytetään hyväksi eri viestintävälineiden tarjoamia mahdollisuuksia.	Opitaan medialukutaitoa ja suhtautumaan mediaan myös kriittisesti.	L2, L5
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia saksan kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Tutkitaan saksan, ruotsin ja englannin yhteneväisyyksiä. Opetellaan hyödyntämään muiden germaanisten kielten piirteitä. Opetellaan havainnoimaan eri sanaluokkien piirteitä.	Tutustutaan saksan kielen eri variantteihin.	Syvennetään kieliopin käsitteiden ymmärtämistä.	L1, L4
Kielenopiskelutaidot					
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia kieliä ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Harjoitellaan omien tavoitteiden asettamista. Rohkaistutaan käyttämään vähäistäkin kielitaitoa.	Harjoitellaan itsearviointitaitoja ja vahvistetaan viestintätaitoja.	Opitaan arvostamaan omaa kehittyvää kielitaitoa ja hyödyntämään sitä tulevaisuudessakin.	L1, L3, L7

T5 tukea oppilaan itsenäisyyttä ja taitoa soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä kehittää elinikäisen kieltenopiskelun valmiuksia	S2	Opetellaan tavoitteellisuutta ja tutustutaan eri oppimisstrategioihin.	Valitaan itselle sopivia oppimisstrategioita ja otetaan vastuuta omasta opiskelusta.	Opitaan vastuullista, itsenäistä ja tavoitteellista opiskelua.	L1
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä toimimaan niissä aloitteellisesti	S3	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia ja kirjallisia harjoituksia. Harjoitellaan käyttämään luokkakielenä kohdekieltä.	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia ja kirjallisia harjoituksia. Laajennetaan kohdekielen käyttöä.	Tehdään ikätasolle sopivia suullisia harjoituksia ja lisätään kirjallisia harjoituksia, mm. pidempien tekstien tuottamista. Otetaan oma kielitaito käyttöön, esim. matkat, kesätyöpaikka ym.	L4
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttäen saksankielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	Rohkaistutaan toimimaan vähäiselläkin kielitaidolla.	Harjoitellaan eri viestintätilanteita ja -strategioita.	Syvennetään eri viestintäkeinojen käyttöä.	L4
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiin tuomista	S3	Harjoitellaan keskustelua arkipäivän tilanteissa	Tehdään keskusteluharjoituksia monipuolisista aiheista.	Harjoitellaan mm. oman mielipiteen ilmaisemista kulttuurisidonnaisesti.	L2, L6

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnessa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	Harjoitellaan oppilaiden elämään liittyvien aiheiden käsittelyä saksaksi.	Tutustutaan monipuolisesti saksankielisiin teksteihin. Harjoitellaan itsenäistä tiedonhakua.	Syvennetään luetunymmärtämisen taitoja.	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen ja kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Opetellaan oppilaan arkipäivään liittyviä asioita ja harjoitellaan niitä monipuolisesti. Kerrataan keskeisiä saksan ääntämisen piirteitä.	Opetellaan toimimaan arkipäivän tilanteissa ja matkoilla.	Laajennetaan monipuolisesti sanavarastoa koskemaan mm. tulevaisuudensuunnitelmia. Harjoitellaan uusia sekä jo opittuja rakenteita eri tavoin uusissa aihepiireissä (esim. tunteet, ympäristö, luonto, media).	L4, L3, L5

Matematiikan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466344?valittu=428780>

Takaisin oppiaineluettelo

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	1. luokka	2. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet				
T1 tukea oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä myönteisen minäkuvan ja itseluottamuksen kehittymistä	S1-S4	Opetellaan matematiikkaa toiminnallisesti.	Opetellaan matematiikkaa toiminnallisesti pelien ja leikkien avulla.	L1, L3, L5
Työskentelyn taidot				
T2 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan tehdä havainvoja matematiikan näkökulmasta sekä tulkita ja hyödyntää niitä eri tilanteissa	S1-S4	Tehdään matemaattisia havainvoja ympäristöstä kaikkia aisteja käyttäen. Harjoitellaan suunta- ja sijaintikäsitteiden käyttöä.	Opetellaan tulkitsemaan ja hyödyntämään ympäristöstä tehtyjä havainvoja ja huomaamaan niiden yhteys omaan elämään.	L4
T3 kannustaa oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelmiään konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen	S1-S4	Opetellaan kokemaan matematiikka liikkuen, puhuen, piirtäen ja kirjoittaen. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan käytössä olevaan sähköiseen materiaaliin.	Opetellaan esittämään omia ratkaisuja eri tavoin esim. kuvin, suullisesti, esinein tai käytössä olevaa teknologiaa hyödyntäen.	L2, L4, L5
T4 ohjata oppilasta kehittämään päättely- ja ongelmanratkaisutaitojaan	S1-S4	Tutustutaan päättely- ja ongelmanratkaisutehtäviin arjen esimerkein.	Kehitetään päättely- ja ongelmanratkaisutaitoja arjen esimerkein.	L1, L4, L6
Käsitteelliset ja tiedonalakohtaiset tavoitteet				
T5 ohjata oppilasta ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintätapoja	S1-S4	Opetellaan numerot, yhteen- ja vähennyslaskumerkit sekä suuruusvertailumerkit.	Opetellaan kerto- ja jakolaskuun liittyvät laskumerkit. Tutustutaan murtoluvun käsitteeseen.	L1, L4

T6 tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämisessä ja kymmenjärjestelmän periaatteen ymmärtämisessä	S2	Tutustutaan lukusuoraan ja kymmenjärjestelmään. Harjoitellaan lukujonotaitoja.	Opetellaan kymmenjärjestelmän rakenne. Kehitetään lukusuora- ja lukujonotaitoja.	L1, L4
T7 perehdyttää oppilasta peruslaskutoimitusten periaatteisiin ja tutustuttaa niiden ominaisuuksiin	S2	Opetellaan lukujen 1–20 hajotelmia ja erityisesti kymppipareja. Tutustutaan lukujen parillisuuteen ja opetellaan tuplia (kaksinkertaistaminen). Harjoitellaan yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 0–20. Tutustutaan lukualueeseen 0-100. Kymmenylitys lukualueella 0-20.	Kerrataan lukuhaajotelmia ja kymmenylitystä. Harjoitellaan lukujen monikertoja ja puolittamista. Harjoitellaan yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 0-100. Opetellaan kertotaulut 1-5 ja 10. Tutustutaan jakolaskuun ja pohjustetaan murtoluvun käsitettä. Tutustutaan lukualueeseen 0-1000.	L1, L4
T8 ohjata oppilasta kehittämään sujuvaa peruslaskutaitoa luonnollisilla luvuilla ja käyttämään erilaisia päässä-laskustrategioita	S2	Harjoitellaan lukumäärän, lukusanan ja numeromerkinnän yhteys. Harjoitellaan päässä-laskuja.	Tutustutaan yhteen- ja kertolaskun yhteyteen ja vaihdannaisuuteen kertolaskussa. Kehitetään päässä-laskutaitoja.	L1, L4
T9 tutustuttaa oppilas geometrisiin muotoihin ja ohjata havainnoimaan niiden ominaisuuksia	S3	Tutustutaan tasokuvioihin. Luokitellaan ja vertaillaan niiden ominaisuuksia esim. toiminnallisesti.	Tutkitaan kappaleita ja tasokuvioita tunnistamisen lisäksi rakentamalla ja piirtämällä.	L1, L4, L5
T10 ohjata oppilasta ymmärtämään mittaamisen periaate	S3	Tutustutaan mittaamisen käsitteistä pituuteen ja kellonaikoihin.	Tutustutaan keskeisiin pituuden, massan, tilavuuden ja ajan yksiköihin.	L1, L4
T11 tutustuttaa oppilas taulukoihin ja diagrammeihin	S4	Harjoitellaan taulukon lukemista. Tehdään pylväsdiagrammeja arjen tilanteita hyödyntäen.	Harjoitellaan taulukon lukemista. Tehdään pylväsdiagrammeja arjen tilanteita hyödyntäen.	L4, L5
T12 harjaannuttaa oppilasta laatimaan vaiheittaisia toimintaohjeita ja toimimaan ohjeen mukaan	S1	Opetellaan toimimaan ohjeen mukaan. Tutustutaan ohjelmoinnin alkeisiin laatimalla vaiheittaisia toimintaohjeita ja testataan niiden toimivuutta.	Harjoitellaan ohjelmoinnin alkeita.	L1, L2, L4, L5

Matematiikan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466344?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S5	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	
Merkitys, arvot ja asenteet						
T1 pitää yllä oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä tukea myönteistä minäkuvaa ja itseluottamusta	S1-S5	Opetellaan matematiikkaa esim. toiminnallisesti pelaten ja leikkien yksin ja yhdessä. Oppilas saa monipuolisia mahdollisuuksia oppia ja kehittyä. Huomioidaan oppilaan taipumukset ja kiinnostuksen kohteet opetusmenetelmien valinnassa.	Opetellaan näyttämään matemaattista osaamistaan. Oppilas saa monipuolisia mahdollisuuksia oppia ja kehittyä. Huomioidaan oppilaan taipumukset ja kiinnostuksen kohteet opetusmenetelmien valinnassa.	Opetellaan jakamaan matemaattisia taitojaan. Oppilas saa monipuolisia mahdollisuuksia oppia ja kehittyä. Huomioidaan oppilaan taipumukset ja kiinnostuksen kohteet opetusmenetelmien valinnassa.	Opitaan löytämään ja ratkaisemaan itseä kiinnostavia matemaattisia tehtäviä. Oppilas saa monipuolisia mahdollisuuksia oppia ja kehittyä. Huomioidaan oppilaan taipumukset ja kiinnostuksen kohteet opetusmenetelmien valinnassa.	L1, L3, L5
Työskentelyn taidot						
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä oppimiensa asioiden välillä.	S1-S5	Kerrataan yhteen- ja kertolaskun välinen yhteys. Harjoitellaan kerto- ja jakolaskun välinen yhteys.	Pohditaan matematiikan ja arjen välistä yhteyttä.	Käsitellään murto- ja jakolaskun välistä yhteyttä.	Syvennetään laskutoimitusten välisiä yhteyksiä.	L1, L4
T3 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan esittää kysymyksiä ja tehdä perusteltuja päätelmiä havaintojensa pohjalta.	S1-S5	Harjoitellaan rohkeasti esittämään kysymyksiä opetettavasta asiasta ja omista havainnoista.	Esitetään rohkeasti kysymyksiä opeteltavasta asiasta. Harjoitellaan päätelmien tekemistä.	Harjoitellaan kuvaamaan arkimaailman tilanteita matemaattisesti.	Kuvataan arkimaailman tilanteita matemaattisesti.	L1, L3, L4, L5

T4 kannustaa oppilasta esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen	S1-S5	Esitetään omia ratkaisuja laskutarinoiden avulla.	Jatketaan laskutarinoiden harjoittelua.	Käytetään konkreettisia välineitä sekä teknologiaa päättelyn ja ongelmanratkaisun apuna (esim. murtokakut).	Esitetään omia ratkaisuja myös sovellusten avulla tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen.	L1, L2, L4, L5
T5 ohjata ja tukea oppilasta ongelmanratkaisutaitojen kehittämisessä	S1-S5	Harjoitellaan ongelmanratkaisua piirtämällä.	Harjoitellaan löytämään ongelmien ratkaisumalleissa yhtäläisyyksiä ja johdonmukaisuuksia.	Havaitaan syy- ja seuraussuhteita. Harjoitellaan ongelmanratkaisua piirtämällä.	Syvennetään taitoa havaita syy- ja seuraussuhteita.	L1, L4, L5
T6 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä	S1-S5	Vahvistetaan käsitystä numeron ja lukumäärän välisestä yhteydestä.	Opetellaan tarkastamaan ratkaisujaan erilaisin menetelmin.	Opetellaan ennalta arvioimaan ja lopuksi tarkastamaan ratkaisuja erilaisin menetelmin.	Syvennetään taitoa ennalta arvioida ja tarkastaa ratkaisuja.	L1, L3
Käsitteelliset ja tiedon- alakohtaiset tavoitteet						
T7 ohjata oppilasta käyttämään ja ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintöjä.	S1-S5	Opetellaan yhteen- ja vähennyslasku sekä kertolasku allekkain.	Opetellaan jakolaskua. Syvennetään peruslaskutoimituksia.	Tutustutaan prosenttiluvun käsitteeseen. Opetellaan jakolaskua allekkain tai jakokulmassa.	Syvennetään opittuja käsitteitä.	L1, L4

T8 tukea ja ohjata oppilasta vahvistamaan ja laajentamaan ymmärrystään kymmenjärjestelmästä	S2	Syvennetään ymmärrystä kymmenjärjestelmästä.	Tutustutaan desimaalilukuihin. Tutustutaan murtolukujen ja desimaalilukujen yhteyteen. Opetellaan yhteen- ja vähennyslaskua desimaaliluvuilla.		Syvennetään murtoluvun, desimaaliluvun ja prosentin yhteyden ymmärtämistä.	L1, L4
T9 tukea oppilasta lukukäsitteen kehittymisessä positiivisiin rationaalilukuihin ja negatiivisiin kokonaislukuihin	S2	Opetellaan murtoluvun käsite. Harjoitellaan murtoluvun merkitsemistä.	Opitaan murtoluvun ja sekaluvun yhteys. Tutustutaan negatiivisiin lukuihin Opetellaan samanimisten murtolukujen yhteen- ja vähennyslaskua.	Harjoitellaan murtolukujen peruslaskutoimituksia.	Syvennetään peruslaskutoimituksia murtoluvuilla.	L1, L4
T10 opastaa oppilasta saavuttamaan sujuva laskutaito päässä ja kirjallisesti hyödyntäen laskutoimitusten ominaisuuksia	S2	Opetellaan laskemaan yhteen- ja vähennyslaskuja allekkain. Kerrataan kertotaulut 1-5 ja 10. Opetellaan kertotaulut 6–9. Harjoitellaan allekkain kertolasku. Harjoitellaan jakolaskuja. Opetellaan oikeaa laskujärjestystä ja vaiheittain laskemista.	Opetellaan kertolasku allekkain. Syvennetään allekkain kertomisen taitoja. Harjoitellaan laskemaan yhteen- ja vähennyslaskuja allekkain. Harjoitellaan jakolaskuja.	Syvennetään monipuolisesti peruslaskutoimitusten taitoa.	Kerrataan peruslaskutoimitusten sujuvuutta.	L1, L3, L6

T11 ohjata oppilasta havainnoimaan ja kuvailemaan kappaleiden ja kuvioiden geometrisia ominaisuuksia sekä tutustuttaa oppilas geometrisiin käsitteisiin	S4	Opetellaan geometrinen kappaleiden ja tasokuvioiden luokittelua.	Tutustutaan piiriin ja pinta-alan käsitteisiin.	Tutustutaan tarkemmin geometrisiin kuvioihin ja kappaleisiin. Opitaan laskemaan kuvioiden piirejä.	Syvennetään piirien, pinta-alojen sekä harjoitellaan tilavuuden laskemista.	L4, L5
T12 ohjata oppilasta arvioimaan mittauskohteen suuruutta ja valitsemaan mittaukseen sopivan välineen ja mittayksikön sekä pohtimaan mittaus tuloksen järkevyyttä.	S4	Harjoitellaan yleisimpiä mittayksiköitä muunnoksineen.	Opetellaan mittayksiköitä muunnoksineen. Harjoitellaan pyöristämistä ja likiarvojen merkitsemistä.	Laajennetaan mittayksikköjärjestelmää.	Varmennetaan mittayksikköjärjestelmää.	L1, L3, L6
T13 ohjata oppilasta laatimaan ja tulkitsemaan taulukoita ja diagrammeja sekä käyttämään tilastollisia tunnuslukuja sekä tarjota kokemuksia todennäköisyydestä	S5	Tutustutaan erilaisiin diagrammeihin.	Tutustutaan koordinaatistoon ja sen käyttöön.	Harjoitellaan taulukoiden ja diagrammien tulkintaa. Tutustutaan käsitteisiin suurin ja pienin arvo, keskiarvo ja tyyppi-arvo.	Tutustutaan todennäköisyyteen arkitilanteiden perusteella.	L4, L5
T14 innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita tietokoneohjelmina graafisessa ohjelmointiympäristössä	S1	Tutustutaan ohjelmointiin pelien ja sovellusten avulla.	Harjoitellaan ohjelmointia pelien ja sovellusten avulla.	Harjoitellaan ohjelmointia valmiilla oppimisolustalla.	Suunnitellaan ja toteutetaan toimiva ohjelma valmiilla oppimisolustalla.	L1, L4, L5, L6

Matematiikan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466344?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S6	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet					
T1 vahvistaa oppilaan motivaatiota, myönteistä minäkuvaaja itseluottamusta matematiikan oppijana	S1-S6	Tutustutaan toiminnalliseen matematiikkaan.			L1, L3, L5
T2 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta matematiikan oppimisesta sekä yksin että yhdessä toimien	S1-S6	Ohjataan oppilasta tekemään enemmän tehtäviä, koska se parantaa oppimistuloksia.	Ohjataan oppilasta tekemään enemmän tehtäviä, koska se parantaa oppimistuloksia.	Ohjataan oppilasta tekemään enemmän tehtäviä, koska se parantaa oppimistuloksia.	L3, L7
Työskentelyn taidot					
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan ja ymmärtämään oppimiensa asioiden välisiä yhteyksiä	S1-S6	Havaitaan jakolaskun ja murtoluvun välinen yhteys.			L1, L4
T4 kannustaa oppilasta harjaantumaan täsmälliseen matemaattiseen ilmaisuun suullisesti ja kirjallisesti	S1-S6	Opetellaan laskujärjestystä.			L1, L2, L4, L5
T5 tukea oppilasta loogista ja luovaa ajattelua vaativien matemaattisten tehtävien ratkaisemisessa ja siinä tarvittavien taitojen kehittämisessä	S1-S6		Harjoitellaan sanallisten yhtälöiden käyttöä.	Harjoitellaan sanallisten yhtälöparien käyttöä.	L1, L3, L4, L5, L6

T6 ohjata oppilasta arvioimaan ja kehittämään matemaattisia ratkaisujaan sekä tarkastelemaan kriittisesti tuloksen mielekkyyttä	S1-S6		Harjoitellaan ongelmanratkaisutaitoja.		L1, L3, L4, L6
T7 rohkaista oppilasta soveltamaan matematiikkaa muissakin oppiaineissa ja ympäröivässä yhteiskunnassa	S1-S6	Tutustutaan esim. ruokaohjeiden annosmäärien muuttamiseen ja harjoitellaan ostosten loppusumman arviointia.	Tutustutaan verotukseen. Tutustutaan mittakaavan käyttöön karttatehtävissä. Harjoitellaan alennetun hinnan arvioimista.		L1 - L7
T8 ohjata oppilasta kehittämään tiedonhallinta- ja analysointitaitojaan sekä opastaa tiedon kriittiseen tarkasteluun	S1, S4, S6			Tutustutaan saman tilaston kuvaamiseen käyttämällä akselien erilaista mittakaavaa. Tutustutaan saman tilaston kuvaamiseen eri diagrammeilla.	L1, L4, L5
T9 opastaa oppilasta soveltamaan tieto- ja viestintäteknologiaa matematiikan opiskelussa sekä ongelmien ratkaisemisessa	S1-S6	Opitaan käyttämään kustantajan oppilaille tarkoitettua sähköistä materiaalia sekä lataamaan matematiikkasovelluksia.	Opitaan käyttämään oppilaille tarkoitettua sähköistä materiaalia sekä lataamaan matematiikkasovelluksia.	Opitaan käyttämään kustantajan oppilaille tarkoitettua sähköistä materiaalia sekä lataamaan matematiikkasovelluksia.	L5
Käsitteelliset ja tiedonalakohtaiset tavoitteet					
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan päättely- ja päässälaskutaitoa ja kannustaa oppilasta käyttämään laskutaitoaan eri tilanteissa rationaaliluvuilla	S1, S2	Pohditaan lopputuloksen mielekkyyttä (esim. tuloksen oikea suuruusluokka).	Harjoitellaan helppoja prosenttilaskuja päässälaskuina.		L1, L3, L4

T11 ohjata oppilasta kehittämään kykyään laskea peruslaskutoimituksia rationaaliluvuilla	S2	Syvennetään desimaaliluvuilla laskemista. Syvennetään murtoluvuilla ja sekaluvuilla laskemista. Opetellaan negatiivisilla luvuilla laskemista. Harjoitellaan vastaluvun ja itseisarvon käsitteitä ja niillä laskemista.	Käsitellään potenssit.		L1, L4
T12 tukea oppilasta laajentamaan lukukäsitteen ymmärtämistä reaalitylukuihin	S2		Käsitellään neliöjuuri.		L1, L4
T13 tukea oppilasta laajentamaan ymmärrystään prosenttilaskennasta	S2, S6		Opetellaan prosenttilaskentaa.		L1, L3, L6
T14 ohjata oppilasta ymmärtämään tuntemattoman käsite ja kehittämään yhtälönratkaisutaitojaan	S3, S4	Opiskellaan muuttujan käsitettä ja lausekkeen arvon laskemista. Tutustutaan yhtälön ratkaisuun.	Käsitellään polynomit. Harjoitellaan yhtälön ratkaisemista.	Harjoitellaan yhtälöparin ratkaisemista.	L1, L4
T15 ohjata oppilasta ymmärtämään muuttujan käsite ja tutustuttaa funktion käsitteeseen. Ohjata oppilasta harjoittelemaan funktion kuvaajan tulkitsemista ja tuottamista	S3, S4			Perehdytään funktion käsitteeseen. Harjoitellaan funktion kuvaajan piirtämistä ja tulkitsemista.	L1, L4, L5
T16 tukea oppilasta ymmärtämään geometrian käsitteitä ja niiden välisiä yhteyksiä	S5	Opitaan geometrian peruskäsitteitä (esim. piste, jana, suora, kulma jne.).			L1, L4, L5

T17 ohjata oppilasta ymmärtämään ja hyödyntämään suorakulmaiseen kolmioon ja ympyrään liittyviä ominaisuuksia	S5	Opetellaan ympyrän osat (esim. kehä- ja keskuskulma) ja niihin liittyviä laskutoimituksia. Opiskellaan kolmion kulmien summa ja niihin liittyviä laskuja. Lasketaan monikulmioiden piirejä.	Opetellaan Pythagoraan lause.	Opetellaan trigonometriset funktiot.	L1, L4, L5
T18 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan laskea pinta-aloja ja tilavuuksia	S5		Opetellaan tasokuvioiden pinta-aloja.	Opetellaan avaruusgeometriaa.	L1, L4
T19 ohjata oppilasta määrittämään tilastollisia tunnuslukuja ja laskemaan todennäköisyyksiä	S6			Tutustutaan tilastotieteeseen ja opetellaan tilastojen matemaattista tulkintaa. Harjoitellaan todennäköisyyslaskentaa.	L3, L4, L5
T20 ohjata oppilasta kehittämään algoritmista ajatteluaan sekä taitojaan soveltaa matematiikkaa ja ohjelmointia ongelmien ratkaisemiseen	S1	Käsitellään matemaattisen tekstin tulkitsemista ja tuottamista.	Opetellaan matemaattisen tekstin tulkitsemista ja tuottamista.	Syvennetään matemaattisen tekstin tulkitsemista ja tuottamista. Tutustutaan valmiiden tietokoneohjelmien käyttöön.	L1, L4, L5, L6

Ympäristöopin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/428820?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S6	1. luokka	2. luokka	L1- L7
Merkitys, arvot ja asenteet				
T1 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia toteuttaa luontaista uteliaisuuttaan ja auttaa oppilasta kokemaan ympäristöopin asiat merkitykselliseksi itselleen	S1-S6	Tutustutaan arjen perusilmiöiden alkeisiin vuodenaikoja mukaillen. Tutustutaan lähiympäristöön, erilaisiin rakennettuihin ja rakentamattomiin ympäristöihin.	Tutustutaan lähiympäristöön kartan avulla. Tutustutaan omaan kotiseutuun.	
T2 kannustaa oppilasta iloitsemaan ympäristöopin oppimisesta, omasta osaamisesta ja uusista haasteista sekä harjoittelemaan pitkäjänteistä työskentelyä	S1-S6	Tunnistetaan luonnosta eri eliölajeja. Tutustutaan luontoon leikin avulla, esimerkiksi elollinen ja eloton luonto, ravintoketju. Käytetään erilaisia työskentelytapoja, kuten ryhmätyö, parityö, tutkiminen.	Tunnistetaan luonnosta eri eliölajeja. Tutustutaan luontoon leikin avulla, esimerkiksi elollinen ja eloton luonto, ravintoketju. Käytetään erilaisia työskentelytapoja, esim. ryhmätyö, parityö, tutkiminen.	L1, L6
T3 tukea oppilaan ympäristöherkkyyden kehittymistä ja ohjata oppilasta toimimaan kestäväällä tavalla lähiympäristössä ja kouluyhteisössä	S1-S6	Leikitään ja retkeillään lähiympäristössä. Tutustutaan kierrätykseen, lajitteluun, jätteiden vähentämiseen ja energiansäästöön. Tutustutaan jokamiehenoikeuksiin.	Pohditaan ympäristön/luonnon merkitystä ihmiselle. Pohditaan, miten voimme toimia luontoa kunnioittaen ja kestävä kehitys huomioiden. Leikitään ja retkeillään lähiympäristössä.	L3, L7
Tutkimisen ja toimimisen taidot				
T4 ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään lähiympäristössään	S2- S4, S6	Harjoitellaan lähiympäristöissä liikkumista. Tehdään pieniä tutkimuksia lähiympäristössä.	Harjoitellaan erilaisissa ympäristöissä liikkumista. Tehdään pieniä tutkimuksia lähiympäristössä.	L3

		Havainnoidaan vuodenaikojen ilmenemistä lähiluonnossa. Opetellaan sään mukaista pukeutumista.	Opetellaan sään mukaista pukeutumista. Tutustutaan lähiympäristössä kasveihin ja eläimiin (esim. sieniin, varpukasveihin, marjoihin, hyönteisiin ja lintuihin). Tutustutaan kasvien kasvattamiseen.	
T5 kannustaa oppilasta ihmettelemään ja kyselemään sekä käyttämään yhteisiä pohdintoja pienten tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana	S1-S6	Ihmetellään ja tutkitaan luontoa yhdessä, esimerkiksi seurataan muurahaisten toimintaa. Tutustutaan tutkimuksen eri vaiheisiin.	Ihmetellään ja tutkitaan lähiympäristöä kartan avulla. Opetellaan ilmansuunnat ja tutustutaan erilaisiin karttamerkkeihin. Harjoitellaan kartan ja pohjapiirroksen tekoa, esimerkiksi omasta huoneesta tai koulun pihasta. Harjoitellaan pienten tutkielmien tekemistä.	L1, L7
T6 ohjata oppilasta tekemään havaintoja ja kokeiluja koulussa ja lähiympäristössä eri aisteja ja yksinkertaisia tutkimusvälineitä käyttäen sekä esittelemään tuloksiaan eri tavoin	S1-S6	Harjoitellaan ympäristön havainnointia. Harjoitellaan havaintojen dokumentointia ja esittelemään omat havainnot muille. Harjoitellaan esimerkiksi luupin käyttöä.	Havainnoidaan ympäristöä erilaisia apuvälineitä käyttäen. Harjoitellaan dokumentoimaan tutkimuksen eri vaiheita ja esittelemään niitä muille.	L1, L4
T7 ohjata oppilasta kuvailemaan, vertailemaan ja luokittelemaan monipuolisesti eliöitä, elinympäristöjä, ilmiöitä, materiaaleja ja tilanteita sekä nimeämään niitä	S1-S6	Harjoitellaan asioiden nimeämistä ja luokittelua. Tutustutaan esimerkiksi veden olomuotoihin, ilman, valon, lämmön ja äänen ominaisuuksiin ja kasvin osiin. Tutustutaan erilaisiin eliölajeihin.	Harjoitellaan asioiden kuvailemista ja vertailua. Opetellaan, mistä ruoka tulee. Pohditaan, mistä vuorokauden ja vuodenaikojen vaihtelu johtuvat. Tutustutaan maapalloon planeettana ja osana aurinkokuntaa.	L1, L4
T8 opastaa oppilasta toimimaan turvallisesti, noudattamaan annettuja ohjeita ja hahmottamaan niiden perusteluita	S1-S6	Käsitellään arkiympäristön turvallisuutta (esim. sähkö, sääilmiöt, liikenne, kemikaalit). Harjoitellaan hätätilanteessa toimimista. Opetellaan turvataitoja. Harjoitellaan ohjeiden noudattamista.	Harjoitellaan huomioimaan arjen vaaroja omassa toiminnassa ja toimimaan hätätilanteessa. Opetellaan toimimaan annettujen ohjeiden mukaisesti. Syvennetään turvataitoja.	L3

T9 ohjata oppilasta tutustumaan monipuolisesti arjen teknologiaan sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään, rakentamaan ja luomaan uutta yhdessä toimien		Harjoitellaan arjen pulmatilanteiden ratkaisemista. Tutustutaan arjen teknologiaan.	Harjoitellaan arjen pulmatilanteiden ratkaisemista. Suunnitellaan ja pohditaan käyttötarkoituksia arkisille käyttöesineille yhdessä kokeilemalla, keksimällä ja rakentamalla.	L3, L1
T10 ohjata oppilasta harjoittelemaan ryhmässä toimimisen taitoja ja tunnetaitoja sekä vahvistamaan itsensä ja muiden arvostamista	S1-S6	Opetellaan ja harjoitellaan ryhmässä toimimisen taitoja ja hyviä käytöstapoja. Opetellaan ja harjoitellaan tunnistamaan omia tunteita. Toteutetaan esim. KiVa -koulu -ohjelmaa.	Kerrataan ryhmässä toimimisen taitoja. Opetellaan omien tunteiden hallitsemista (esim. pettymys) ja muiden huomioonottamista ryhmässä ja erikseen.	L2, L3
T11 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankkimisessa sekä havaintojen taltioimisessa ja esittämisessä	S1-S6	Tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin ja niiden käyttöön tiedonhaussa.	Harjoitellaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa esityksen tekemisessä.	L5, L4
Tiedot ja ymmärrys				
T12 ohjata oppilasta jäsentämään ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin eri tiedonalojen käsitteiden avulla	S1-S6	Pohditaan ihmisen ja ympäristön vuorovaikutusta. Opetellaan käyttämään oikeita nimityksiä arjen ilmiöistä.	Syvennetään tietämystä ihmisen ja ympäristön vuorovaikutuksesta. Harjoitellaan kertomaan arjen ilmiöistä niiden oikeita nimityksiä käyttäen.	L1
T13 ohjata oppilasta ymmärtämään yksinkertaisia kuvia, malleja ja karttoja ympäristön kuvaajina	S1-S6	Opetellaan kartan käsite. Tutustutaan lähiympäristön karttaan. Tutkitaan ja pohditaan erilaisia kuvia ja niiden merkityksiä.	Kerrataan kartan käsite. Harjoitellaan pihakartan tekemistä. Tutustutaan avaruuden käsitteeseen. Harjoitellaan kuvalukua.	L4, L1
T14 rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään ja harjoittelemaan näkemystensä perustelemista	S1-S6	Harjoitellaan itsensä ilmaisua. Harjoitellaan aktiivista vuorovaikutusta ja oman mielipiteen ilmaisemista.	Harjoitellaan perustelemaan mielipiteitä ja hyväksymään erilaiset mielipiteet.	L2, L4
T15 ohjata oppilasta pohtimaan kasvua ja kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia tukevia tekijöitä sekä elämän perusedellytyksiä	S1-S6	Tutustutaan ihmisen kehoon ja sen toimintaan. Pohditaan ikäkauden kasvua ja kehitystä.	Käsitellään terveellisiä elämäntapoja ja elämän perusedellytyksiä (ravinto, vesi, ilma lämpö).	L3

Ympäristöopin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/428820?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S6	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1- L7
Merkitys, arvot asenteet						
T1 synnyttää ja ylläpitää oppilaan kiinnostusta ympäristöön ja ympäristöopin opiskeluun sekä auttaa oppilasta kokemaan kaikki ympäristöopin tiedonalat merkityksellisiksi itselleen	S1-S6	Opiskelussa nostetaan esille ajankohtaisia ja oppilaille merkityksellisiä asioita ja ilmiötä. Asioihin tutustutaan oppilaita kiinnostavista näkökulmista. Tutustutaan koulun pihapiiriin, omaan kotiseutuun, metsään.	Opiskelussa nostetaan esille ajankohtaisia ja oppilaille merkityksellisiä asioita ja ilmiötä. Asioihin tutustutaan oppilaita kiinnostavista näkökulmista. Pohditaan, mistä ja miten ruoka saadaan.	Opiskelussa nostetaan esille ajankohtaisia ja oppilaille merkityksellisiä asioita ja ilmiötä. Asioihin tutustutaan oppilaita kiinnostavista näkökulmista. Tutustutaan omaan terveyteen vaikuttaviin asioihin.	Opiskelussa nostetaan esille ajankohtaisia ja oppilaille merkityksellisiä asioita ja ilmiötä. Asioihin tutustutaan oppilaita kiinnostavista näkökulmista. Syvennetään lajintuntemusta. Käsitellään eri tiedonalojen merkitystä.	
T2 ohjata ja kannustaa oppilasta asettamaan omia opiskelutavoitteita ja työskentelemään pitkäjänteisesti niiden saavuttamiseksi sekä tunnistamaan omaa ympäristöopin osaamistaan	S1-S6	Harjoitellaan asettamaan tavoitteita omalle opiskelulle. Harjoitellaan oman työskentelyn arvioimista.	Harjoitellaan asettamaan tavoitteita omalle ja ryhmän oppimiselle sekä arvioimaan työskentelyä.	Syvennetään tietoisuutta ja vastuuntunnetta omasta ja ryhmän työskentelystä. Harjoitellaan projektityöskentelyä.	Syvennetään tietoisuutta ja vastuuntunnetta omasta ja ryhmän työskentelystä.	L1, L7
T3 tukea oppilaan ympäristötietoisuuden kehittymistä sekä ohjata	S1-S6	Tutustutaan kestävän kehityksen käsitteeseen,	Pohditaan, miten omassa toiminnassa voidaan huomioida kestävän	Harjoitellaan toimimaan ympäristön kannalta kestävällä tavalla.	Harjoitellaan toimimaan ympäristön kannalta	L3, L7

oppilasta toimimaan ja vaikuttamaan lähiympäristössään ja -yhteisössään kestävä kehityksen edistämiseksi ja arvostamaan kestävä kehityksen merkitystä itselle ja maailmalle		jätteiden luokitteluun ja jälleenkäsittelyyn.	kehityksen periaatteita, kierrätystä, energiansäästöä ja ympäristönsuojelua.	Toteutetaan yhteinen vaikuttamisprojekti, jossa harjoitellaan osallistumista ja vaikuttamista.	kestävällä tavalla erilaisissa tilanteissa.	
Tutkimisen ja toimimisen taidot						
T4 rohkaista oppilasta muodostamaan kysymyksiä eri aihepiireistä sekä käyttämään niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana	S1-S6	Harjoitellaan kysymysten tekemistä tutkittavasta asiasta ja vastausten etsimistä niihin. Kerrataan tutkimuksen eri vaiheet. Harjoitellaan kriittisyyttä.	Harjoitellaan kysymysten tekemistä tutkittavasta asiasta ja vastausten etsimistä niihin. Harjoitellaan tutkimuksen eri vaiheita. Opetellaan kriittisyyttä.	Harjoitellaan kysymysten tekemistä tutkittavasta asiasta ja käytetään niitä opiskelun lähtökohtana.	Harjoitellaan kysymysten tekemistä tutkittavasta asiasta ja käytetään niitä opiskelun lähtökohtana. Opetellaan kyseenalaistamaan asioita ja tekemään kriittisiä kysymyksiä opiskeltavasta aiheesta.	L1, L7
T5 ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittausvälineitä käyttäen	S1-S6	Harjoitellaan havaintojen ja mittausten tekemistä esim. tutkimalla säätä. Tutustutaan erilaisiin tutkimuksiin, menetelmiin ja mittalaitteisiin esim. lämpömittariin.	Tehdään pieniä tutkimuksia, joissa harjoitellaan havaintojen ja mittausten tekemistä esimerkiksi tutkimalla kasvien kasvua.	Suunnitellaan ja toteutetaan pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa.	Suunnitellaan ja toteutetaan pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa.	L1, L5
T6 ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin	S1-S6	Harjoitellaan fysikaalisten ja kemiallisten ilmiöiden havainnoimista ja niiden kuvailemista.	Harjoitellaan fysikaalisten ja kemiallisten ilmiöiden havainnoimista ja johtopäätösten tekoa ja niiden esittämistä.	Harjoitellaan ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista. Opetellaan tekemään yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista ja esittämään niitä.	Harjoitellaan ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista. Opetellaan tekemään yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista ja esittämään niitä.	L1, L2, L5

<p>T7 ohjata oppilasta ymmärtämään arjen teknologisten sovellusten käyttöä, merkitystä ja toimintaperiaatteita sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään ja luomaan uutta yhdessä toimien</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Tutustutaan arjen työkaluihin tuttujen käyttöesineiden avulla (esim. polkupyörä). Keksitään yhdessä uusia ideoita ja tuotteita.</p>	<p>Tutustutaan laitteiden toimintaperiaatteisiin ja pohditaan niiden merkitystä. Keksitään yhdessä uusia ideoita ja tuotteita.</p>	<p>Pohditaan yhdessä erilaisten laitteiden toimintaperiaatteita. Kokeillaan ja keksitään yhdessä uusia ideoita ja tuotteita.</p>	<p>Pohditaan yhdessä erilaisten laitteiden toimintaperiaatteita. Toteutetaan tiede- ja/tai teknologiaprojekti.</p>	<p>L2, L3, L5</p>
<p>T8 kannustaa oppilasta edistämään hyvinvointia ja turvallisuutta toiminnassaan ja lähiympäristössään ja ohjata oppilasta toimimaan turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Pohditaan elinympäristön merkitystä hyvinvoinnille. Harjoitellaan turvallisuuden huomioimista omassa toiminnassa. Pohditaan, miten ympäristö saadaan turvallisiksi (esim. myrkytykset, fyysinen koskemattomuus).</p>	<p>Pohditaan elinympäristön merkitystä hyvinvoinnille. Harjoitellaan turvallisuuden huomioimista omassa toiminnassa. Opitaan turvallista sähkölaitteiden käyttöä. Harjoitellaan ensiaputaitoja.</p>	<p>Pohditaan elinympäristön merkitystä hyvinvoinnille. Harjoitellaan turvallisuuden huomioimista omassa toiminnassa. Pohditaan, miten elinympäristön turvallisuutta parannetaan.</p>	<p>Syvennetään tietoisuutta turvallisesta toimimisesta erilaisissa tilanteissa, muun muassa liikenteessä ja tapaturmatilanteissa. Pohditaan päihteiden haittoja.</p>	<p>L3</p>
<p>T9 ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Tutustutaan lähiympäristössä erilaisiin luonnonympäristöihin (esimerkiksi metsään ja merenrantaan) ja rakennettuun ympäristöön. Harjoitellaan erilaisissa ympäristöissä liikkumista.</p>	<p>Toimitaan lähiympäristössä erilaisissa luonnonympäristöissä ja rakennetussa ympäristössä. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan paikalliseen maatalous- tai elintarvikeyritykseen.</p>	<p>Syvennetään tutkimisen ja luonnossa liikkumisen taitoja. Toteutetaan mahdollisuuksien mukaan koulupäivän mittainen retki luontokohteeseen (esim. suoretki). Tehdään yhteistyötä yläkoulun kanssa. Kerrataan jokamiehen-oikeudet.</p>	<p>Syvennetään luonnon tutkimisen ja luonnossa liikkumisen taitoja. Toteutetaan mahdollisuuksien mukaan koulupäivän mittainen retki luontokohteeseen (esim. suoretki).</p>	<p>L3</p>

T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia harjoitella ryhmässä toimimista erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutus-tilanteissa, innostaa oppilasta ilmaisemaan itseään ja kuuntelemaan muita sekä tukea oppilaan valmiuksia tunnistaa, ilmaista ja säädellä tunteitaan	S1-S6	Harjoitellaan erilaisten tunteiden tunnistamista, ilmaisua ja säätelyä, erilaisten mielialojen hyväksymistä ja hyviä käytöstapoja. Harjoitellaan yhdessä tekemistä ja erilaisissa rooleissa toimimista.	Opetellaan erilaisten tunteiden tunnistamista, ilmaisua ja säätelyä, erilaisuuden arvostamista ja hyviä käytöstapoja. Harjoitellaan itsensä ilmaisemista ja toisen kuuntelemista ja mielipiteen huomioimista erilaisissa tilanteissa.	Opiskellaan erilaisissa ryhmissä opiskelua ja erilaisten roolien ottamista niissä. Kerrataan hyviä käytöstapoja sekä syvennetään tunne-, ryhmätyö- ja esiintymistaitoja.	Opiskellaan erilaisissa ryhmissä opiskelua ja erilaisten roolien ottamista niissä. Kerrataan hyviä käytöstapoja sekä syvennetään tunne-, ryhmätyö- ja esiintymistaitoja.	L2, L3
T11 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti	S1-S6	Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian käyttöä tiedonhankinnassa, esitys- ja vuorovaikutusvälineenä.	Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian käyttöä oppimisen ja vuorovaikutuksen apuvälineenä.	Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa oppimisen ja vuorovaikutuksen apuvälineenä.	Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti vuorovaikutuksen välineenä, tiedonhankinnassa ja esitysvälineenä erilaisissa projekteissa.	L5, L4
Tiedot ja ymmärrys						
T12 ohjata oppilasta hahmottamaan ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla sekä kehittämään käsite-rakenteita ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä	S1-S6	Tutustutaan erilaisiin ympäristöopin käsitteisiin. Harjoitellaan erilaisten rakenteiden kuvaamista käsitteiden avulla esimerkiksi tekemällä käsitekarttoja.	Harjoitellaan erilaisten rakenteiden kuvaamista käsitteiden avulla. Tutkitaan voiman käsitettä ja kappaleiden liikettä. Pohditaan elollisen ja elottoman luonnon eroja.	Harjoitellaan ympäristön ilmiöiden ja rakenteiden kuvaamista oikeita käsitteitä käyttäen.	Syvennetään ymmärrystä erilaisista ympäristöopin käsitteistä. Harjoitellaan ympäristön ilmiöiden ja rakenteiden kuvaamista oikeita käsitteitä käyttäen.	L1

<p>T13 ohjata oppilasta ymmärtämään, käyttämään ja tekemään erilaisia malleja, joiden avulla voidaan tulkita ja selittää ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Harjoitellaan erilaisten karttojen, esim. sääkarttojen tulkintaa ja tekoa. Tutustutaan ravintoketjuun.</p>	<p>Tutustutaan arjen työkaluihin erilaisten käyttöesineiden avulla. Harjoitellaan erilaisten mallien tulkintaa ja tekemistä.</p>	<p>Valmistetaan ja tulkintaa erilaisia malleja osana omaa työskentelyä. Pohditaan, mitä kasvit tarvitsevat kasvaakseen ja kasvatetaan siemenestä kasvi. Käsitellään kasvien ja eläinten lisääntyminen.</p>	<p>Valmistetaan ja tulkitaan erilaisia malleja fyysikaalisen ympäristön ilmiöistä, esim. vuorokauden ja vuodenaikojen vaihtelusta, äänen muodostumisesta ja valon kulusta. Hyödynnetään malleja omassa opiskelussa.</p>	<p>L1, L5</p>
<p>T14 ohjata oppilasta hankkimaan luotettavaa tietoa, ilmaisemaan perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Harjoitellaan erilaisten tietolähteiden käyttöä ja arvioimaan niiden luotettavuutta. Harjoitellaan oman näkemyksen muodostamista ja ilmaisemista.</p>	<p>Harjoitellaan erilaisten tietolähteiden käyttöä ja harjoitellaan kriittistä suhtautumista erilaisiin tietolähteisiin. Harjoitellaan oman näkemyksen muodostamista ja ilmaisemista.</p>	<p>Syvennetään tiedonhankintataitoja erilaisista tietolähteistä. Harjoitellaan omien näkemysten muodostamista, ilmaisemista ja perustelua.</p>	<p>Sovelletaan opittuja tiedonhankintataitoja. Harjoitellaan asian eri puolien huomaamista ja ymmärtämistä. Harjoitellaan ilmaisemaan perustellen omia näkemyksiä.</p>	<p>L2, L4, L5</p>
<p>T15 ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen</p>	<p>S1, S3-S6</p>	<p>Tutustutaan erilaisiin eliölajeihin ja erilaisiin ekosysteemeihin.</p>	<p>Tutustutaan maa- ja metsätalouteen.</p>	<p>Lisätään lajintuntemusta. Tutustutaan ihmisen biologiaan sekä omaan terveyteen vaikuttaviin asioihin.</p>	<p>Pohditaan ympäristöystävällistä energiankäyttöä. Syvennetään tietoisuutta erilaisista eliölajeista ja niiden elinympäristöistä sekä kerätään ohjatusti kasvio.</p>	<p>L1</p>

<p>T16 ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geomediataitoja</p>	<p>S3-S6</p>	<p>Tutustutaan omaan lähiympäristöön ja Suomeen kartan avulla.</p>	<p>Käsitellään Pohjoismaita ja Baltiaa karttaa apuna käyttäen.</p>	<p>Laajennetaan maailmankuvaa muun muassa Eurooppaan tutustuen. Opiskellaan avaruuteen liittyviä asioita.</p>	<p>Tutustutaan maapallon rakenteeseen. Syvennetään tietoisuutta maapallon eri alueista erilaisia kartta- ja geomedialähteitä apuna käyttäen sekä ajankohtaisiin aiheisiin tutustuen.</p>	<p>L1, L5</p>
<p>T17 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä rakentamaan perustaa energian säilymisen periaatteen ymmärtämiselle</p>	<p>S2, S4-S6</p>	<p>Tutustutaan erilaisiin arjessa ilmeneviin fysikaalisiin ilmiöihin ja perusrakenteisiin, esimerkiksi olomuodon muutoksiin.</p>	<p>Tutustutaan sään muodostumiseen ja erilaisiin sääilmiöihin. Opetellaan lämpötilan mittaamista.</p>	<p>Käsitellään eri energiamuotoja ja energian säilymisen periaatteita.</p>	<p>Käsitellään yhteyttämistä ja hiilen kiertokulkua. Opetellaan energiaan liittyviä peruskäsitteitä ja ilmiöitä. Tutustutaan sähköön (virtapiiri, polttimo).</p>	<p>L1</p>
<p>T18 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään kemiallisia ilmiöitä, aineiden ominaisuuksia ja muutoksia sekä rakentamaan perustaa aineen säilymisen periaatteen ymmärtämiselle</p>	<p>S2, S4-S6</p>	<p>Tutustutaan arjessa ilmeneviin kemiallisiin ilmiöihin ja niiden kuvaamiseen ja selittämiseen. Tehdään tutkimuksia esim. aineiden olomuodoista.</p>	<p>Tutustutaan arjessa ilmeneviin kemiallisiin ilmiöihin ja niiden kuvaamiseen ja selittämiseen.</p>	<p>Harjoitellaan erilaisten kemiallisten ilmiöiden kuvaamista ja selittämistä. Tehdään yksinkertaisia tutkimuksia aiheesta. Kerrataan veden kiertokulku. Tutustutaan olomuodon muutoksiin. Opitaan, mitä tarkoittaa palaminen. Opiskellaan metallien ominaisuuksia.</p>	<p>Opetellaan tärkeiden alkuaineiden (esim. hiili, vety, happi, typpi, rauta, kulta) ja yhdisteiden (esim. vesi, hiilidioksidi) kemiallista merkintää ja pohditaan niiden merkitystä elämälle.</p>	<p>L1</p>

<p>T19 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämän-kulkua, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa</p>	<p>S1-S3, S6</p>	<p>Opetellaan terveellisiä elämäntapoja. Käsitellään psyykkiseen, sosiaaliseen ja fyysiseen hyvinvointiin kuuluvia asioita.</p>	<p>Käsitellään ruokavalion, levon ja liikunnan merkitystä terveyteen. Toteutetaan esim. KiVa-koulu ohjelmaa.</p>	<p>Tutustutaan omaan terveyteen vaikuttaviin asioihin ja murrosiän tuomiin muutoksiin.</p>	<p>Syvennetään tietoisuutta omaan henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavista asioista.</p>	<p>L1, L3</p>
---	-------------------------	---	--	--	--	---------------

Biologian opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/478970?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluettelo](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S6	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Biologinen tieto ja ymmärrys					
T1 ohjata oppilasta ymmärtämään ekosysteemin perusrakennetta ja toimintaa sekä vertailemaan erilaisia ekosysteemejä ja tunnistamaan lajeja	S1-S4, S6		Tutustutaan metsäekosysteemiin: lajintuntemus ja erilaiset metsät.		L4, L5
T2 auttaa oppilasta kuvailemaan eliöiden rakenteita ja elintoimintoja sekä ymmärtämään eliökunnan rakennetta	S1-S5	Tutustutaan eliöiden rakenteisiin (esim. preparoidaan kala). Pohditaan, miten eliöt ovat sopeutuneet elinympäristöönsä. Opetellaan elämän tuntomerkkejä ja solurakennetta. Tutustutaan eliökunnan luokitteluun ja eliökuntiin.	Tutustutaan metsän eliöiden rakenteisiin ja elintoimintoihin.	Perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan.	L4, L5
T3 ohjata oppilasta tutkimaan eliöiden sopeutumista eri elinympäristöihin ja ymmärtämään erilaisten elinympäristöjen merkitys luonnon monimuotoisuudelle	S1-S4, S6	Pohditaan elämän edellytyksiä maapallolla. Vertaillaan eliöiden rakenteellisia ja toiminnallisia sopeutumia erilaisiin elinympäristöihin.	Tutustutaan metsien suojeluun, sen tavoitteisiin, keinoihin ja saavutuksiin.		L4, L7

T4 ohjata oppilasta ymmärtämään perinnöllisyyden ja evoluution peruseriaatteita	S1, S4, S5	Tutustutaan elämän kehitykseen maapallolla. Tutustutaan evoluution perusteisiin (perinnöllinen muuntelu, luonnonvalinta).		Perehdytään perinnöllisyyden peruseriaatteisiin. Tarkastellaan bioteknologian sovelluksia. Ymmärretään ihminen osana eliökuntaa.	L1
T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen kehitystä ja elimistön perustoimintoja	S5			Opetellaan ihmisen anatomiaa ja fysiologiaa. Tutustutaan ihmisen lisääntymiseen ja elinkaareen: syntymä, kasvu, vanheneminen, kuolema.	L3
T6 ohjata oppilasta arvioimaan luonnonympäristössä tapahtuvia muutoksia ja ihmisen vaikutusta ympäristöön sekä ymmärtämään ekosysteemipalvelujen merkitys	S6		Pohditaan metsien merkitystä (esim. virkistys, talous, hiilen kierto ja monimuotoisuus). Tutustutaan metsien monimuotoisuuteen kohdistuviin uhkiin ja niiden ratkaisuihin. Tutustutaan jokamiehen oikeuksiin	Pohditaan elinympäristön vaikutuksia terveyteen: esim. ilman- ja vedenlaatu sekä ravinto.	L4, L7
Biologiset taidot					
T7 ohjata oppilasta kehittämään luonnontieteellistä ajattelutaitoa sekä syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämistä	S1-S6	Tutustutaan luonnon monimuotoisuuteen.	Tutustutaan ekosysteemin toimintaan ja eliöiden välisiin suhteisiin (esim. ravintoketjut ja oman toiminnan vaikutus ympäristöön).	Pohditaan omien valintojen vaikutusta terveyteen ja ympäristöön.	L1

<p>T8 opastaa oppilasta käyttämään biologian tutkimusvälineistöä ja tieto- ja viestintäteknologiaa</p>	<p>S1-S5</p>	<p>Harjoitellaan biologisia tutkimusmenetelmiä, esim. planktonin mikroskopointia, kalan preparointia. Käytetään tieto- ja viestiteknologiaa mahdollisuuksien mukaan mm. omiin tutkimuksiin ja esitelmien tekoon. Opetellaan arvioimaan kriittisesti biologisen tiedon lähteitä.</p>	<p>Harjoitellaan biologisia tutkimusmenetelmiä, esim. kasvi- ja eläinsolujen mikroskopointi. Käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa mahdollisuuksien mukaan mm. omiin tutkimuksiin ja esitelmien tekoon (esim. digikasvio). Opetellaan arvioimaan kriittisesti biologisen tiedon lähteitä.</p>	<p>Harjoitellaan biologisia tutkimusmenetelmiä, esim. sisäelinten preparointia. Käytetään biologian tutkimusvälineistöä ja tieto- ja viestintäteknologiaa mahdollisuuksien mukaan mm. omiin tutkimuksiin ja esitelmien tekoon. Opetellaan arvioimaan kriittisesti biologisen tiedon lähteitä.</p>	<p>L1, L5</p>
<p>T9 ohjata oppilasta koostamaan eliökokoelma ja kasvattamaan kasveja biologisten ilmiöiden ymmärtämiseksi</p>	<p>S1-S4, S6</p>		<p>Tehdään eliökokoelma, esim. kasvinkokoelma. Kasvatetaan kasveja esim. kokeellisen tutkimuksen keinoin.</p>		<p>L5, L6, L7</p>
<p>T10 ohjata oppilasta tekemään tutkimuksia sekä koulussa että koulun ulkopuolella</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Tehdään tutkimusretkiä lähiympäristöön mahdollisuuksien mukaan.</p>	<p>Tehdään tutkimusretkiä lähiympäristöön mahdollisuuksien mukaan.</p>	<p>Tutustutaan oman kehon toimintaan kokeellisen tutkimuksen keinoin.</p>	<p>L1, L5</p>
<p>T11 kannustaa oppilasta soveltamaan biologian tietoja ja taitoja omassa elämässä sekä yhteiskunnallisessa keskustelussa ja päätöksenteossa</p>	<p>S6</p>	<p>Kannustetaan kriittiseen ajatteluun ja osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.</p>	<p>Pohditaan oman toiminnan vaikutusta ympäristöön sekä pohditaan omia kulutustottumuksia. Kannustetaan kriittiseen ajatteluun ja osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.</p>	<p>Käsitellään ympäristön ja elintapojen vaikutusta terveyteen. Kannustetaan kriittiseen ajatteluun ja osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.</p>	<p>L2, L3, L7</p>

Biologian asenne- ja arvo-tavoitteet					
T12 innostaa oppilasta syventämään kiinnostusta luontoa ja sen ilmiöitä kohtaan sekä vahvistamaan luontosuhdetta ja ympäristötietoisuutta	S1-S6	Havainnoidaan luontoa ja keskustellaan luontohavainnoista.	Havainnoidaan luontoa oppitunneilla tehtävillä retkillä. Kiinnitetään huomioita luonnossa liikkumisen ja oman hyvinvoinnin väliseen yhteyteen.	Perehdytään ympäristön ja terveyden väliseen suhteeseen.	L7
T13 ohjata oppilasta tekemään eettisesti perusteltuja valintoja	S6	Pohditaan eläinten eettistä kohtelua ja hyvinvointia, esim. kalan käsittelyn yhteydessä.	Tutustutaan metsätalouteen ja metsien kestävään käyttöön.		L7
T14 innostaa oppilasta vaikuttamaan ja toimimaan kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi	S6	Tutustutaan vaikuttamisen keinoihin (esim. kulutuspäätökset, kansalaisjärjestöt, yhdistykset, sähköinen viestintä).	Tutustutaan vaikuttamisen keinoihin (esim. kulutuspäätökset, kansalaisjärjestöt, yhdistykset, sähköinen viestintä).	Tutustutaan vaikuttamisen keinoihin (esim. kulutuspäätökset, kansalaisjärjestöt, yhdistykset, sähköinen viestintä).	L5, L7

Maantiedon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/478971?valittu=428781>

Takaisin oppiaineluettelo

Opetuksen tavoitteet	S1-S6	7.lk	8.lk	9.lk	L1-L7
Maantieteellinen tieto ja ymmärrys					
T1 tukea oppilaan jäsentyneen karttakuvan rakentumista maapallosta	S1-S6	Opiskellaan kartan lukutaidon perusteita: asteverkko, janamittakaava, perusnimistö (maailma).	Syvennetään maapallon karttakuvan hahmottamista keskittyen Euroopan nimistöön.	Syvennetään Suomen ja lähialueiden karttakuvaa ja opiskellaan keskeistä nimistöä. Syvennetään kartanlukutaitoja: numeromittakaava, maastokartan karttamerkit.	L1, L4, L5
T2 ohjata oppilasta tutkimaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä sekä vertailemaan luonnonmaisemia Suomessa ja muualla maapallolla	S1-S4, S6	Tutustutaan luonnonilmiöiden perusteisiin: esim. kallioperä ja pinnanmuodot, ilmasto sekä kasvillisuus.		Tarkastellaan Suomen luonnon erityispiirteitä esim. sijainnin ja jääkausien vaikutusta maisemaan. Vertaillaan maisema-alueita.	L4, L5
T3 ohjata oppilasta tutkimaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja kulttuurimaisemia sekä ymmärtämään erilaisia kulttuureita, elinkeinoja ja ihmisten elämää Suomessa ja maapallon eri alueilla	S1-S6		Tutustutaan globaaleihin väestönkehityksen trendeihin. Vertaillaan erilaisten alueiden ikäjakaumia, väestökasvua ja kulttuuria.	Perehdytään Suomen väestökysymyksiin: esim. asutushistoria, väestön kehitys. Tutustutaan Suomen alueellisiin erityispiirteisiin, esim. kulttuurimaisemat.	L2, L4
T4 kannustaa oppilasta pohtimaan ihmisen toiminnan ja luonnonympäristön välistä vuorovaikutusta sekä ymmärtämään luonnonvarojen kestävä käytön merkitys	S1-S6		Tutustutaan luonnonvarojen jakautumiseen ja hyödyntämiseen. Pohditaan luonnonvarojen kestävä käytön haasteita ja mahdollisuuksia.	Perehdytään luonnonvarojen jakautumiseen ja hyödyntämiseen Suomessa. Pohditaan luonnonvarojen kestävä käytön haasteita ja mahdollisuuksia.	L7

Maantieteelliset taidot					
T5 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellistä ajattelutaitoa sekä kykyä esittää maantieteellisiä kysymyksiä	S1-S6	Havainnoidaan ilmiöiden alueellisuutta erilaisten karttojen ja diagrammien avulla. Opetellaan maantieteellisten lähteiden kriittistä lukutaitoa.	Havainnoidaan ilmiöiden alueellisuutta erilaisten karttojen ja diagrammien avulla. Opetellaan maantieteellisten lähteiden kriittistä lukutaitoa.	Havainnoidaan ilmiöiden alueellisuutta erilaisten karttojen ja diagrammien avulla. Opetellaan maantieteellisten lähteiden kriittistä lukutaitoa.	L1
T6 ohjata oppilasta kehittämään tilatajua sekä symboloiden, mittasuhteiden, suuntien ja etäisyyksien ymmärrystä	S1-S6	Harjoitellaan kartanlukutaidon perusteita: ilmansuunnat, karttamerkit, asteverkko, janamittakaava, kartan virheet.	Syvennetään kartanlukutaidon perusteita.	Täydennetään kartanlukutaitoja: numeromittakaava, maastokartan karttamerkit.	L4, L5
T7 ohjata oppilasta harjaannuttamaan arkielämän geomediataitoja sekä lukemaan, tulkitsemaan ja laatimaan karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä	S1-S6	Tutkitaan erilaisia karttoja (esim. maasto ja teemakartat). Tutustutaan geomediaan ja sen hyödyntämiseen (esim. satelliittipaikannukseen, Google Mapsiin, Google Earthiin, sähköisiin karttapalveluihin sekä paikkatieto-ohjelmistoihin).	Tutkitaan erilaisia karttoja (esim. maasto ja teemakartat). Tutustutaan geomediaan ja sen hyödyntämiseen (esim. satelliittipaikannukseen, Google Mapsiin, Google Earthiin, sähköisiin karttapalveluihin sekä paikkatieto-ohjelmistoihin).	Tutkitaan erilaisia karttoja (esim. maasto ja teemakartat). Tutustutaan geomediaan ja sen hyödyntämiseen (esim. satelliittipaikannukseen, Google Mapsiin, Google Earthiin, sähköisiin karttapalveluihin sekä paikkatieto-ohjelmistoihin).	L5, L6
T8 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellisiä tutkimustaitoja	S1-S6	Opetellaan lähdekriittistä tiedonhankintaa. Tutustutaan maantieteen tutkimusmenetelmiin.	Opetellaan lähdekriittistä tiedonhankintaa. Tutustutaan maantieteen tutkimusmenetelmiin.	Opetellaan lähdekriittistä tiedonhankintaa. Tutustutaan maantieteen tutkimusmenetelmiin.	L1
T9 harjaannuttaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia sekä aktivoida oppilasta seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia omassa lähiympäristössä, Suomessa ja koko maailmassa	S1-S6	Seurataan muutoksia lähiympäristössä sekä uutisia läheltä ja kaukaa. Liitetään ajankohtaiset havainnot osaksi opetusta ja oppimista.	Seurataan muutoksia lähiympäristössä sekä uutisia läheltä ja kaukaa. Liitetään ajankohtaiset havainnot osaksi opetusta ja oppimista.	Seurataan muutoksia lähiympäristössä sekä uutisia läheltä ja kaukaa. Liitetään ajankohtaiset havainnot osaksi opetusta ja oppimista.	L4

T10 tukea oppilasta kehittämään vuorovaikutus- ja ryhmätöitä sekä argumentoimaan ja esittämään selkeästi maantieteellistä tietoa	S1-S6	Opitaan tekemään pienimuotoisia esitelmiä ryhmässä. (Sovelletaan kohtaa T8).	Opitaan tekemään pienimuotoisia esitelmiä ryhmässä. (Sovelletaan kohtaa T8).	Oppilaiden kiinnostuksen kohteet huomioiden voidaan tehdä pienimuotoisia esitelmiä. (Sovelletaan kohtaa T8).	L2
T11 ohjata oppilasta vaalimaan luontoa, rakennettua ympäristöä ja niiden monimuotoisuutta sekä vahvistaa oppilaan osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja	S1-S6	Perehdytään luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen ja ympäristönsuojeluun.	Tutkitaan tuotteiden elinkaaria ja omien kulutusvalintojen vastuullisuutta.	Perehdytään ilmastonmuutokseen sekä keinoihin hidastaa sitä.	L7
Maantiedon asenne- ja arvotavoitteet					
T12 tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi, vastuullisesti toimivaksi ja kestävään elämäntapaan sitoutuneeksi kansalaiseksi	S1-S6		Pohditaan oman kuluttamisen paikallisia ja globaaleja vaikutuksia.	Pohditaan oman kuluttamisen paikallisia ja globaaleja vaikutuksia. Opetellaan ottamaan kantaa ja osallistumaan lähiympäristöä koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon (esim. yhteistyö kaupungin kaavoitustoimen kanssa).	L7
T13 ohjata oppilasta arvostamaan alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa	S1-S6		Perehdytään ihmisten elinolosuhteisiin ja erilaisiin kulttuureihin eri puolilla maailmaa. Verrataan elämisen lähtökohtia maapallolla.	Perehdytään Raision lähialueisiin ja pohditaan niiden vaikutusta omaan identiteettiin.	L3, L7

Fysiikan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)

Huom. Tarvittaessa kopio linkki. . <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466346?valittu=428781>

Takaisin oppiaineluettelo

Opetuksen tavoitteet	S1-S6	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet					
T1 kannustaa ja innostaa oppilasta fysiikan opiskeluun	S1-S6	Harjoitellaan erilaisten perusilmiöiden mittaamista ja arviointia. Opetellaan suureen käsite.			L1
T2 ohjata ja kannustaa oppilasta tunnistamaan omaa fysiikan osaamistaan, asettamaan tavoitteita omalle työskentelylleen sekä työskentelemään pitkäjänteisesti	S1-S6	Kiinnitetään huomiota työturvallisuuteen fysiikan tutkimuksissa.			L1, L6
T3 ohjata oppilasta ymmärtämään fysiikan osaamisen merkitystä omassa elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa	S1-S6		Pohditaan, miten fysiikan lait ilmenevät liikenteessä. Painotetaan liikennesääntöjen merkitystä.	Tuodaan esille sähköön liittyvät vaaratekijät.	L6, L7
T4 ohjata oppilasta käyttämään fysiikan osaamistaan kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa sekä arvioimaan omia valintojaan energiavarojen kestäväen käytön kannalta	S1-S6			Tehdään laskelmia energian kulutukseen vaikuttavista asioista käytännössä. Käsitellään lisää erilaisia energiantuotantotapoja.	L3, L7

Tutkimisen taidot					
T5 kannustaa oppilasta muodostamaan kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä sekä kehittämään kysymyksiä edelleen tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdiksi	S1-S6	Käsitellään värähdyksiä: tutkitaan äänen ominaisuuksia. Tutustutaan yksinkertaisimpiin fysiikan kaavayhtälöihin ja sovelletaan niitä.	Käsitellään kaavayhtälön ratkaisemista.	Syvennetään kaavayhtälöiden käyttöä tavallisimmissa sähköopin sovelluksissa.	L1, L7
T6 ohjata oppilasta toteuttamaan kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa sekä työskentelemään turvallisesti ja johdonmukaisesti	S1-S6	Tutustutaan tiheyskäsitteeseen esimerkiksi kokeellisesti laskemalla tiheys mitatuista suureista.	Tutustutaan kokeellisesti lämpöenergiaan, olomuodonmuutoksiin, lämmön siirtymiseen ja lämpölaajenemiseen	Rakennetaan virtapiiri kytkentäkaaviosta. Tutustutaan kokeellisesti lämpöenergiaan, olomuodonmuutoksiin, lämmön siirtymiseen ja lämpölaajenemiseen	L2, L5
T7 ohjata oppilasta käsittelemään, tulkitsemaan ja esittämään omien tutkimustensa tuloksia sekä arvioimaan niitä ja koko tutkimusprosessia	S1-S6	Opetellaan oikeat työmenetelmät ja oppilastöiden hyvät käytänteet. Painotetaan tulosten asianmukaista analyysia.			L2, L5
T8 ohjata oppilasta ymmärtämään teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja merkitystä sekä innostaa osallistumaan yksinkertaisten teknologisten ratkaisujen ideointiin, suunnitteluun, kehittämiseen ja soveltamiseen yhteistyössä muiden kanssa	S1-S6			Seurataan fysiikkaan liittyviä uutisia, ajankohtaisia ilmiöitä, sovelluksia ja nykypäivän tutkimuksia.	L2, L3, L5

T9 opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon ja mittaustulosten hankkimiseen, käsittelemiseen ja esittämiseen sekä tukea oppilaan oppimista havainnollistavien simulaatioiden avulla	S1-S6		Opetellaan tietokoneen/ mobiililaitteiden käyttöä oppimisprosessin tukemiseksi.		L5
Fysiikan tiedot ja niiden käyttäminen					
T10 ohjata oppilasta käyttämään fysiikan käsitteitä täsmällisesti sekä jäsentämään omia käsite rakenteitaan kohti luonnontieteellisten teorioiden mukaisia käsityksiä	S1-S6	Harjoitellaan hahmottamaan suureen käsite esimerkiksi mittaamisen ja laskujen kautta.	Selvennetään liike- ja potentiaalienergian teoreettisia käsitteitä. Tutustutaan voiman käsitteeseen ja paineeseen.	Tutustutaan sähkömagneettisen säteilyn lajeihin pääpiirteittäin. Käsitellään myös hiukkassäteilyä ja radioaktiivisuutta.	L1
T11 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia malleja ilmiöiden kuvaamisessa ja selittämisessä sekä ennusteiden tekemisessä			Mallinnetaan liikelakeja ja tehdään niiden pohjalta ennusteita.	Syvennetään luonnonilmiöiden mallinnusta esimerkiksi Ohmin lain pohjalta.	L1
T12 ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä fysiikalle ominaisella tavalla	S1-S6			Etsitään tieteenalaan liittyvää tietoa verkosta. Opitaan virheellisen tiedon tunnistamista sekä oikeellisuuden tarkistamista. Tehdään mahdollisuuksien mukaan projektityö.	L2, L4
T13 ohjata oppilasta hahmottamaan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa	S1-S6		Opitaan hahmottamaan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä energian ja sen säilymlain kautta.		L1, L4

<p>T14 ohjata oppilasta saavuttamaan riittävät tiedolliset valmiudet jatko-opintoja varten vuorovaikutuksesta ja liikkeestä sekä sähköstä</p>	<p>S1-S6</p>		<p>Käsitellään tasainen ja kiihtyvä liike sekä Newtonin lait.</p>	<p>Käydään läpi sähköopin tärkeimpiä käsitteitä: magnetismia, staattista sähköä, jännitelähdettä, sähkövirtaa, resistanssia ja sähkötehoa.</p>	<p>L1</p>
<p>T15 ohjata oppilasta soveltamaan fysiikan tietojaan ja taitojaan monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä tarjota mahdollisuuksia tutustua fysiikan soveltamiseen erilaisissa tilanteissa kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä</p>	<p>S1-S6</p>	<p>Tehdään oppiainerajoja ylittävää yhteistyötä esimerkiksi näkö- ja kuuloaistiin liittyen.</p>	<p>Tehdään oppiainerajoja ylittävää yhteistyötä esimerkiksi liikennekäyttäytymiseen ja liikenneturvallisuuteen liittyen.</p>	<p>Tutustutaan sähköenergian tuotantoon ja energian kulutuksen kustannuksiin. Käsitellään työn ja tehon käsitteitä sekä niiden merkitystä energiankulutuksessa.</p>	<p>L6</p>

Kemian opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 - 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466347?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S6	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet					
T1 kannustaa ja innostaa oppilasta kemian opiskeluun	S1-S6	Pohditaan kemian merkitystä luonnontieteenä.	Tehdään mahdollisimman paljon oppilastöitä teoreettisen opiskeluosuuden konkretisoimiseksi.		L1
T2 ohjata ja kannustaa oppilasta tunnistamaan omaa kemian osaamistaan, asettamaan tavoitteita omalle työskentelylleen sekä työskentelemään pitkäjänteisesti	S1-S6	Opitaan asettamaan tavoitteita kemian opiskelussa. Tehdään itsearviointia sekä vertaisarviointia. Opetellaan itsenäistä kokeellista laboratoriotyöskentelyä ja ymmärretään turvallisen työskentelyn periaatteet.	Arvioidaan ja kehitetään omia työskentely- ja opiskelutapoja.	Opetellaan tarkastelemaan kriittisesti saavutettuja taitoja kemian oppimiseen liittyen.	L1, L6
T3 ohjata oppilasta ymmärtämään kemian osaamisen merkitystä omassa elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa	S1-S6	Opetellaan aineen rakennetta ja yksinkertaisten kemiallisten reaktioiden merkitystä elämässä. Tutustutaan kodissa käytettäviin kemikaaleihin ja paloturvallisuuteen.	Havainnoidaan erilaisia kemian käsitteitä kuten happamuus ja emäksisyys omassa elinympäristössään sekä erilaisten kemiallisten reaktioiden vaikutusta.	Tutustutaan koulutuspolkuihin ja ammatteihin, joissa tarvitaan kemian osaamista. Tutustutaan orgaanisten yhdisteiden erityisluonteeseen oppilastöiden kautta.	L6, L7

T4 ohjata oppilasta käyttämään kemian osaamistaan kestävästi tulevaisuuden rakentamisessa sekä arvioimaan omia valintojaan luonnonvarojen kestävästi käytön ja tuotteen elinkaaren kannalta	S1-S6			Perehdytään hiilen kiertokulkuun ja sen merkitykseen elämälle. Tuodaan esille ympäristönäkökulmia.	L3, L7
Tutkimisen taidot					
T5 kannustaa oppilasta muodostamaan kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä sekä kehittämään kysymyksiä edelleen tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdiksi	S1-S6	Tutustutaan luonnontieteisiin kuuluvaan täsmälliseen kysymyksenasetteluun ja tutkimukseen.	Harjoitellaan luonnontieteisiin kuuluvaa täsmällistä kysymyksenasettelua ja tutkimusta.	Syvennetään luonnontieteisiin kuuluvaa täsmällistä kysymyksenasettelua ja tutkimusta.	L2, L7
T6 ohjata oppilasta toteuttamaan kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa sekä työskentelemään turvallisesti ja johdonmukaisesti	S1-S6	Tehdään oppilastöitä erilaisissa ryhmissä. Tutkitaan seosten ja puhtaiden aineiden ominaisuuksia kuten vesi- ja rasvaliukoisuutta. Erotetaan aineosia erilaisista seoksista Tutkitaan kokeellisesti reaktionopeuteen vaikuttavia tekijöitä.	Toteutetaan koejärjestelyjä, havainnoidaan, kootaan ja käsitellään tuloksia.	Tutustutaan kokeellisesti yksinkertaisimpiin orgaanisiin yhdisteryhmiin, niiden mallintamiseen ja nimeämiseen.	L2, L5
T7 ohjata oppilasta käsittelemään, tulkitsemaan ja esittämään omien tutkimustensa tuloksia sekä arvioimaan niitä ja koko tutkimusprosessia	S1-S6	Harjoitellaan oppilastöiden tulosten kokoamista ja tulkintaa sekä arvioimaan tulosten oikeellisuutta teorian kannalta.			L2, L5

T8 ohjata oppilasta hahmottamaan kemian soveltamista teknologiassa sekä osallistumaan kemiaa soveltavien ratkaisujen ideointiin, suunnitteluun, kehittämiseen ja soveltamiseen yhteistyössä muiden kanssa	S1-S6			Tutustutaan orgaanisen kemian eri teollisuuden haaroihin.	L2, L3, L5
T9 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon ja tutkimustulosten hankkimiseen, käsittelemiseen ja esittämiseen sekä tukea oppilaan oppimista havainnollistavien simulaatioiden avulla	S1-S6			Tutustutaan orgaanisten yhdisteiden rakenteeseen opetusohjelmistojen avulla, esimerkiksi mallinnusohjelmaa käyttäen.	L5
Kemian tiedot ja niiden käyttäminen					
T10 ohjata oppilasta käyttämään kemian käsitteitä täsmällisesti sekä jäsentämään omia käsiterakenteitaan kohti luonnontieteellisten teorioiden mukaisia käsityksiä	S1-S6	Tutustutaan eri alkuaineisiin. Opitaan käsitteet atomi, molekyyli, alkuaine ja yhdiste, puhdas aine ja seos. Harjoitellaan kemian merkkikielen ja yksinkertaisten reaktioyhtälöiden tulkitsemista.	Selvitetään jaksollinen järjestelmän avulla alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuuksia. Opitaan jaksollisen järjestelmän käyttöä. Harjoitellaan tekemään reaktioyhtälöitä. Tutustutaan happoihin, emäksiin, neutraloitumiseen ja suoloihin.	Tutustutaan yksinkertaisimpiin orgaanisiin yhdisteryhmiin, niiden mallintamiseen ja nimeämiseen.	L1
T11 ohjata oppilasta käyttämään erilaisia malleja kuvaamaan ja selittämään aineen rakennetta ja kemiallisia ilmiöitä	S1-S6		Tutkitaan ioni- ja molekyyli-rakenteisten yhdisteiden muodostumista ja niiden ominaisuuksia. Tutustutaan energian ja aineiden muuttumiseen kemiallisissa reaktioissa.		L1

			Opetellaan reaktioyhtälön kirjoittamista ja tasapainottamista.		
T12 ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä kemialle ominaisella tavalla	S1-S6	Opetellaan tunnistamaan kemiaan liittyvää uutisointia.		Etsitään verkosta tietoa kemiasta. Opitaan tunnistamaan virheellistä tietoa sekä korjaamaan oma väärä käsitys. Tehdään mahdollisuuksien mukaan projektityö. Opitaan seuraamaan kemiaan liittyviä ajankohtaisia uutisia, ilmiöitä sovelluksineen ja nykypäivän tutkimuksia.	L2, L4
T13 ohjata oppilasta hahmottamaan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa	S1-S6		Syvennyttään jaksolliseen järjestelmään historian valossa.		L1, L4
T14 ohjata oppilasta ymmärtämään peruseriaatteita aineen ominaisuuksista, rakenteesta ja aineiden muutoksista	S5, S6		Tarkastellaan aineen rakennetta ja ominaisuuksia Bohrin atomimallin mukaan.	Tutustutaan sähkökemian peruskäsitteisiin teoriassa ja käytännössä.	L1
T15 ohjata oppilasta soveltamaan kemian tietojaan ja taitojaan monialaisissa oppimis-kokonaisuuksissa sekä tarjota mahdollisuuksia tutustua kemian soveltamiseen erilaisissa tilanteissa kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä	S1-S6			Tehdään mahdollinen ekskursion lähiympäristön kemian teollisuuden yksiköihin. Tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä yli ainerajojen esimerkiksi ravintoaineiden kohdalla.	L6

Terveystiedon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/478973?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys					
T1 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden laaja-alaisuutta, terveyden edistämistä sekä elämän kulkua, kasvua ja kehitystä voimavara- ja lähtöisesti.	S1-S3	Opitaan hahmottamaan terveyden osa-alueita (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys), terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn näkökulmasta.	Perehdytään seksuaalisuuteen, seksuaalisuuden kehittymiseen ja sen monimuotoisuuteen sekä seksuaaliterveyden eri osa-alueisiin.	Hankitaan tietoa eri liikunta- ja harrastusmahdollisuuksista Raision alueella.	L1, L2, L3, L7
T2 ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja kykyä toimia erilaisissa ristiriita- ja kriisitilanteissa.	S1	Perehdytään ristiriitojen, ongelmatilanteiden, stressin ja kriisien rakentavaan käsittelyyn. (Ks. T4)			L2, L3, L4, L7
T3 ohjata oppilasta kehittämään itsetuntemustaan, omien arvojen ja asenteiden sekä kehön ja mielen viestien tunnistamista ja tunnistamaan ja säätelemään käyttäytymistään, oppimistaan ja opiskeluaan tukevia tekijöitä.	S1	Pohditaan identiteetin, minäkuvan ja itsetuntemuksen rakentumista, seksuaalista kehittymistä, huolenpidon sekä perheen läheisten merkitystä, mielen hyvinvointia ja itsensä arvostamista sekä turvataitoja.	Syvennetään tietoa nuoren mielenterveydestä. Tarkastellaan nuoren mielen pahoinvointia, riippuvuuksia sekä päihteitä ja niiden käytön ehkäisyä. Käsitellään turvallisuus- ja ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista.		L1, L3, L4, L6
T4 ohjata oppilasta pohtimaan yksilöllisyyden, yhteisöllisyyden ja	S1, S3	Käsitellään vuorovaikutustilanteissa	Pohditaan seksuaalista kehittymistä, itsensä ja toisen		L1, L2,

yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä terveyden näkökulmasta sekä tukea oppilaan valmiuksia luoda vastuullisia ratkaisuja ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa		toimimista, tunteiden ilmaisua ja niiden säätelyä.	arvostamista ja vastuullisia valintoja muiden kanssa toimiessa.		L3, L4, L6, L7
Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy					
T5 ohjata oppilasta syventämään ymmärrystään fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta terveydestä ja niitä vahvistavista ja vaarantavista tekijöistä ja mekanismeista sekä tukea oppilaan valmiuksia käyttää näihin liittyviä käsitteitä asianmukaisesti.	S1-S3	Tarkastellaan mielenterveyttä, hyvinvointia tukevia ympäristöjä ja yhteisöjä sekä mielekästä vapaa-ajan toimintaa sekä niiden yhteyttä fyysiseen ja sosiaaliseen terveyteen.	Tutustutaan eri ehkäisymenetelmiin ja käsitellään seksuaaliterveyttä vaarantavia tekijöitä kuten seksitaudit. (Ks. T1) Käsitellään riippuvuuden osa-alueita sekä syvennetään tietoa päihteistä.	Syvennetään tietoa ja ymmärrystä terveyttä tukevista voimavaroista ja sairauksia ehkäisevistä tekijöistä. Pohditaan terveyden vaara-tekijöitä, erityisesti liikkumattomuutta ja passiivista elämäntapaa. (Ks. T7)	L1, L2, L3, L4
T6 tukea oppilaan kehittymistä terveyteen ja sairauteen liittyvän tiedon hankkijana ja käyttäjänä sekä edistää valmiuksia toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa.	S2, S3	Käsitellään opiskelu-, työ- ja toimintakykyä nuoruudessa. Pohditaan sosiaalista kestävyyttä. (Ks. T3)	Käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista. Harjoitellaan tiedon etsimistä terveystalouteen liittyen.	Käsitellään ajankohtaisia tartuntatauteja, kansantauteja ja tapaturmia. Käsitellään keskeisiä terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn keinoja, terveyspalveluja, kansalaistoimintaa ja ympäristön terveysriskejä.	L2, L3, L5, L6, L7
T7 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan omia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tottumuksiaan, valintojaan ja niiden perusteluja sekä rohkaista oppilasta pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä voimavaroja.	S1, S2	Pohditaan arjen taitoja ja omien valintojen merkitystä terveyteen ja toimintakykyyn (esim. vaatetus, hygienia).	Tutkitaan terveyttä ja hyvinvointia vahvistavia tottumuksia ja selviytymiskeinoja mm. mielihyvänlähteiden hahmottaminen.	Käsitellään liikkumattomuutta ja passiivista elämäntapaa terveysriskinä sekä arkirytmien, unen ja ravitsemuksen merkitystä terveydelle.	L2, L3, L4, L7

T8 ohjata oppilasta tunnistamaan ja tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyviä ilmiöitä, niihin liittyviä arvoja ja normeja sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta ja merkitystä.	S1-S3		Tutkitaan oppilaiden arkielämään liittyviä terveyteen vaikuttavia ajankohtaisia aiheita, esim. päihitteet.	Tutkitaan oppilaiden arkielämään liittyviä terveyteen vaikuttavia ajankohtaisia aiheita, esim. ravitsemus.	L1-L7
Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri					
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin ja tieto- ja viestintäteknologian merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille.	S3	Tutustutaan median esim. sosiaalisen median hyötyihin ja riskeihin.		Mietitään kulttuurin terveyttä edistävää merkitystä, kestäväää elämäntapaa, vastuullista kuluttamista, kansalaisten yhdenvertaisuutta sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen.	L2, L4, L5, L7
T10 ohjata oppilasta luomaan perustaa opiskelu-, toiminta- ja työkyvylle ja sen ylläpitämiselle sekä kuvaamaan terveyspalvelujen asianmukaista käyttöä.	S1, S2	Käsitellään terveyspalveluiden rakennetta Raision alueella. Tunnistetaan itsessä terveyteen liittyviä muutoksia ja tutustutaan näitä vastaaviin palveluihin, esim. mielenterveyspalvelut.	Käsitellään terveyspalveluiden rakennetta Raision alueella. Tunnistetaan itsessä terveyteen liittyviä muutoksia ja tutustutaan näitä vastaaviin palveluihin, esim. seksuaaliterveyspalvelut.	Syvennetään terveyspalveluihin liittyvää tietoa ja elämänhallinnallisia taitoja. Ymmärretään itseohjautuvuuden merkitys palveluihin hakeutumisessa. (Ks. T6)	L1, L3, L6
T11 ohjata oppilasta ymmärtämään ja arvioimaan perheen ja omaan elämänpiiriin kuuluvien ihmisten ja yhteisöjen edustamia terveyskäsitteitä, tunnistamaan niiden merkitystä itselle sekä muodostamaan kuvaa itselle sopivista oppimisen keinoista.	S1-S3			Seurataan ja arvioidaan omaan terveyteen liittyviä tietoja, esim. liikunta- tai ruokapäiväkirjan pitäminen. Tutustutaan ajankohtaisiin suosituksiin, kuten ravitsemus- ja käypähoitosuosituksiin.	L1, L2, L3, L7

<p>T12 tukea oppilaan valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyvää viestintää sekä eritellä yksilön oikeuksia, vastuita ja vaikuttamiskeinoja terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa omassa oppimisympäristössä ja lähiyhteisöissä.</p>	<p>S3</p>	<p>Käsitellään erilaisia vaikuttamisen keinoja ja taitoja lähiympäristössä esim. luokassa tai koulussa.</p>	<p>Opetellaan käyttämään luotettavia tietolähteitä esim. ryhmätöitä tehdessä. Tarkastellaan nuorten seksuaalioikeuksia.</p>	<p>Tarkastellaan tietolähteitä, erilaisia terveystiedon lähteenä ja vaikuttamisen keinoja tiedon luotettavuuden ja terveysvaikutusten näkökulmasta.</p>	<p>L1-L7</p>
---	------------------	---	---	---	--------------

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset yhteiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2 (Evangelisluterilainen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502089?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	1. luokka	2. luokka	L1-L7
T1 herättää oppilaassa mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan ja opastaa tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa	S1-S3	Tutustutaan erilaisiin perhemuotoihin. Tutustutaan luterilaisuuteen.	Tutustutaan omaan kulttuuriperimään ja kristilliseen tapakulttuuriin. Perehdytään kirkollisiin toimituksiin. Tutustutaan paikalliseen seurakuntaan ja sen toimintaan.	L2, L4
T2 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon keskeisiin käsitteisiin, kertomuksiin ja symboleihin	S1	Tullaan tutuiksi muutamien Raamatun kertomusten kanssa.	Laajennetaan Raamatun kertomusten tuntemusta.	L1
T3 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon vuodenvuorokiertoon, juhliin ja tapoihin	S1	Tutustutaan kirkollisiin juhliin (erityisesti joulu ja pääsiäinen).	Perehdytään ihmisen elinkaareen ja siihen liittyviin riitteihin. Käydään läpi kirkolliset toimitukset (ristiäiset, konfirmaatio, avioliitto ja hautajaiset).	L2, L7
T4 kannustaa oppilasta tutustumaan luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin	S2	Tutustutaan oman luokan uskontojen yhteisiin piirteisiin.	Tutustutaan oman lähipiirin muiden uskontojen tapoihin, juhliin ja uskonnolliseen kulttuuriin. Tehdään yhteistyötä yli uskonto- ja vuosiluokkarajojen.	L2, L3, L7
T5 rohkaista oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan	S1, S3	Harjoitellaan tunne- ja vuorovaiikutustaitoja (esim. KiVa-koulu).	Opetellaan ratkaisemaan viisaasti ongelmatilanteita.	L2, L6, L7

T6 ohjata oppilasta toimimaan oikeudenmukaisesti, eläytymään toisen asemaan sekä kunnioittamaan toisen ihmisen ajatuksia ja vakaumusta sekä ihmisoikeuksia	S1-S3	Tutustutaan alustavasti Lapsen oikeuksien sopimukseen ja sen merkitykseen.	Opetellaan keskustelemaan uskonnollisista vakaumuksista ja kunnioittamaan niitä.	L2, L6, L7
T7 ohjata oppilaita eettiseen pohdintaan sekä hahmottamaan, mitä tarkoittaa vastuu itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta	S3	Pohditaan omien tekojen seurauksia toisille ihmisille (esim. KiVa-koulu).	Pohditaan omien tekojen seurauksia ympäristölle ja luonnolle.	L3, L7
T8 luoda oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä	S1, S3	Opetellaan keskustelutaitoja.	Harjoitellaan keskustelutaitoja.	L1, L5, L6, L7

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6 (Evangelisluterilainen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502089?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	S1	Tutustutaan Vanhan Testamentin sisältöön.	Tutustutaan Uuden testamentin sisältöön.			L1
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin	S1	Tutustutaan kristilliseen musiikkiin (esim. virret ja lasten hengelliset laulut).	Tehdään retki Raision luterilaiseen kirkkoon/vierailija kouluun. Tutustutaan kristilliseen kulttuuriin taiteen avulla.			L1, L2
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta	S1, S2	Tutustutaan Raamatun kertomusten opetukseen ja sovelletaan niitä arkeen. Tutustutaan kristillisiin symboleihin.	Tutustutaan Raamatun kieleen ja vertauskuviin. Tutustutaan kristillisiin symboleihin.	Tutustutaan kristillisiin symboleihin.	Tutustutaan kristillisiin symboleihin.	L2, L3, L4
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä	S1-S3	Käytetään Raamattua lähteenä.	Haetaan uskontoihin liittyvää tietoa ja analysoidaan sitä lähdekriittisesti.	Pohditaan luomiskertomuksen ja tieteen näkemysten keskinäisiä suhteita.	Luetaan, selitetään ja arvioidaan uskontoon liittyvää mediasta tai muusta ympäristöstä saatua tietoa.	L4, L5, L6

T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan	S1, S2			Tutustutaan kristinuskon historiaan. Tutustutaan kristillisiin liikkeisiin.	Tutustutaan uskonnollisiin vaikuttajiin.	L1, L2
T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa	S2, S3		Tutustutaan islaminuskoon ja juutalaisuuteen.	Tarkastellaan eri uskontojen nykytilaa Suomessa ja ulkomailla.	Tarkastellaan eri uskontojen nykytilaa Suomessa ja ulkomailla. Syvennetään oppilaiden tietämystä islaminuskon ja juutalaisuuden perusteista.	L2
T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa	S1-S3	Opitaan asianmukainen käytös erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa.	Pyritään muodostamaan kokonaiskuva uskonnoista.	Opetellaan kunnioittamaan toisen vakaumusta.	Vertaillaan islamilaista, juutalaista ja kristillistä kulttuuria ja tutustutaan niiden yhteneväisyyksiin.	L2, L5, L6
T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin	S1-S3		Tutustutaan Jeesuksen opetuksiin. Pohditaan, miten Jeesuksen keskeisimpiä opetuksia voi käyttää oman toiminnan pohjana.	Pohditaan, miten Jeesuksen keskeisimpiä opetuksia voi käyttää oman toiminnan pohjana.	Verrataan omia arvoja muiden uskontojen ja uskonnottomuuden kannattajien arvoihin, eettisiin periaatteisiin ja käytäntöihin.	L7
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmis-oikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta	S2, S3		Tutustutaan YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen.	YK:n oikeuksien sopimuksen pohjalta keskustellaan eettisistä valinnoista, esim. omissa kulutustottumuksissa (T10).		L2

T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta	S2, S3	Pohditaan omaan käytökseen vaikuttavia syitä ja seurauksia.		Pohditaan, mikä on itselle tärkeää (omat arvot). Pohditaan, miten omat arvot näkyvät käytännön elämässä.	Rohkaistaan oppilasta tekemään moraalisesti hyviä valintoja käytännön elämässä (esim. Reilu kauppa).	L1, L3, L6
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään	S1-S3	Harjoitellaan omien ajatusten ja tunteiden selkeää ilmaisemista kuunnellen ja kunnioittaen muita.	Harjoitellaan perustelemaan omia näkemyksiä ja kuuntelemaan toisten mielipiteitä.	Harjoitellaan perustelemaan omia näkemyksiä ja kuuntelemaan toisten mielipiteitä. Keskustellaan elämäntaidoista.	Keskustellaan elämäntaidoista.	L1, L4, L6, L7
T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään	S3	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen.	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen.	Pohditaan ja kehitetään omaa elämäkatsomusta. Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen.	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen.	L1

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9 (Evangelisluterilainen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502089?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutus sekä tunnistamaan uskontoon liittyvä monimuotoisuus	S1, S2	Käsitellään uskontojen näkymistä kulttuurin eri osa-alueilla.	Pohditaan kristinuskon kulttuurivaikutuksia.		L1
T2 ohjata oppilasta syventämään tietojaan opiskeltavasta uskonnosta ja sen vaikutuksista	S1	Tutustutaan kristinuskon peruspiirteisiin ja -opetukseen.	Pohditaan kristinuskon historiaa ja nykypäivää. Tutustutaan suuriin kristillisiin kirkkokuntiin. Käsitellään Raamatun syntyä, keskeisiä sisältöjä ja opetuksia.	Pohditaan kristinuskon ja muiden uskontojen eettisiä painotuksia. (ks. T7)	L2
T3 ohjata oppilasta perehtymään uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa sekä uskonnottomuuteen	S2	Tutustutaan eri uskontojen peruspiirteisiin (maailman- ja luonnonuskonnot) Pohditaan uskonnon ja uskonnottomuuden vaikutuksia.			L2, L3, L6
T4 ohjata oppilasta tuntemaan eri uskontojen ja katsomusten tapoja ja symboleita sekä tunnistamaan uskonnollisia aiheita mediassa, maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa	S1-S3	Tutustutaan uskonnollisiin tapoihin ja symboleihin. Tutkitaan uskonnollisten aiheiden vaikutusta kulttuurin eri osa-alueilla.	Tutustutaan kristillisiin symboleihin ja pohditaan kristinuskon ilmenemistä populaarikulttuurissa.		L2, L4, L6

T5 ohjata oppilasta havaitsemaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja	S1, S3	Tutustutaan uskontojen lähteisiin.	Tutustutaan uskonnottomaan ajatteluun ja uskontokritiikkiin. (ks. T3).		L1, L2, L4, L5, L7
T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin	S3	Tutustutaan uskontojen eettisiin ohjeisiin.	Syvennetään kristinuskon eettisen perustan tuntemusta.	Opetellaan etiikan peruskäsitteitä. Käsitellään YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta ja ihmisoikeusetiikkaa. Pohditaan Raamatun ja etiikan suhdetta. Pohditaan kristinuskon ja muiden uskontojen eettisiä painotuksia.	L2, L7
T7 auttaa oppilasta pohtimaan uskontojen ja katsomusten maailmanlaajuista merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina	S1, S3	Pohditaan uskonnon vaikutusta yksilön eettisiin valintoihin.		Tutkitaan uskontojen ja katsomusten yhteiskunnallisia vaikutuksia.	L5, L6
T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänkysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin	S1-S3	Tarkastellaan eri uskontojen antamia vastauksia elämänkysymyksiin.		Käsitellään ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä. Käsitellään ihmisyyteen liittyviä elämänkysymyksiä.	L7
T9 innostaa oppilasta tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan	S2, S3			Pohditaan erilaisten eettisten valintojen syitä ja seurauksia.	L1, L2

T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla	S1-S3	Tarkastellaan erilaisista uskonnoista ja katsomuksista olevien ihmisten elämän yhteisiä piirteitä.		Opitaan ymmärtämään erilaisuutta ja näkemään se rikkautena.	L6
---	--------------	--	--	---	----

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset yhteiset sisällöt Raisiossa perusopetuksessa vuosiluokilla 1 – 2 (Ortodoksinen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530520?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	1. – 2. luokka	L1-L7
T1 herättää oppilaassa mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan ja opastaa tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa	S1-S3	Tutustutaan luokan oppilaiden perheisiin (suku, historia, uskonto tai katsomus ja erilaiset perheet). Tutustutaan omaan kulttuuriperimään ja tapakulttuuriin. Perehdytään oman uskonnon uskonnollisiin toimituksiin. Tutustutaan omaan seurakuntaan ja sen toimintaan.	L2, L4
T2 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon keskeisiin käsitteisiin, kertomuksiin ja symboleihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon keskeisiin kertomuksiin ja symboleihin. Tutustutaan mysteerioihin osana perheen ja lapsen omaa elämää. Tutkitaan kirkkoa rakennuksena.	L1
T3 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon vuodenvuorokiertoon, juhliin ja tapoihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon juhliin, erityisesti joulun ja pääsiäiseen, ja joihinkin niihin liittyviin pyhiin ihmisiin. Tutustutaan oppilaan omaan nimikkopyhään. Perehdytään oman uskonnon käsityksiin ihmisen elinkaaresta ja siihen liittyviin riitteihin. Tutustutaan uskonnollisiin toimituksiin.	L2, L7
T4 kannustaa oppilasta tutustumaan luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin	S2	Tutustutaan oman luokan ja lähiympäristön uskontojen yhteisiin piirteisiin. Tutustutaan oman lähipiirin muiden uskontojen tapoihin, juhliin ja uskonnolliseen kulttuuriin. Tehdään yhteistyötä yli uskonto- ja vuosiluokkarajojen.	L2, L3, L7
T5 rohkaista oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan	S1, S3	Harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja (esim KiVa-koulu). Opetellaan ratkaisemaan viisaasti ongelmatilanteita.	L2, L6, L7

T6 ohjata oppilasta toimimaan oikeudenmukaisesti, eläytymään toisen sekaan sekä kunnioittamaan toisen ihmisen ajatuksia ja vakaumusta sekä ihmisoikeuksia	S1-S3	Tutustutaan alustavasti Lapsen oikeuksien sopimukseen ja sen merkitykseen. Opetellaan keskustelemaan uskonnollisista vakaumuksista ja kunnioittamaan niitä.	L2, L6, L7
T7 ohjata oppilaita eettiseen pohdintaan sekä hahmottamaan, mitä tarkoittaa vastuu itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta	S3	Pohditaan omien tekojen seurauksia toisille ihmisille (esim. KiVa-koulu). Pohditaan omien tekojen seurauksia ympäristölle ja luonnolle.	L3, L7
T8 luoda oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä	S1, S3	Opitaan keskustelutaitoja ja toisten kuuntelemista.	L1, L5, L6, L7

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa perusopetuksessa vuosiluokilla 3 – 6 (Ortodoksinen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530520?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	3. – 6. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	S1	Perehdytään Vanhan Testamentin sisältöön ortodoksinen opetuksen näkökulmasta. Perehdytään Jeesuksen elämänvaiheisiin ja opetukseen evankeliumeissa sekä kirkkovuoden tapahtumissa. Käsitellään kirkon syntyä sekä Paavalin ja muiden apostolien toimintaa.	L1
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin	S1	Tutustutaan kirkkomusiikkiin ja kirkkotaiteeseen. Tutkitaan kirkkoa uskonnollisena rakennuksena, kirkkoarkkitehtuuria ja siihen liittyvää symboliikkaa.	L1, L2
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta	S1, S2	Tutustutaan Raamatun kertomusten opetukseen ja sovelletaan niitä arkeen. Tutustutaan Raamatun kieleen ja vertauskuviin.	L2, L3, L4
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä	S1-S3	Käytetään Raamattua lähteenä. Haetaan uskontoihin liittyvää tietoa ja analysoidaan sitä lähdekriittisesti. Pohditaan luomiskertomuksen ja tieteen näkemysten keskinäisiä suhteita. Luetaan, selitetään ja arvioidaan uskontoon liittyvää mediasta tai muusta ympäristöstä saatua tietoa.	L4, L5, L6
T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan	S1, S2	Tutustutaan kristillisten kirkkojen historiaan ja nykytilaan.	L1, L2

T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa	S2, S3	Tutustutaan islaminuskoon ja juutalaisuuteen, niiden perusteisiin ja historiaan.	L2
T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa	S1-S3	Pyritään muodostamaan kokonaiskuva lähiseudun uskonnoista. Vertaillaan islamilaista, juutalaista ja kristillistä kulttuuria ja tutustutaan niiden ja ortodoksisen kristillisyyden yhteneväisyyksiin.	L2, L5, L6
T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin	S1-S3	Pohditaan, miten Jeesuksen keskeisimpiä opetuksia voi käyttää oman toiminnan pohjana. Perehdytään Kymmeneen käskyyn ja pohditaan omia eettisiä valintoja ja niiden seurauksia. Verrataan omia arvoja muiden uskontojen ja uskonnottomuuden kannattajien arvoihin, eettisiin periaatteisiin ja käytäntöihin.	L7
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta	S2, S3	Syvennetään käsitystä YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen merkityksestä. Tutustutaan eurooppalaiseen ihmisoikeuskäsitykseen.	L2
T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta	S2, S3	Pohditaan omaan käytökseen vaikuttavia arvoja. Opetellaan arvioimaan kriittisesti populaarikulttuurin tarjoamia arvoja. Rohkaistaan oppilasta tekemään moraalisesti hyviä valintoja käytännön elämässä (esim. Reilu kauppa).	L1, L3, L6
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään	S1-S3	Harjoitellaan omien ajatusten ja tunteiden selkeää ilmaistamista muita kunnioittaen. Harjoitellaan perustelemaan omia näkemyksiä ja kuuntelemaan toisten mielipiteitä.	L1, L4, L6, L7
T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään	S3	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen. Pohditaan ja kehitetään omaa elämäntähtäystä.	L1

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9 (Ortodoksinen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530520?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	7. – 9. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutus sekä tunnistamaan uskontoon liittyvä monimuotoisuus	S1, S2	Käsitellään uskontojen näkymistä kulttuurin eri osa-alueilla. Pohditaan kristinuskon, erityisesti ortodoksisuuden, kulttuurivaikutuksia (esim. ortodoksinen kirkkotaide ja kirkkomusiikki). Pohditaan ortodoksisen uskonnon yhteiskunnallisia vaikutuksia ja näkymistä niin Suomessa kuin ortodoksienemmistöisissä maissa.	L1
T2 ohjata oppilasta syventämään tietoaan opiskeltavasta uskonnosta ja sen vaikutuksista	S1	Tutustutaan ortodoksisen uskonnon peruspiirteisiin ja -opetukseen (esim. uskontunnustus, jumalanpalvelukset, mysteerit). Käsitellään Raamatun syntyä, keskeisiä sisältöjä ja opetuksia ja käyttöä kirkon toiminnassa. Pohditaan ortodoksisen uskonnon historiaa ja nykypäivää (esim. luostarilaitos opin kehittäjänä, bysanttilainen aikakausi kirkon hallinnollisen muotoutumisen ja kirkkotaiteen näkökulmasta). Perehdytään ortodoksiin patriarkaatteihin ja muihin ortodoksiin ja sitä lähellä oleviin kirkkoihin. Pohditaan kristinuskon ja muiden uskontojen eettisiä painotuksia. (ks. T7)	L2
T3 ohjata oppilasta perehtymään uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa sekä uskonnottomuuteen	S2	Tutustutaan eri uskontojen peruspiirteisiin (maailman- ja luonnonuskonnot). Perehdytään kristillisten kirkkojen ja yhteisöiden piirteisiin ja historiaan. Pohditaan uskonnon ja uskonnottomuuden vaikutuksia.	L2, L3, L6
T4 ohjata oppilasta tuntemaan eri uskontojen ja katsomusten tapoja ja symboleita sekä tunnistamaan uskonnollisia aiheita mediassa,	S1-S3	Tutustutaan uskonnollisiin tapoihin ja symboleihin. Tutkitaan uskonnollisten aiheiden ja eri uskontojen esiintymistä kulttuurin eri osa-alueilla (kirjallisuus, musiikki, taide, populaarikulttuuri).	L2, L4, L6

maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa			
T5 ohjata oppilasta havaitsemaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja	S1, S3	Tutustutaan uskontojen lähteisiin. Tutustutaan uskonnottomaan ajatteluun ja uskontokritiikkiin. (ks. T3).	L1, L2, L4, L5, L7
T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin	S3	Opetellaan etiikan peruskäsitteitä. Perehdytään kristillisen etiikan ja muiden uskontojen eettisen ajattelun yleispiirteisiin ja painotuksiin. Tutkitaan ortodoksisen etiikan perustana olevaa ihmiskäsitystä sekä kirkon opetusta. Pohditaan Raamatun ja etiikan suhdetta. Käsitellään YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta ja ihmisoikeusetiikkaa.	L2, L7
T7 auttaa oppilasta pohtimaan uskontojen ja katsomusten maailmanlaajuisia merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina	S1, S3	Pohditaan uskonnon vaikutusta yksilön eettisiin valintoihin. Tutkitaan eri uskontojen ja katsomusten yhteiskunnallisia vaikutuksia.	L5, L6
T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänkysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin	S1-S3	Tarkastellaan eri uskontojen antamia vastauksia elämänkysymyksiin. Syvennetään tietoa ortodoksisista kirkollisista käytänteistä hyvän elämän tukena. Käsitellään ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä. Käsitellään ihmisyyteen liittyviä elämänkysymyksiä.	L7
T9 innostaa oppilasta tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan	S2, S3	Pohditaan erilaisten eettisten valintojen syitä ja seurauksia.	L1, L2
T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla	S1-S3	Tarkastellaan erilaisista uskonnoista ja katsomuksista olevien ihmisten elämän yhteisiä piirteitä. Opitaan ymmärtämään erilaisuutta ja näkemään se rikkautena.	L6

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset yhteiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2 (Katolinen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530521?valittu=428780>

Takaisin oppiaineluetteloon

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	1. – 2. luokka	L1-L7
T1 herättää oppilaassa mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan ja opastaa tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa	S1-S3	Tutustutaan luokan oppilaiden perheisiin (suku, historia, uskonto tai katsomus ja erilaiset perheet). Tutustutaan omaan kulttuuriperimään ja tapakulttuuriin. Perehdytään oman uskonnon uskonnollisiin toimituksiin (esim. pyhä messu, päivittäiset rukoukset, ristinmerkki ja sen merkitys). Tutustutaan omaan seurakuntaan, kirkkorakennukseen ja seurakunnan toimintaan.	L2, L4
T2 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon keskeisiin käsitteisiin, kertomuksiin ja symboleihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon keskeisimpiin kertomuksiin (esim. elämän synty, Jeesuksen elämän päätapahtumat). Tutustutaan Raamatun asemaan pyhänä kirjana. Tutustutaan joihinkin pyhiin ihmisiin, esim. Neitsyt Mariaan.	L1
T3 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon vuodenkiertoon, juhliin ja tapoihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon juhliin. Perehdytään oman uskonnon käsityksiin ihmisen elinkaaresta ja siihen liittyviin riitteihin.	L2, L7
T4 kannustaa oppilasta tutustumaan luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin	S2	Tutustutaan oman luokan ja lähiympäristön uskontojen yhteisiin piirteisiin. Tutustutaan oman lähipiirin muiden uskontojen tapoihin, juhliin ja uskonnolliseen kulttuuriin. Tehdään yhteistyötä yli uskonto- ja vuosiluokkarajojen.	L2, L3, L7
T5 rohkaista oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan	S1, S3	Harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja (esim. KiVa-koulu). Opetellaan ratkaisemaan viisaasti ongelmatilanteita.	L2, L6, L7
T6 ohjata oppilasta toimimaan oikeudenmukaisesti, eläytymään toisen	S1-S3	Tutustutaan alustavasti Lapsen oikeuksien sopimukseen ja sen merkitykseen. Opetellaan keskustelemaan uskonnollisista vakaumuksista ja kunnioittamaan niitä.	L2, L6, L7

asemaan sekä kunnioittamaan toisen ihmisen ajatuksia ja vakaumusta sekä ihmisoikeuksia			
T7 ohjata oppilaita eettiseen pohdintaan sekä hahmottamaan, mitä tarkoittaa vastuu itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta	S3	Pohditaan omien tekojen seurauksia toisille ihmisille (esim KiVa-koulu). Pohditaan omien tekojen seurauksia ympäristölle ja luonnolle.	L3, L7
T8 luoda oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä	S1, S3	Opitaan keskustelutaitoja ja toisten kuuntelemista.	L1, L5, L6, L7

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6 (Katolinen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530521?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet		S1-S3	3. – 6. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin		S1	Perehdytään Vanhan ja Uuden Testamentin päätapahtumiin sekä muun uskonnollisen kirjallisuuden lajeihin sekä niiden käyttöön uskonnollisessa elämässä. Käsitellään esimerkkejä Jeesuksen ja ihmisten kohtaamisia. Tutustutaan omaan suojeluspyhään, oman seurakunnan suojeluspyhään sekä joidenkin pyhien ihmisten elämään.	L1
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin		S1	Tutustutaan kirkkomusiikkiin ja kirkkotaiteeseen. Tutustutaan oman seurakunnan elämään, messuun ja sakramenttien viettoon sekä liturgian vietoissa käytettäviin parametreihin ja sakraaliesineisiin.	L1, L2
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta		S1, S2	Tutustutaan Raamatun kertomusten opetukseen ja sovelletaan niitä arkeen. Tutustutaan Raamatun kieleen ja vertauskuviiin.	L2, L3, L4
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä		S1-S3	Käytetään Raamattua lähteenä. Haetaan uskontoihin liittyvää tietoa ja analysoidaan sitä lähdekriittisesti. Pohditaan luomiskertomuksen ja tieteen näkemysten keskinäisiä suhteita. Luetaan, selitetään ja arvioidaan uskontoon liittyvää mediasta tai muusta ympäristöstä saatua tietoa.	L4, L5, L6
T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan		S1, S2	Tutustutaan kristillisten kirkkojen historiaan ja nykytilaan. Tutkitaan katolisen kirkon ja muiden kristittyjen kohtaamista eri aikoina.	L1, L2
T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin		S2, S3	Tutustutaan alustavasti islaminuskoon ja juutalaisuuteen, niiden perusteisiin ja historiaan sekä niiden ja kristinuskon yhteisiin piirteisiin.	L2

ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa				
T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa		S1-S3	Pyritään muodostamaan kokonaiskuva lähiseudun uskonnoista tutustumalla erilaisiin tapoihin harjoittaa uskontoa lähialueen kirkoissa, uskonnollisissa yhteisöissä ja eri uskontojen parissa.	L2, L5, L6
T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin		S1-S3	Syvennetään Kymmenen käskyn, Vuorisaarnan, Rakkauden kaksoiskäskyn ja katolisen kirkon käskyjen tuntemusta. Perehdytään katolisen kirkon moraaliopetuksen perusteisiin yksilöä koskevissa ja yhteiskuntamoraalia koskevissa yhteyksissä. Pohditaan sitä, millainen on katolinen ihmiskuva. Verrataan omia arvoja muiden uskontojen ja uskonnottomuuden kannattajien arvoihin, eettisiin periaatteisiin ja käytäntöihin. Tutustutaan ekumeeniseen ajatteluun sekä Kirkkojen maailmanneuvostoon ja Suomen ekumeeniseen neuvostoon ja katolisen kirkon suhteeseen niihin.	L7
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta		S2, S3	Pohditaan uskonnonvapauslain vaikutusta uskontojen ja kirkkojen asemaan Suomessa. Syvennetään käsitystä Lapsen oikeuksien julistuksen merkityksestä.	L2
T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestäväen tulevaisuuden näkökulmasta		S2, S3	Pohditaan omaan käytökseen vaikuttavia arvoja. Opetellaan arvioimaan kriittisesti populaarikulttuurin tarjoamia arvoja. Rohkaistaan oppilasta tekemään moraalisesti hyviä valintoja käytännön elämässä (esim. Reilu kauppa).	L1, L3, L6
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään		S1-S3	Harjoitellaan omien ajatusten ja tunteiden selkeää ilmaisemista muita kunnioittaen. Harjoitellaan perustelemaan omia näkemyksiä ja kuuntelemaan toisten mielipiteitä.	L1, L4, L6, L7
T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään		S3	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen. Pohditaan ja kehitetään omaa elämäkatsomusta.	L1

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9 (Katolinen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530521?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	7. – 9. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutus sekä tunnistamaan uskontoon liittyvä monimuotoisuus	S1, S2	Käsitellään suurten maailmanuskontojen vaikutusta kulttuuriin, elämäntapoihin ja taiteisiin.	L1
T2 ohjata oppilasta syventämään tietoaan opiskeltavasta uskonnosta ja sen vaikutuksista	S1	Syvennetään Raamatun ja Tradition tuntemusta. Saadaan kokonaiskuva sakramenteista ja uskonopin keskeisestä sisällöstä (kuolema ja iankaikkinen elämä, pyhäksi julistaminen, paavin erehtymättömyys). Perehdytään katolisen kirkon toimintaan Suomessa. Käsitellään katolisen kirkon historian tärkeimpiä tapahtumia. Pohditaan viimeisimpien kirkolliskokousten merkitystä kirkon elämälle.	L2
T3 ohjata oppilasta perehtymään uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa sekä uskonnottomuuteen	S2	Tutustutaan eri uskontojen peruspiirteisiin (maailman- ja luonnonuskonnot). Perehdytään kristillisten kirkkojen ja yhteisöiden piirteisiin ja historiaan. Pohditaan uskonnon ja uskonnottomuuden vaikutuksia.	L2, L3, L6
T4 ohjata oppilasta tuntemaan eri uskontojen ja katsomusten tapoja ja symboleita sekä tunnistamaan uskonnollisia aiheita mediassa, maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa	S1-S3	Tutustutaan uskonnollisiin tapoihin ja symboleihin. Tutkitaan uskonnollisten aiheiden ja eri uskontojen esiintymistä kulttuurin eri osa-alueilla (kirjallisuus, musiikki, taide, populaarikulttuuri). Tutustutaan keskeisimpiin kirkollisen ja uskonnollisen kirjallisuuden eri lajeihin. Tutustutaan katoliseen ja muuhun uskonnolliseen kirjallisuuteen.	L2, L4, L6

T5 ohjata oppilasta havaitsemaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja	S1, S3	Tutustutaan uskontojen lähteisiin. Tutustutaan uskonnottomaan ajatteluun ja uskontokritiikkiin. (ks. T3).	L1, L2, L4, L5, L7
T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin	S3	Opetellaan etiikan peruskäsitteitä. Pohditaan monikulttuurisen ja -uskontoisen yhteiskunnan arvoja. Pohditaan katolisen kirkon opetusta synnistä ja sen olemuksesta yksilön, kirkon ja yhteiskunnan kannalta. Pohditaan seksuaalisuuteen, avioliittoon ja perheeseen liittyviä moraalikysymyksiä. Syvennetään moraaliopetuksen, käskyjen ja hyveiden tuntemusta. Käsitellään YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta ja ihmisoikeusetiikkaa.	L2, L7
T7 auttaa oppilasta pohtimaan uskontojen ja katsomusten maailmanlaajuista merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina	S1, S3	Pohditaan uskonnon vaikutusta yksilön eettisiin valintoihin. Tutkitaan eri uskontojen ja katsomusten yhteiskunnallisia vaikutuksia.	L5, L6
T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin	S1-S3	Tarkastellaan eri uskontojen antamia vastauksia elämänskysymyksiin. Käsitellään ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä. Käsitellään ihmisyyteen liittyviä elämänskysymyksiä.	L7
T9 innostaa oppilasta tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan	S2, S3	Pohditaan erilaisten eettisten valintojen syitä ja seurauksia.	L1, L2
T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla	S1-S3	Tarkastellaan erilaisista uskonnoista ja katsomuksista olevien ihmisten elämän yhteisiä piirteitä. Perehdytään katolisen kirkon käymään dialogiin muiden uskontojen kanssa. Opitaan ymmärtämään erilaisuutta ja näkemään se rikkautena.	L6

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset yhteiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2 (Islam)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530522?valittu=428780>

Takaisin oppiaineluetteloon

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	1. – 2. luokka	L1-L7
T1 herättää oppilaassa mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan ja opastaa tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa	S1-S3	Tutustutaan luokan oppilaiden perheisiin (suku, historia, uskonto tai katsomus ja erilaiset perheet). Tutustutaan omaan kulttuuriperimään ja tapakulttuuriin. Perehdytään oman uskonnon uskonnollisiin toimituksiin. Pohditaan muslimin uskonnollisia velvollisuuksia.	L2, L4
T2 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon keskeisiin käsitteisiin, kertomuksiin ja symboleihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon keskeisiin kertomuksiin ja symboleihin. Tutustutaan alustavasti Koraaniin ja perimätietoon sekä Islamilaiseen yhteisöön. Tarkastellaan moskeijan merkitystä muslimeille.	L1
T3 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon vuodenkiertoon, juhliin ja tapoihin	S1	Opiskellaan alustavasti islamilaisen kalenterin juhlat. Perehdytään oman uskonnon käsityksiin ihmisen elinkaaresta ja siihen liittyviin riitteihin. Tutustutaan uskonnollisiin toimituksiin.	L2, L7
T4 kannustaa oppilasta tutustumaan luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin	S2	Tutustutaan oman luokan ja lähiympäristön uskontojen yhteisiin piirteisiin. Tutustutaan oman lähipiirin muiden uskontojen tapoihin, juhliin ja uskonnolliseen kulttuuriin. Tehdään yhteistyötä yli uskonto- ja vuosiluokkarajojen.	L2, L3, L7

T5 rohkaista oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan	S1, S3	Harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja (esim. KiVa-koulu). Opetellaan ratkaisemaan viisaasti ongelmatilanteita.	L2, L6, L7
T6 ohjata oppilasta toimimaan oikeudenmukaisesti, eläytymään toisen asemaan sekä kunnioittamaan toisen ihmisen ajatuksia ja vakaumusta sekä ihmisoikeuksia	S1-S3	Tutustutaan alustavasti Lapsen oikeuksien sopimukseen ja sen merkitykseen. Opetellaan keskustelemaan uskonnollisista vakaumuksista ja kunnioittamaan niitä.	L2, L6, L7
T7 ohjata oppilaita eettiseen pohdintaan sekä hahmottamaan, mitä tarkoittaa vastuu itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta	S3	Pohditaan omien tekojen seurauksia toisille ihmisille (esim. KiVa-koulu). Pohditaan omien tekojen seurauksia ympäristölle ja luonnolle.	L3, L7
T8 luoda oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä	S1, S3	Opitaan keskustelutaitoja ja toisten kuuntelemista.	L1, L5, L6, L7

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6 (Islam)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530522?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	3. – 6. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	S1	Tutustutaan uskonnollisiin symboleihin, juhliin ja islamilaiseen kalenteriin. Käsitellään ikäkauteen sopivia uskonnollisia opetuksia ja kertomuksia. Tutkitaan tarinoita profeetoista islamin opin kehityksen näkökulmasta.	L1
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin	S1	Tarkastellaan islamilaisen tradition vaikutusta kulttuuriin, arkkitehtuuriin ja islamilaiseen taiteeseen. Perehdytään islamin monimuotoisuuteen.	L1, L2
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta	S1, S2	Tarkastellaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä, islamilaista terminologiaa ja sen yhdistävää vaikutusta islamilaisessa maailmassa.	L2, L3, L4
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä	S1-S3	Tutustutaan islamin maailmanlaajuisen vaikutukseen Antiikin kirjallisuuden ja kommentaarien kautta. Haetaan uskontoihin liittyvää tietoa ja analysoidaan sitä lähdekriittisesti. Luetaan, selitetään ja arvioidaan uskontoon liittyvää mediasta tai muusta ympäristöstä saatua tietoa.	L4, L5, L6
T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan	S1, S2	Tutustutaan Suomessa vaikuttaviin uskonnollisiin yhteisöihin. Tutustutaan islamin historiaan Euroopassa ja Suomessa.	L1, L2
T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa	S2, S3	Tutustutaan kristinuskoon ja juutalaisuuteen, niiden perusteisiin ja historiaan. Tutkitaan juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin vaikutusta eurooppalaiseen kulttuuriin.	L2

T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa	S1-S3	Pyritään muodostamaan kokonaiskuva lähiseudun uskonnoista. Vertaillaan islamilaista, juutalaista ja kristillistä kulttuuria ja perehdytään niitä yhdistäviin profeettoihin, pyhiin paikkoihin ja pyhiin kirjoituksiin.	L2, L5, L6
T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin	S1-S3	Pohditaan, miten islamin keskeisimpiä opetuksia voi käyttää oman toiminnan pohjana. Perehdytään käsitykseen kielletystä ja sallitusta islamissa ja syntikäsitteeseen. Verrataan omia arvoja muiden uskontojen ja uskonnottomuuden kannattajien arvoihin, eettisiin periaatteisiin ja käytäntöihin.	L7
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta	S2, S3	Syvennetään käsitystä YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen merkityksestä. Tutustutaan eurooppalaiseen ihmisoikeuskäsitykseen.	L2
T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestäväen tulevaisuuden näkökulmasta	S2, S3	Pohditaan omaan käytökseen vaikuttavia arvoja. Opetellaan arvioimaan kriittisesti populaarikulttuurin tarjoamia arvoja. Rohkaistaan oppilasta tekemään moraalisesti hyviä valintoja käytännön elämässä (esim. Reilu kauppa).	L1, L3, L6
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään	S1-S3	Harjoitellaan omien ajatusten ja tunteiden selkeää ilmaistamista muita kunnioittaen. Harjoitellaan perustelemaan omia näkemyksiä ja kuuntelemaan toisten mielipiteitä.	L1, L4, L6, L7
T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään	S3	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen. Pohditaan ja kehitetään omaa elämäkatsomusta.	L1

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9 (Islam)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530522?valittu=428782>

Takaisin oppiaineluetteloon

Tavoitteet	S1-S3	7. – 9. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutus sekä tunnistamaan uskontoon liittyvä monimuotoisuus	S1, S2	Käsitellään uskontojen näkymistä kulttuurin eri osa-alueilla. Pohditaan islamin kulttuurivaikutusta taiteessa ja tieteessä.	L1
T2 ohjata oppilasta syventämään tietoaan opiskeltavasta uskonnosta ja sen vaikutuksista	S1	Syvennetään osaamista islamin historiasta profeetta Muhammedin ajoista islamilaisen valtakunnan kasvuun ja islamilaisen teologian vakiintumiseen. Tutustutaan islamin monimuotoisuuteen, sen pääsuuntauksiin, moderneihin islamilaisiin liikkeisiin ja poliittiseen islamiin. Tutustutaan Koraanin ja perimätiedon kokoamisen historiaan, rakenteeseen ja tulkintaan. Syvennetään käsitystä islamin opillisista perusteista. Käsitellään islamin historiaa ja muslimien asemaa Suomessa. Pohditaan islamin ja muiden uskontojen eettisiä painotuksia. (ks. T7)	L2
T3 ohjata oppilasta perehtymään uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa sekä uskonnottomuuteen	S2	Tutustutaan eri uskontojen peruspiirteisiin ja -opetukseen (maailman- ja luonnonuskonnot). Pohditaan uskonnon ja uskonnottomuuden vaikutuksia.	L2, L3, L6
T4 ohjata oppilasta tuntemaan eri uskontojen ja katsomusten tapoja ja symboleita sekä tunnistamaan uskonnollisia aiheita mediassa, maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa	S1-S3	Tutustutaan uskonnollisiin tapoihin ja symboleihin. Tutkitaan uskonnollisten aiheiden ja eri uskontojen esiintymistä kulttuurin eri osa-alueilla (kirjallisuus, musiikki, taide, populaarikulttuuri). Pohditaan uskontojen vaikutusta politiikassa.	L2, L4, L6

T5 ohjata oppilasta havaitsemaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja	S1, S3	Tutustutaan uskontojen lähteisiin. Pohditaan uskonnollisen ja tieteellisen kielen eroja. Tutustutaan uskonnottomaan ajatteluun ja uskontokritiikkiin. (ks. T3).	L1, L2, L4, L5, L7
T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin	S3	Opetellaan etiikan peruskäsitteitä. Perehdytään islamilaisen etiikan ja muiden uskontojen eettisen ajattelun yleispiirteisiin ja painotuksiin. Pohditaan islamilaisen lain suhdetta lainoppiin ja lakikoulukuntiin sekä perehdytään islamilaisiin käytöstapoihin. Käsitellään YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta ja ihmisoikeusetiikkaa.	L2, L7
T7 auttaa oppilasta pohtimaan uskontojen ja katsomusten maailmanlaajuista merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina	S1, S3	Pohditaan uskonnon vaikutusta yksilön eettisiin valintoihin. Tutkitaan eri uskontojen ja katsomusten yhteiskunnallisia vaikutuksia. Tarkastellaan uskonnollisten velvollisuuksien vaikutusta elämän eri osa-alueisiin.	L5, L6
T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin	S1-S3	Tarkastellaan eri uskontojen antamia vastauksia elämänskysymyksiin. Käsitellään ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä. Käsitellään ihmisyyteen liittyviä elämänskysymyksiä.	L7
T9 innostaa oppilasta tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan	S2, S3	Pohditaan erilaisten eettisten valintojen syitä ja seurauksia. Pohditaan vastuuta ympäristöstä ja sen merkitystä ihmisille.	L1, L2
T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla	S1-S3	Tarkastellaan erilaisista uskonnoista ja katsomuksista olevien ihmisten elämän yhteisiä piirteitä. Perehdytään uskontodialogiin ja uskontojen merkitykseen yhteiskuntarauhan rakentamisessa. Opitaan ymmärtämään erilaisuutta ja näkemään se rikkautena.	L6

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset yhteiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2 (Juutalainen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530523?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	1. – 2. luokka	L1-L7
T1 herättää oppilaassa mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan ja opastaa tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa	S1-S3	Tutustutaan luokan oppilaiden perheisiin (suku, historia, uskonto tai katsomus ja erilaiset perheet). Tutustutaan omaan kulttuuriperimään ja tapakulttuuriin. Perehdytään oman uskonnon uskonnollisiin toimituksiin. Tutustutaan omaan seurakuntaan ja sen toimintaan. Perehdytään synagogaan juutalaisten elämän keskuksena.	L2, L4
T2 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon keskeisiin käsitteisiin, kertomuksiin ja symboleihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon keskeisimpiin kertomuksiin ja symboleihin. Tutustutaan tärkeisiin juutalaisiin uskonnollisiin teksteihin (esim. Toora, Tanach).	L1
T3 ohjata oppilasta tutustumaan opiskeltavan uskonnon vuodenkiertoon, juhliin ja tapoihin	S1	Tutustutaan oman uskonnon juhliin ja niiden asemaan juutalaisessa kalenterissa. Perehdytään oman uskonnon käsityksiin ihmisen elinkaaresta ja siihen liittyviin riitteihin. Tutustutaan uskonnollisiin toimituksiin.	L2, L7
T4 kannustaa oppilasta tutustumaan luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin	S2	Tutustutaan oman luokan ja lähiympäristön uskontojen yhteisiin piirteisiin. Tutustutaan oman lähipiirin muiden uskontojen tapoihin, juhliin ja uskonnolliseen kulttuuriin. Tehdään yhteistyötä yli uskonto- ja vuosiluokkarajojen.	L2, L3, L7
T5 rohkaista oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan	S1, S3	Harjoitellaan tunne- ja vuorovaiikutustaitoja (esim. KiVa-koulu). Opetellaan ratkaisemaan viisaasti ongelmatilanteita.	L2, L6, L7

<p>T6 ohjata oppilasta toimimaan oikeudenmukaisesti, eläytymään toisen asemaan sekä kunnioittamaan toisen ihmisen ajatuksia ja vakaumusta sekä ihmisoikeuksia</p>	<p>S1-S3</p>	<p>Tutustutaan alustavasti Lapsen oikeuksien sopimukseen ja sen merkitykseen. Opetellaan keskustelemaan uskonnollisista vakaumuksista ja kunnioittamaan niitä.</p>	<p>L2, L6, L7</p>
<p>T7 ohjata oppilaita eettiseen pohdintaan sekä hahmottamaan, mitä tarkoittaa vastuu itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta</p>	<p>S3</p>	<p>Pohditaan omien tekojen seurauksia toisille ihmisille (esim. KiVa-koulu). Pohditaan omien tekojen seurauksia ympäristölle ja luonnolle.</p>	<p>L3, L7</p>
<p>T8 luoda oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä</p>	<p>S1, S3</p>	<p>Opitaan keskustelutaitoja ja toisten kuuntelemista.</p>	<p>L1, L5, L6, L7</p>

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6 (Juutalainen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530523?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	3. – 6. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	S1	Perehdytään Tooraan, Tanachiin, perimätietoon ja juutalaisuuden opilliseen perustaan. Käsitellään ikäkauteen sopivia uskonnollisia opetuksia ja kertomuksia.	L1
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin	S1	Perehdytään juutalaisen kalenterin juhliin. Perehdytään juutalaisen tradition vaikutukseen eurooppalaiseen kulttuuriin ja tieteisiin. Tarkastellaan juutalaisuuden pyhiä paikkoja ja niiden merkitystä.	L1, L2
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta	S1, S2	Perehdytään uskonnollisiin symboleihin. Tutkitaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä, juutalaisen kielen terminologiaa ja sen yhdistävää vaikutusta juutalaisessa maailmassa.	L2, L3, L4
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä	S1-S3	Haetaan uskontoihin liittyvää tietoa ja analysoidaan sitä lähdekriittisesti. Luetaan, selitetään ja arvioidaan uskontoon liittyvää mediasta tai muusta ympäristöstä saatua tietoa.	L4, L5, L6
T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan	S1, S2	Tarkastellaan juutalaisuuden historiaa ja nykytilaa Suomessa. Perehdytään oppilaiden lähialueella vaikuttaviin uskonnollisiin yhteisöihin, niiden juuriin ja nykytilaan.	L1, L2
T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa	S2, S3	Tarkastellaan juutalaisuuden historiaa Euroopassa. Tutustutaan islaminuskoon ja kristinuskoon, niiden perusteisiin ja historiaan. Perehdytään uskontoja yhdistäviin henkilöihin, tapahtumiin, pyhiin paikkoihin ja pyhiin kirjoituksiin sekä niiden vaikutukseen eurooppalaisessa kulttuurissa.	L2

T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa	S1-S3	Vertaillaan juutalaista, kristillistä ja islamilaista kulttuuria ja havaitaan niiden ja juutalaisen uskonnon yhteneväisyydet.	L2, L5, L6
T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin	S1-S3	Perehdytään uskonnollisten käskyjen (mitzvojen) jakoon kiellettyihin ja vaadittaviin tekoihin. Pohditaan juutalaisuuden merkitystä arkielämän käyttäytymiseen. Pohditaan omia eettisiä valintoja ja niiden seurauksia. Verrataan omia arvoja muiden uskontojen ja uskonnottomuuden kannattajien arvoihin, eettisiin periaatteisiin ja käytäntöihin.	L7
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta	S2, S3	Syvennetään käsitystä YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen merkityksestä. Tutustutaan eurooppalaiseen ihmisoikeuskäsitykseen.	L2
T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestäväen tulevaisuuden näkökulmasta	S2, S3	Pohditaan omaan käytökseen vaikuttavia arvoja. Opetellaan arvioimaan kriittisesti populaarikulttuurin tarjoamia arvoja. Rohkaistaan oppilasta tekemään moraalisesti hyviä valintoja käytännön elämässä (esim. Reilu kauppa).	L1, L3, L6
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään	S1-S3	Harjoitellaan omien ajatusten ja tunteiden selkeää ilmaiseamista muita kunnioittaen. Harjoitellaan perustelemaan omia näkemyksiä ja kuuntelemaan toisten mielipiteitä.	L1, L4, L6, L7
T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään	S3	Rohkaistutaan luomaan positiivinen minäkuva ja luottamaan tulevaisuuteen. Pohditaan ja kehitetään omaa elämäkatsomusta.	L1

Uskonnon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9 (Juutalainen uskonto)

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530523?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	7. – 9. luokka	L1-L7
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutus sekä tunnistamaan uskuntoon liittyvä monimuotoisuus	S1, S2	Käsitellään uskontojen näkymistä kulttuurin eri osa-alueilla. Pohditaan juutalaisen uskonnon kulttuurivaikutuksia. Tutkitaan juutalaisuutta Suomessa ja globaalisti (painottaen nykytilannetta).	L1
T2 ohjata oppilasta syventämään tietojään opiskeltavasta uskonnosta ja sen vaikutuksista	S1	Käsitellään juutalaisuuden syntyä, leviämistä ja jakaantumista suuntauksiin. Perehdytään merkittävimpiin juutalaisuuden suuntauksiin (ortodoksisuus, konservatiivisuus, liberaalisuuntaus sekä niiden alasuuntaukset, erityisesti moderni ortodoksismi) ja niiden levinneisyyteen ja keskeisiin opetuksiin. Käsitellään juutalaisen Raamatun syntyä, rakennetta ja tulkintaa. Pohditaan juutalaisen uskonnon ja muiden uskontojen eettisiä painotuksia. (ks. T7)	L2
T3 ohjata oppilasta perehtymään uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa sekä uskonnottomuuteen	S2	Tutustutaan eri uskontojen syntyyn, levinneisyyteen ja peruspiirteisiin (maailman- ja luonnonuskonnot). Pohditaan uskonnon ja uskonnottomuuden vaikutuksia.	L2, L3, L6
T4 ohjata oppilasta tuntemaan eri uskontojen ja katsomusten tapoja ja symboleita sekä tunnistamaan uskonnollisia aiheita mediassa, maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa	S1-S3	Tutustutaan uskonnollisiin tapoihin ja symboleihin. Tutkitaan uskonnollisten aiheiden ja eri uskontojen esiintymistä kulttuurin eri osa-alueilla (kirjallisuus, musiikki, taide, populaarikulttuuri).	L2, L4, L6

T5 ohjata oppilasta havaitsemaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja	S1, S3	Tutustutaan uskontojen lähteisiin. Pohditaan uskon ja tiedon sekä uskonnollisen ja tieteellisen kielen erottamista. Tutustutaan uskonnottomaan ajatteluun ja uskontokritiikkiin. (ks. T3).	L1, L2, L4, L5, L7
T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin	S3	Opetellaan etiikan peruskäsitteitä. Perehdytään juutalaisen etiikan ja muiden uskontojen eettisen ajattelun yleispiirteisiin ja painotuksiin. Tutkitaan juutalaisuuden suuntausten eettisiä painotuksia. Tutkitaan Tooran ja muiden juutalaisuuden pyhien kirjojen keskinäisiä eroja ja etiikan suhdetta niihin. Perehdytään Kymmenen käskyn ja muiden mitzvojen eli uskonnollisten käskyjen etiikkaan. Käsitellään YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta ja ihmisoikeusetiikkaa.	L2, L7
T7 auttaa oppilasta pohtimaan uskontojen ja katsomusten maailmanlaajuista merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina	S1, S3	Pohditaan uskonnon vaikutusta yksilön eettisiin valintoihin. Tutkitaan eri uskontojen ja katsomusten yhteiskunnallisia vaikutuksia.	L5, L6
T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin	S1-S3	Tarkastellaan eri uskontojen antamia vastauksia elämänskysymyksiin. Käsitellään ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä. Käsitellään ihmisyyteen liittyviä elämänskysymyksiä.	L7
T9 innostaa oppilasta tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan	S2, S3	Pohditaan erilaisten eettisten valintojen syitä ja seurauksia. Pohditaan suomalaiseen yhteiskuntaan, globaaliin vastuuseen sekä ympäristöön liittyviä eettisiä kysymyksiä.	L1, L2
T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla	S1-S3	Tarkastellaan erilaisista uskonnoista ja katsomuksista olevien ihmisten elämän yhteisiä piirteitä. Pohditaan uskontodialogin merkitystä. Opitaan ymmärtämään erilaisuutta ja näkemään se rikkautena.	L6

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 - 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502088?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	L1-L7	
T1 ohjata oppilasta kuuntelemaan toisten oppilaiden mielipiteitä ja ajattelua	S1-S4	L1, L2, L4	<p>S1 Kasvaminen hyvään elämään</p> <p>Harjoitetaan keskustelutaitoja opettelemalla kuuntelemaan toisia kunnioittavasti ja harjoittelemalla selkeää itseilmaisua. Pohditaan yhdessä hyvän, oikean ja väärän merkityksiä ja niiden erottamista sekä ihmisen hyvyttä. Tutkitaan ystävyyden sisältöä ja merkitystä lasten elämässä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • minä olen hyvä • oikea ja väärä • ystävyys • hyvät tavat <p>S2 Erilaisia elämäntapoja</p> <p>Pohditaan kysymystä ”Kuka minä olen?” sekä erilaisia tapoja elää ja ajatella. Tutkitaan erilaisia elämäntapoja liittyen erityisesti oppilaan omaan koti- ja kulttuuritaustaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • minä koululaisena • mitä osaan ja mitä haluaisin oppia • erilaiset roolini - ryhmät, joihin kuulun <p>S3 Yhteiselämän perusteita</p> <p>Perehdytään ihmisten yhteiselämän perusteisiin tutkimalla esimerkiksi säännön, luottamuksen, rehellisyyden ja reilouden merkityksiä erilaisissa</p>
T2 rohkaista oppilasta ilmaisemaan omaa ajatteluaan ja tunteitaan eri tavoin	S2	L1, L2, L7	
T3 ohjata oppilasta arvostamaan omaa ja muiden ajattelua	S1	L1, L2, L7	
T4 edistää oppilaan taitoa tehdä kysymyksiä ja esittää perusteltuja väitteitä	S1-S4	L1, L2, L7	
T5 ohjata oppilasta tunnistamaan kokemiensa arkipäiväisten tilanteiden syitä ja seurauksia sekä eettisiä ulottuvuuksia	S1-S4	L1, L3, L4	
T6 rohkaista oppilasta pohtimaan oikean ja väärän eroa sekä hyvyttä	S1-S4	L1, L3, L7	
T7 opastaa oppilasta tuntemaan lähiympäristön tapakulttuureja	S2	L2, L4	

T8 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisten yhteiselämän perusteita	S1-S4	L2, L3, L7	oppilaan elämään liittyvissä arkipäivän tilanteissa ja ympäristöissä. Tutustutaan alustavasti lapsen oikeuksiin ja lapsen asemaan erilaisissa yhteisöissä.
T9 ohjata oppilasta kunnioittamaan ja arvostamaan omaa ympäristöään ja luontoa	S4	L3, L5, L7	<ul style="list-style-type: none"> • kultainen sääntö • puhuminen ja kuunteleminen • koulun ja luokan säännöt • ristiriitojen ratkaiseminen • rehellisyys • auttaminen <p>S4 Luonto ja kestävä tulevaisuus</p> <p>Tutkitaan erilaisia elämänmuotoja maapallolla pohtien samalla elämän rajallisuutta. Perehdytään kertomuksiin maailman synnystä. Tutkitaan oppilaan omaa lähiympäristöä ja tarkastellaan omien valintojen ja toiminnan vaikutusta siihen. Etsitään luontoon liittyviä merkityksellisiä kokemuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • luonnosta nauttiminen • puhdas luonto • eläimet hyödyksi ja iloksi • elinkaari

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 - 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502088?valittu=428781>

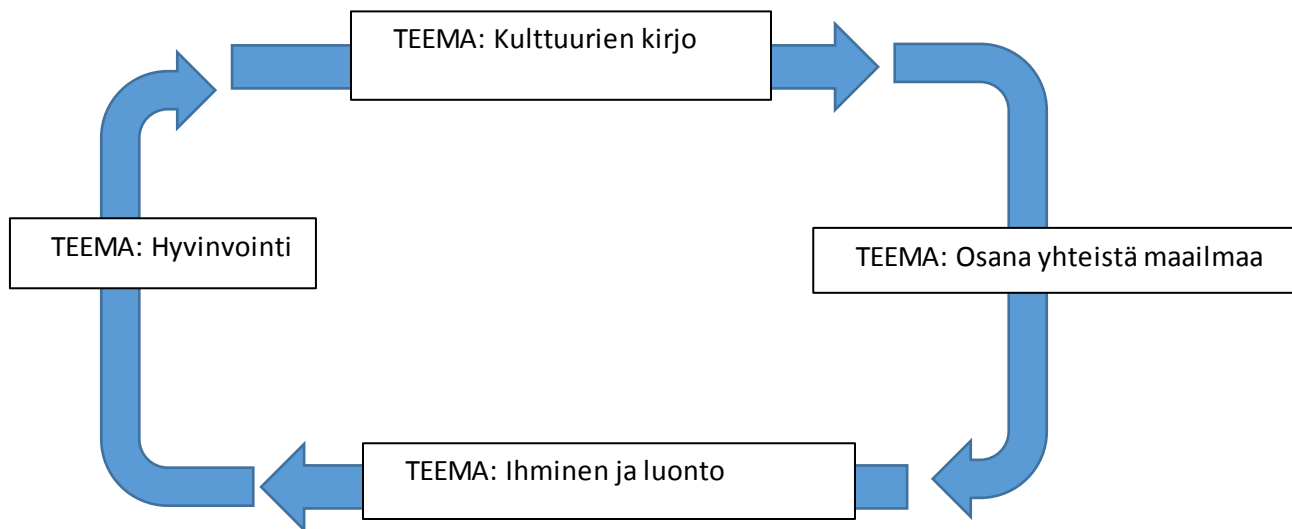
[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	L1-L7	Opetukset sisällöt teemoittain
T1 luoda edellytyksiä oppilaan eettisten ajattelun taitojen kehittymiselle ja kannustaa oppilasta soveltamaan eettisiä periaatteita arjen tilanteisiin	S1-S4	L1, L2, L3, L7	<p>S1 Kasvaminen hyvään elämään TEEMA: HYVINVOINTI</p> <p>Harjoitellaan toisen kohtaamista ja erilaisten näkökulmien arvostamista. Tutkitaan oikeudenmukaisuuden ilmenemistä jokapäiväisessä elämässä. Tutkitaan vapautta ja vastuuta, erityisesti ajattelun-, uskonnon- ja elämäkatsomuksen vapauden näkökulmista. Perehdytään arvon ja normin käsitteisiin. Pohditaan yhdenvertaisuutta, onnellisuutta ja hyvää elämää. Harjoitellaan oman näkemyksen erittelyä ja perustelemista suhteessa toisiinsa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • onni ja onnellisuus (käsitteenä) • fyysinen terveys: lepo, liikunta, ravinto, puhtaus • henkinen terveys: tunteet, harrastukset, läheiset ihmiset • miten voin vaikuttaa omaan ja muiden hyvinvointiini • arvot ja normit, säännöt (omien ja muiden a:n ja n:n tunnistaminen ja arvostaminen) • vastuu ja vapaus, oikeudet ja velvollisuudet • millainen ihminen haluan olla <p>S2 Erilaisia elämäntapoja TEEMA: Kulttuurien kirjo</p> <p>Tutkitaan eri näkökulmista omaa identiteettiä. Perehdytään suomalaiseen kulttuuriin ja kulttuurivähemmistöihin sekä erilaisiin elämän- ja maailmankatsomuksiin. Pohditaan esimerkiksi yhdenvertaisuuden, hyväksymisen, ymmärtämisen, tietämisen, uskomisen ja luulemisen merkityksiä. Perehdytään maailman kulttuuriperintöön ja sen</p>
T2 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan väitteitä ja niiden perusteluita	S1-S4	L1, L4, L5	
T3 edistää oppilaan kykyä oivaltaa asioiden välisiä suhteita ja kehittää ajatteluaan	S1-S3	L1, L4	
T4 ohjata oppilasta kantamaan vastuuta itsestä, toisista ihmisistä ja luonnosta	S1-S3	L3, L7	
T5 ohjata oppilas tutustumaan suomalaiseen, eurooppalaiseen ja maailman kulttuuriperintöön sekä hahmottamaan kulttuurista moninaisuutta ilmiönä.	S2-S4	L2, L4, L5	

T6 tukea oppilasta rakentamaan katsomuksellista ja kulttuurista yleissivistystään	S1-S4	L1, L2	<p>arvokkuuteen. Harjoitellaan oman näkemyksen erittelyä ja perustelemista suhteessa eri kulttuureihin ja katsomuksiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • oma identiteetti ja roolit • kulttuuri, kulttuuri-identiteetti
T7 ohjata oppilasta suunnittelemaan ja arvioimaan omaa katsomuksellista oppimistaan	S1-S4	L1, L2, L5	<ul style="list-style-type: none"> • arvot ja normit • uskomus, luulo, tieto • erilaiset uskonnot • erilaisuus ja suvaitsevaisuus • Suomen kulttuuriperintökohteet
T8 rohkaista oppilasta ilmaisemaan katsomustaan ja kuuntelemaan muiden katsomuksellisia kannanottoja	S1-S3	L2, L7	<p>S3 Yhteiselämän perusteita TEEMA: Osana yhteistä maailmaa</p> <p>Perehdytään ihmisten yhteiselämän perusteisiin tutkimalla esimerkiksi sopimuksen, lupauksen, oikeuden ja velvollisuuden, yhdenvertaisuuden, rauhan ja demokratian merkityksiä niin erilaisissa oppilaan elämään liittyvissä arkipäivän tilanteissa ja ympäristöissä kuin laajemminkin. Perehdytään lapsen oikeuksiin pohtien niiden toteutumista lähellä ja kaukana. Harjoitellaan tekojen eettistä arviointia niiden kontekstin, tarkoitusten ja seurausten näkökulmista. Harjoitellaan omien näkemysten erittelyä ja perustelemista suhteessa yhteiselämän vaatimuksiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • oikeudet ja velvollisuudet • moraalit
T9 ohjata oppilas tuntemaan YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen perustuvaa ihmisoikeusetiikkaa, erityisesti lapsen oikeuksia	S2-S3	L2, L3	<ul style="list-style-type: none"> • eettinen pohdinta (eri näkökulmien huomioiminen) • YK:n lapsen oikeuksien julistus • rauha ja demokratia • mielipide ja sen perusteleminen
T10 rohkaista oppilasta toimimaan aloitteellisesti ja vastuullisesti omassa ympäristössään	S1-S4	L5, L6, L7	<p>S4 Luonto ja kestävä tulevaisuus TEEMA: Ihminen ja luonto</p> <p>Perehdytään erilaisiin aikakäsityksiin ja tapoihin selittää maailmaa sekä pohditaan niiden vaikutusta ihmisten elämään ja niihin liittyviä erilaisia tietokäsityksiä. Tutkitaan erilaisia luontokäsityksiä, luonnon ja ihmisen tulevaisuutta sekä kestävää kehitystä. Harjoitellaan omien näkemysten erittelyä ja perustelemista suhteessa maailman kuvaan ja kestävään tulevaisuuteen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • maailman synty • elämän synty

			<ul style="list-style-type: none"> • ihmisen kehitys • elinkaari • aikakäsitys • luontosuhteen kehittäminen • jokamiehen oikeudet • kestävä kehitys
--	--	--	---

Elämäkatsomustiedon opetuksen sisältöjen jaksottaminen Raisiossa vuosiluokilla 1 - 6

Lukuvuosi 2016-2017	Raision alakouluissa aloitetaan teemasta Kulttuurien kirjo.
Lukuvuosi 2017-2018	Teema: Osana yhteistä maailmaa
Lukuvuosi 2018-2019	Teema: Ihminen ja luonto
Lukuvuosi 2019-2020	Teema: Hyvinvointi
Lukuvuosi 2020-2021	Teema: Kulttuurien kirjo
Lukuvuosi 2021-2022	Teema: Osana yhteistä maailmaa
Lukuvuosi 2022-2023	Teema: Ihminen ja luonto
Lukuvuosi 2023-2024	Teema: Hyvinvointi

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 - 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)

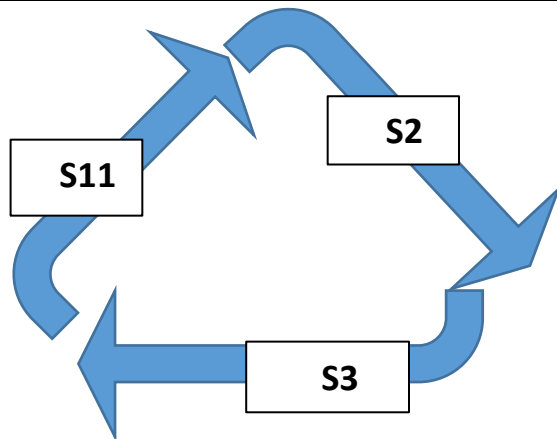
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502088?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	L1-L7	Opetuksen sisällöt teemoittain
T1 ohjata oppilasta tunnistamaan, ymmärtämään ja käyttämään katsomuksellisia käsitteitä		L1, L2, L4	<p>Katsomus ja kulttuuri (S1)</p> <p>Perehdytään maailmankuvan ja maailmankatsomuksen käsitteisiin. Käydään oppilaan elämäkatsomuksen ja identiteetin rakentamista tukevia keskusteluja.</p> <p>Perehdytään Unescon suojelemaan maailman kulttuuri- ja luonnonperintöön ja seurataan kulttuurin ilmenemistä muun muassa mediassa ja taiteessa.</p> <p>Perehdytään teistisiin ja ateistisiin katsomuksiin nykymaailmassa, esimerkiksi sekulaariin humanismiin, kristinuskoon ja islamiin.</p> <p>Tutustutaan valittuihin katsomusten historian ja niiden kohtaamisen käännteisiin sekä arvioidaan katsomusvapauden ja yhdenvertaisuuden toteutumista erilaisissa yhteiskunnissa.</p> <p>Sisällöt eriteltyinä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oman elämäkatsomuksen ja identiteetin rakentaminen • teistiset ja ateistiset katsomukset • nuorisokulttuuri (kulttuurin ilmeneminen nyt ja ennen) • uskontokritiikki • Prometheus-leirin organisaatio • erilaiset uskonnot ja maailmankatsomukset (niiden kehitys ja vaiheet) • maailmanperintökohteet • maailmankuvan ja maailmankatsomuksen käsitteet • nyky- ja populaarikulttuurin ilmeneminen muun muassa mediassa ja taiteessa nuorten näkökulmasta
T2 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kulttuureihin ja katsomuksiin ja perehtymään Unescon maailmanperintöohjelmaan		L2, L7	

T3 ohjata oppilasta tuntemaan erilaisia uskonnottomia ja uskonnollisia katsomuksia, niiden keskinäistä vuorovaikutusta sekä tiedon ja tutkimuksen roolia katsomusten arvioinnissa		L1, L2, L5	<p>Etiikan perusteita (S2)</p> <p>Tutustutaan etiikan peruskysymyksiin ja pääsuuntiin. Pohditaan hyvän elämän lähtökohtia ja yleisinhimillisiä arvoja: totuus, hyvyys, kauneus ja oikeudenmukaisuus. Perehdytään teon eettisen arvioinnin näkökulmiin, kuten teon tahallisuuteen, tekijän tarkoitukseen ja teon seurauksiin. Sovelletaan eettistä lähestymistapaa ja käsitteistöä nuorten arjessa esiintyviin tilanteisiin. Perehdytään sosiaalisessa mediassa ja muissa tiedotusvälineissä esiintyviin ajankohtaisiin kysymyksiin eettisestä näkökulmasta. Tarkastellaan kulttuurista moninaisuutta rikkautena, oikeutena ja eettisenä kysymyksenä. Käsitellään oppilaan mahdollisuuksia vaikuttaa omaan ympäristöönsä. Tutustutaan erilaisiin käsityksiin ihmisen ja luonnon suhteesta. Keskustellaan sosiaalisen median käytöstä ja vaikutuksesta nuorten elämään. Opetellaan hyvää keskustelu- ja väittelykulttuuria.</p> <p>Sisällöt eriteltynä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mediakriittisyys • sosiaalisessa mediassa esiintyvät ajankohtaiset kysymykset eettisestä näkökulmasta • etiikan peruskysymykset ja pääsuunnat • kulttuurien moninaisuus • käsitteet demokratia ja diktatuuri • kansalaisaktivismiin erilaiset muodot • hyvän elämän lähtökohdat ja arvot: totuus, hyvyys, kauneus ja oikeudenmukaisuus
T4 ohjata oppilasta tuntemaan uskonnollisen ajattelun ja uskontokritiikin perusteita		L1, L3	
T5 ohjata oppilasta tuntemaan katsomusvapaus ihmisoikeutena sekä katsomusvapauden turvaamisen kansallisia ja kansainvälisiä keinoja		L2, L3, L6, L7	
T6 ohjata oppilasta hahmottamaan erilaisia katsomuksellisia ratkaisuja sekä niiden taustalla olevia yksilöllisiä ja yhteisöllisiä perusteita		L1, L2, L4	
T7 kannustaa oppilasta maailman moninaisuuden ja kaikkien yhdenvertaisen kohtelun hyväksymiseen ja ymmärtämiseen		L2, L3, L7	<p>Ihmisoikeudet ja kestävä tulevaisuus (S3)</p> <p>Perehdytään ihmisarvoon, ihmisoikeuksiin ja ihmisten väliseen yhdenvertaisuuteen.</p>

T8 ohjata oppilasta huomaamaan eettisiä ulottuvuuksia elämästään ja ympäristöstään sekä kehittämään eettistä ajatteluaan		L5, L7	Tutustutaan ihmisoikeuksien kehitykseen ja ihmisoikeusloukkauksiin, kuten holokaustiin. Tutustutaan erilaisiin käsityksiin ihmisen ja luonnon suhteesta, esim. humanistiseen, utilistiseen, mystiseen ja luontokeskeiseen.
T9 innostaa oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutusta kestäväan tulevaisuuteen paikallisesti ja globaalisti		L5, L6, L7	Perehdytään luonnon ja yhteiskunnan kestäväan tulevaisuuden mahdollisuuksiin sekä ympäristöetiikkaan liittyviin kysymyksiin kuten eläinten oikeuksiin. Pohditaan, miten voidaan toimia vastuullisesti kestäväan tulevaisuuden hyväksi. Käydään elämäkatsomuksen ja identiteetin rakentamista tukevia keskusteluja Sisällöt eriteltynä <ul style="list-style-type: none"> • ihmisoikeudet ja ihmisten välinen yhdenvertaisuus • ihmisoikeuksien kehitys ja ihmisoikeusloukkaukset, esim. holokausti tai Amnesty Internationalin toiminta • Unescon suojelema maailman kulttuuri- ja luonnonperintö • kestävä elämäntapa • ihmisen vaikutus ilmastonmuutokseen • maailmankuvan ja maailmankatsomuksen käsitteet • erilaiset mediat ja niiden vaikutusmahdollisuudet
T10 ohjata oppilas tuntemaan ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden merkitys ja eettinen perusta		L1, L7	

Yläkoulussa elämäkatsomustiedon opetusta tullaan antamaan teemoittain. Koko yläkoulun aikana käydään koko opetussuunnitelman sisältö vaiheittain läpi. Vuosiluokittain pyritään painottamaan oppilaiden kehitykselle sopivia vaatimustasoja.

Historian opetuksen tavoitteet ja yhteiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 5 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466345?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Suomen historia/maailmanhistoria

Opetuksen tavoitteet	S1-S5	5. - 6. luokka	5. - 6. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet				
T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena	S1-S5	Tutustutaan omiin juuriin ja oman perheen historiaan.	Tutustutaan lähialueen historiaan (esim. opintokäynti johonkin museoon).	L1-L7
Tiedon hankkiminen menneisyydestä				
T2 johdattaa oppilasta tunnistamaan erilaisia historian lähteitä	S1-S5	Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja museoihin ja arkeologisille kaivauksille/vierailijoita koululle.	Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja museoihin ja arkeologisille kaivauksille/vierailijoita koululle.	L1, L2, L4, L5, L7
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan historiatiedon tulkinnallisuuden	S1-S5	Analysoidaan ja vertaillaan erilaisia lähteitä.	Analysoidaan ja vertaillaan erilaisia lähteitä.	L1, L2, L4-L7
Historian ilmiöiden ymmärtäminen				
T4 auttaa oppilasta hahmottamaan erilaisia tapoja jakaa historia aikakausiin sekä käyttämään niihin liittyviä historiallisia käsitteitä	S1-S5	Havainnollistetaan erilaisilla menetelmillä (esim. aikajanalla) kronologiaa ja aikakausien vaihtumista. Tutustutaan kivikauteen, pronssikauteen ja rautakauteen.	Havainnollistetaan erilaisilla menetelmillä (esim. aikajanalla) kronologiaa ja aikakausien vaihtumista päättyen Ranskan vallankumoukseen.	L1, L2, L3

T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen toiminnan motiiveja	S1-S5	Tutustutaan Suomen historian tapahtumien kautta ihmisen toiminnan motiiveihin.	Tutustutaan maailman historian tapahtumien kautta ihmisen toiminnan motiiveihin.	L2-L4, L6, L7
T6 johdattaa oppilasta hahmottamaan erilaisia syitä ja seurauksia historian tapahtumille ja ilmiöille	S1-S5	Pohditaan Suomen historian tapahtumien syitä ja seurauksia. Käsitellään uskonpuhdistuksen merkitystä Suomelle.	Pohditaan maailman historian tapahtumien syitä ja seurauksia. Käsitellään Rooman valtakunnan nousu ja tuho.	L2, L4, L7
T7 auttaa oppilasta tunnistamaan muutoksia oman perheen tai yhteisön historiassa sekä ymmärtämään, miten samat muutokset ovat voineet tarkoittaa eri asioita eri ihmisille	S1-S5	Tutustutaan omiin juuriin. Tutustutaan oman perheen historiaan. Käsitellään Suomen liittämistä osaksi Ruotsin valtakuntaa		L1-L7
T8 harjaannuttaa oppilasta hahmottamaan jatkuvuuksia historiassa	S1-S5	Opetellaan löytämään jatkuvuuksia Suomen historian tapahtumien välillä (esim. asutuksen sijainnin määräytymisen perusteet eri aikakausista riippumatta).	Opitaan löytämään jatkuvuuksia maailman historiassa, esimerkiksi demokratiakehitys, Antiikin Kreikan ja Rooman korkeakulttuurit.	L1, L2, L4, L7
Historiallisen tiedon käyttäminen				
T9 ohjata oppilasta esittämään muutoksille syitä	S1-S5	Käsitellään Ruotsin suurvalta-ajan tapahtumia.	Tutustutaan Ranskan vallankumouksen syihin ja seurauksiin.	L1, L2, L4
T10 ohjata oppilasta selittämään, miten tulkinnat saattavat muuttua uusien lähteiden tai tarkastelutapojen myötä	S1-S5	Tutustutaan tutkimusvälineiden kehittymisen vaikutukseen historian lähteiden tulkintaan. Tutustutaan uuden lähdelöydön vaikutukseen historiallisen tiedon muuttumiseen.	Tutustutaan tutkimusvälineiden kehittymisen vaikutukseen historian lähteiden tulkintaan. Tutustutaan uuden lähdelöydön vaikutukseen historiallisen tiedon muuttumiseen (esimerkiksi löytöretkien vaikutus maailmankuvan laajentumiseen).	L1-L7
T11 ohjata oppilasta selittämään ihmisen toimintaa	S1-S5	Käsitellään Pohjolan asuttamista jääkauden jälkeen.	Käsitellään tieteessä, taiteessa ja ihmisten uskomuksissa tapahtuneita muutoksia erilaisten lähteiden avulla.	L2-L4, L6, L7

Historian opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466345?valittu=428782>

Takaisin oppiaineluettelo

Opetuksen tavoitteet	S1-S6	7. luokka	8. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet				
T1 vahvistaa oppilaan kiinnostusta historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena	S1-S6	Tutustutaan erilaisiin historiallisiin lähteisiin ja tapoihin kirjoittaa historiaa.	Syvennetään käsitystä historiallisesta tiedosta (nykypäivän uutiset, historialliset taustat).	L1-L7
Tiedon hankkiminen menneisyydestä				
T2 aktivoida oppilasta hankkimaan historiallista tietoa erilaisista ikätasolle sopivista lähteistä sekä arvioimaan niiden luotettavuutta	S1-S6	Tutustutaan erilaisiin Napoleonista kertoviin lähteisiin ja pohditaan niiden välittämää tietoa.	Tutustutaan demokratian ja diktatuurin kamppailuun erilaisten lähteiden avulla.	L1-L5
T3 auttaa oppilasta ymmärtämään, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin	S1-S6	Tutustutaan sortokausiin suomalaisten ja venäläisten näkökulmasta.	Käsitellään kylmän sodan kriisejä eri näkökulmista nykypäivä huomioiden.	L1, L2, L4
Historian ilmiöiden ymmärtäminen				
T4 vahvistaa oppilaan kykyä ymmärtää historiallista aikaa ja siihen liittyviä käsitteitä	S1-S6	Käsitellään 1800-luvulla syntyneitä aatteita (esim. nationalismi, liberalismi, konservatismi, sosialismi).	Käsitellään aikajanan avulla suomalaisen yhteiskunnan sisäistä muutosta ja integraatiota Eurooppaan.	L1, L2, L3
T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen toimintaan ja päätöksentekoon vaikuttaneita tekijöitä erilaisissa historiallisissa tilanteissa	S1-S6	Tutustutaan suomalaisen päätöksentekojärjestelmän syntyvaiheisiin.	Tutkitaan toisen maailmansodan syttymiseen johtaneita syitä.	L1-L4, L6, L7

T6 auttaa oppilasta arvioimaan erilaisia syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille	S1-S6	Tutustutaan suomalaisen kansalaisyhteiskunnan muodostumiseen (säätö-yhteiskunnan murentuminen).	Käsitellään tapahtumia ja ilmiöitä suomalaisessa poliittisessa historiassa toisen maailmansodan aikana.	L1, L2, L4
T7 ohjata oppilasta analysoimaan historiallista muutosta ja jatkuvuutta	S1-S6	Pohditaan teollistumisen merkitystä nykypäivän kannalta.	Syvennyttään kehittyvien maiden poliittisten jännitteiden syntyyn.	L1, L2, L4
Historiallisen tiedon käyttäminen				
T8 kannustaa oppilasta tulkintojen tekemiseen	S1-S6	Tutustutaan ensimmäisen maailmansodan syihin.	Tutkitaan pilakuvien/propagandakuvien käyttöä mielikuvien luomisessa.	L1, L2, L4
T9 ohjata oppilasta selittämään ihmisen toiminnan tarkoitusperiä	S1-S6	Käsitellään Yhdysvaltojen asuttamista 1800-luvun alkupuolella.	Pohditaan terrorismin syitä ja seurauksia yhteiskunnassa.	L1-L4, L7
T10 ohjata oppilasta selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa ja arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta	S1-S6	Käsitellään Yhdysvaltojen sisällissodan propagandaa.	Käsitellään siirtomaajärjestelmän purkautumista eri näkökulmista.	L1, L2, L4, L5
T11 harjaannuttaa oppilasta käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun tulkintansa niiden pohjalta	S1-S6	Käsitellään imperialismia eri näkökulmista.	Käsitellään erilaisten lähteiden avulla suomalaisen arjen historiaa.	L1, L2, L4, L5
T12 ohjata oppilasta arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämyksensä avulla	S1-S6	Pohditaan Suomen itsenäistymisprosessia.	Käsitellään nykypäivän ilmiöiden vaikutusta tulevaisuuteen.	L1-L7

Yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 4 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/478972?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet					
T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta ja yhteiskuntaopista tiedonalana	S1-S4	Tutustutaan erilaisiin perhetyyppeihin ja muihin yhteisöihin. Pohditaan oppilaskunnan roolia koulussa.	Tutustutaan kunnalliseen päätöksentekoon ja opitaan tapoja vaikuttaa omaa elämää koskeviin asioihin.	Opiskellaan suomalaista vaali- ja päätöksentekojärjestelmää. Opitaan verojen merkitys. Tutustutaan Kelan palveluihin.	
T2 tukea oppilasta harjaanuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin	S1-S4	Opetellaan ymmärtämään kaveripiirissä erilaisia näkökulmia ja hyväksymään erilaisia käyttäytymistapoja.	Syvennetään erilaisten käyttäytymistapojen tunnistamista ja oman käyttäytymisen sovittamista niihin. Tarkastellaan yhteiskunnallisia asioita erilaisista näkökulmista (esim. pakolaisuus).	Tutustutaan taloudellisiin valintoihin eettisten arvojen pohjalta. Tutustutaan kestäväan kuluttamiseen.	
Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys					
T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita	S1-S3	Opitaan, että ihmiset ovat erilaisia monella tavalla ja jokainen on arvokas omana itsenään. Tutustaan Suomen eri kulttuureihin ja vähemmistöryhmiin.	Tutustutaan demokratian ja tasa-arvon käsitteisiin ja toteutumiseen Suomessa.	Pohditaan omia oikeuksia ja velvollisuuksia. Tutustutaan YK:n ihmisoikeuksien julistukseen.	L2, L3, L4, L7

T4 ohjata oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa	S1, S4	Avataan median käsitettä.	Tutustutaan mainonnan tapoihin ja tarkoituksiin.	Opetellaan kuvan ja mainoksen lukemista.	L2, L4, L5
T5 ohjata oppilasta oivaltamaan työnteon ja yrittäjyyden merkityksen lähiyhteisössään	S1-S3	Tutustutaan erilaisiin ammatteihin.	Opetellaan työelämän pelisääntöjä, työelämässä vaadittavia taitoja koulun arjen kautta. Pohditaan omia ammattihaaveita.	Tehdään yritysvierailu/ kutsutaan yrittäjä vierailulle. Osallistutaan Yrittäskylään, jossa opiskellaan yrityksen toimintaperiaatteita.	L3, L4, L6, L7
T6 tukea oppilasta ymmärtämään, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä	S1-S3	Tutustutaan, mitä erilaisia tiedon lähteitä on.	Pohditaan tiedon lähteiden erilaisia tarkoitusperiä. Opetellaan arvioimaan eri lähteiden luotettavuutta.	Opitaan käyttämään erilaisia tiedon lähteitä omien tarpeiden mukaisesti.	L1, L2, L4
Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen					
T7 kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä	S1-S3	Harjaannutaan tuomaan omia mielipiteitä esiin esim. luokkakokouksissa. Opetellaan hyväksymään yhteisesti tehtyjä päätöksiä.	Harjoitellaan perustelemaan omaa mielipidettä ja ottamaan huomioon muiden mielipiteitä, esim. väittelyssä.	Harjoitellaan perustelemaan omaa mielipidettä ja ottamaan huomioon muiden mielipiteitä esim. väittelyssä.	L2, L6, L7
T8 tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja	S1, S4	Tarkastellaan omaa rahankäyttöä.	Opitaan tarkkailemaan omaa rahankäyttöä kriittisesti.	Opetellaan ymmärtämään, mistä perheeseen tulee rahaa ja mihin sitä menee.	L3, L4
T9 kannustaa oppilasta erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla	S1, S3	Opitaan turvallisen netinkäytön perusteet.	Opitaan asiallista mediakäyttäytymistä ja mediakriittisyyttä.	Pohditaan sosiaalisen median pelisääntöjä ja kuvien ja videoiden jakamisen edellytyksiä.	L3, L4, L5, L7

Yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokalla 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/478972?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	9. luokka	L1-L7
Merkitys, arvot ja asenteet			
T1 ohjata oppilasta syventämään kiinnostustaan ympäröivään yhteiskuntaan ja yhteiskuntaoppiin tiedonalana	S1-S4	Pohditaan yksilöä osana yhteiskuntaa. Tutustutaan monikulttuuriseen Suomeen.	L4, L7
T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin	S1-S4	Tarkastellaan ajankohtaisia aiheita, esim. pakolais- ja maahanmuuttotilannetta eri medialähteitä käyttäen. Tutustutaan kulloiseenkin taloustilanteeseen.	L1, L2, L4, L7
Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys			
T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta	S2, S3	Opitaan yksilön oikeudet ja velvollisuudet.	L2, L4, L7
T4 ohjata oppilasta syventämään ja pitämään ajan tasalla yhteiskuntaa, talouden toimintaa ja yksityistä taloudenpitoa koskevia tietojaan ja taitojaan sekä arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä	S1-S3	Päivitetään ja analysoidaan ympäröivän yhteiskunnan muutoksia, esim. sanomalehtiä viikolla.	L3, L4, L5

Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen			
T5 rohkaista oppilasta kehittymään yritteliääksi ja vastuulliseksi taloudelliseksi toimijaksi, joka tuntee yrittäjyyttä ja työelämää sekä niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa suunnitella omaa tulevaisuuttaan	S1, S4	Tutustutaan työelämään yrittäjyyden ja yksilön työnteon kautta yhteistyössä esim. oppilaanohjauksen kanssa.	L1, L4, L7, L6
T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti.	S1, S2, S3	Käsitellään yhteiskunnallista vaikuttamista ja järjestötoimintaa.	L2, L4
T7 ohjata oppilasta ymmärtämään yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteita ja demokraattisia toimintatapoja paikallisella, kansallisella ja Euroopan unionin tasolla sekä globaalisti ja toimimaan aktiivisena, omaa lähiyhteisöä kehittäväenä kansalaisena	S1-S3	Tutustutaan erilaisiin päätöksentekomekanismeihin. Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan oppilaskunnan hallituksen vaalien järjestelyihin. Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailukäyntejä esim. kaupunginvaltuustoon.	L1, L4, L7
T8 ohjata oppilasta talouden perusteiden ymmärtämiseen, oman talouden hallintaan ja vastuulliseen kuluttamiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti	S1, S4	Tarkastellaan soveltuvin osin kansantalouden kiertokulkua. Opetellaan henkilökohtaisen talousarvion laadintaa. Ymmärretään kestävän kehityksen periaatteita ja yhteiskunnallisia sekä globaaleja vaikutuksia. Tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä kierrätyskeskuksissa yhteistyössä luonnontieteiden kanssa.	L2, L4, L6, L7
T9 ohjata oppilasta laajentamaan yhteiskunnallisia näkemyksiään, osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja keskusteluun sekä käyttämään mediataitojaan ja tietojaan yhteiskunnasta omien käsitystensä muodostamisessa ja kansalaisena toimimisessa	S1-S4	Keskustellaan erilaisista yhteiskunnallisista näkemyksistä. Opitaan perustelemaan omia näkemyksiä. Perehdytään erilaisiin vaikuttamiskeinoihin.	L1, L2, L7

Musiikin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466343?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S4	1. luokka	2. luokka	L1-L7
Osallisuus				
T1 ohjata oppilasta toimimaan musiikillisen ryhmän jäsenenä oppilaan myönteistä minäkuvaa rakentaen	S1-S4	Musisoinnissa kiinnitetään huomiota ryhmän jäsenenä toimimiseen ja myönteisen yhteishengen luomiseen.	Musisoinnissa kiinnitetään huomiota ryhmän jäsenenä toimimiseen ja myönteisen yhteishengen luomiseen.	L2, L7
Musisointi ja luova tuottaminen				
T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön sekä laulamaan ja soittamaan ryhmän jäsenenä	S1-S4	Rohkaistutaan oman äänen käyttöön. Harjoitellaan yhteismusisointia käytettävissä olevin koulusoittimin. Hyödynnetään kehorytmejä. Harjoitellaan löytämään yhteinen perussyke soittaen.	Musisoinnissa soitetaan ja lauletaan eri vuodenaikoihin, teemoihin ja tapahtumiin liittyvää musiikkia. Ohjelmiston harjoittamisessa käytetään mahdollisuuksien mukaan itse tehtyjä soittimia.	L1, L2, L4
T3 kannustaa oppilasta kokemaan ja hahmottamaan ääniympäristöä, ääntä, musiikkia ja musiikkikäsitteitä liikkuen ja kuunnellen	S1-S4	Kuunnellaan omaa ja toisten tuottamaa musiikkia. Tutustutaan erilaisiin ääniympäristöihin. Eläydytään ja liikutaan musiikin mukaan.	Liikutaan musiikin mukaan ja käytetään kehoa musiikilliseen ilmaisuun. Kuunnellaan monipuolisesti omaa ja toisten tuottamaa musiikkia. Tutustutaan erilaisiin ääniympäristöihin.	L1, L4
T4 antaa tilaa oppilaiden omille musiikillisille ideoille ja improvisoinnille sekä ohjaa heitä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai muita kokonaisuuksia käyttäen äänellisiä,	S1-S4	Tutustutaan erilaisiin ääniympäristöihin myös itse niitä tuottaen. Tuotetaan omia rytmejä.	Rohkaistutaan musiikilliseen keksimiseen.	L5, L6

liikunnallisia, kuvallisia, teknologisia tai muita ilmaisukeinoja				
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito				
T5 innostaa oppilasta tutustumaan musiikilliseen kulttuuriperintönsä leikkien, laulaen ja liikkuen sekä nauttimaan musiikin esteettisestä, kulttuurisesta ja historiallisesta monimuotoisuudesta	S1-S4	Tutustutaan esim. suomalaisiin kansanlauluihin, leikkeihin, loruihin ja vuorolauluun.	Musisoidaan monipuolisesti mm. lasten-, populaari-, taide ja kansanmusiikkia. Tutustutaan eri maiden musiikilliseen kulttuuriperintöön.	L2, L4
T6 auttaa oppilasta ymmärtämään musiikin merkintätapojen peruseriaatteita musisoinnin yhteydessä	S1-S4	Tutustutaan musiikkikäsitteisiin (esim. rytmi, melodia, dynamiikka, harmonia ja muoto) ja havainnollistetaan niitä visuaalisesti liikkuen, laulaen ja musisoiden. Opettelussa käytetään apuna sanarytmejä ja kehorytmejä.	Aiemmin opeteltuja musiikkikäsitteitä (rytmi, melodia, dynamiikka, harmonia ja muoto) syvennetään visuaalisesti liikkuen, laulaen ja musisoiden. Opettelussa käytetään apuna sanarytmejä ja kehorytmejä.	L4
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa				
T7 ohjata oppilasta toimimaan vastuullisesti musisoinnissa	S1-S4	Harjoitellaan hyvää lauluasentoa, soittimien oikeaoppista käsittelyä sekä kuulon suojelua.	Harjoitellaan hyvää lauluasentoa, soittimien oikeaoppista käsittelyä sekä kuulon suojelua.	L7
Oppimaan oppiminen musiikissa				
T8 tarjota oppilaille kokemuksia tavoitteiden asettamisessa ja yhteisen harjoittelun merkityksestä musiikin oppimisessa.	S1-S4	Harjoitellaan lyhyitä esityksiä yksin tai ryhmissä.	Harjoitellaan musiikkiesityksiä yksin tai ryhmissä.	L1

Musiikin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466343?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1- S4	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Osallisuus						
T1 rohkaista oppilasta osallistumaan yhteismusisointiin ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä yhteisössään	S1- S4	Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen.	Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen.	Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen.	Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen.	L2, L6, L7
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen						
T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön ja laulamiseen sekä kehittämään keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien soittotaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä	S1- S4	Harjoitellaan äänenkäyttöä. Tutustutaan yhteislaulutapoihin/-tyyleihin. Tutustutaan monipuolisesti mm. lasten-, populääri-, taide- ja kansanmusiikkiin. Harjoitellaan keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien perussoittotekniikoita	Harjoitellaan äänenkäyttöä. Harjoitellaan kaanon- lauluja. Tutustutaan monipuolisesti mm. lasten-, populääri-, taide ja kansanmusiikkiin. Harjoitellaan keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien perussoittotekniikoita syventäen	Harjoitellaan yhteismusisoinnissa luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista, liikkumista sekä keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien perussoittotekniikoita.. Tutustutaan musiikkitekologiaan. Harjoitellaan musiikillisten tuotosten tekemistä, harjoittamista ja	Tutustutaan keskeisiin bändisoittimiin ja niiden soittotekniikoihin. Tutustutaan musiikkitekologiaan bändisoittimien ja bändissä laulamisen kautta. Otetaan huomioon äänenmurrokseen liittyvät seikat. Harjoitellaan luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista, liikkumista	L2

		syventäen yhteismusisointitaitoja.		esittämistä – toiset huomioiden.	sekä keho-, rytm-, melodia- ja sointusoittimien perussoittotekniikoita. Bändisoiton taitoja syvennetään ja soittotekniikkaa kehitetään säestystehtävissä.	
T3 kannustaa oppilasta keholliseen musiikin, kuvien, tarinoiden ja tunnetilojen ilmaisuun kokonaisvaltaisesti liikkuen	S1-S4	Liikutaan musiikin mukaan ja käytetään kehoa musiikilliseen ilmaisuun. Tutustutaan tunnetilojen ilmaisuun musiikin avulla.	Liikutaan musiikin mukaan ja käytetään kehoa musiikilliseen ilmaisuun. Opetellaan tunnetilojen ilmaisua musiikin avulla.	Kehitetään ilmaisutaitoja ja kuvittelukykyjä monipuolisesti musiikin ja liikkeen avulla.	Kehitetään ilmaisutaitoja ja kuvittelukykyjä monipuolisesti musiikin ja liikkeen avulla.	L1, L2
T4 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun sekä ohjata häntä jäsentämään kuulemaansa sekä kertomaan siitä	S1-S4	Keskitytään monipuolisen musiikin kuunteluun ja analysoidaan kuuntelukokemuksia eri keinoin.	Keskitytään monipuolisen musiikin kuunteluun ja analysoidaan kuuntelukokemuksia eri keinoin.	Musiikin keskittyntä kuuntelutaitoa kehitetään kuuntelemalla analyttisesti ja tyyllisesti monipuolisesti. Tutustutaan orkesterin soittimiin. Saadaan musiikkielämyksiä konserteissa sekä itse esittäen että yleisönä. Pohditaan erilaisten konserttitilanteiden eroja.	Musiikin keskittyntä kuuntelutaitoa kehitetään kuuntelemalla analyttisesti ja tyyllisesti monipuolisesti. Tutustutaan orkesterin soittimiin. Saadaan musiikkielämyksiä konserteissa sekä itse esittäen että yleisönä.	L2
T5 rohkaista oppilasta improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri	S1-S4	Rohkaistutaan tuottamaan ja esittämään omia sävellyksiä ja rytmituotoksia.	Rohkaistutaan tuottamaan ja esittämään omia sävellyksiä ja rytmituotoksia.	Rohkaistutaan tuottamaan ja esittämään omia sävellyksiä ja rytmituotoksia. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa musiikin tuottamisessa.	Rohkaistutaan tuottamaan ja esittämään omia sävellyksiä ja rytmituotoksia. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa musiikin tuottamisessa.	L1, L2, L5, L6

keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen						
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito						
T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikillisia kokemuksiaan ja musiikillisen maailman esteettistä, kulttuurista ja historiallista monimuotoisuutta	S1-S4	Tutustutaan johonkin taidemusiikin historian merkittävään säveltäjään (esim. Sibelius) tiedollisesti ja kuunnellen, mutta mahdollisuuksien mukaan myös musisoiden.	Tutustutaan joihinkin taidemusiikin historian merkittäviin säveltäjiin tiedollisesti ja kuunnellen, mutta mahdollisuuksien mukaan myös musisoiden.	Tutustutaan keskeisiin länsimaisen taidemusiikin säveltäjiin oppilaan kokemusmaailman ja musiikin aikakausien kautta.	Tutustutaan keskeisiin länsimaisen taidemusiikin säveltäjiin oppilaan kokemusmaailman ja musiikin aikakausien kautta.	L2
T7 ohjata oppilasta ymmärtämään musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä	S1-S4	Opetellaan hahmottamaan rytmiä, melodiaa, harmoniaa, muotoa, sointiväriä ja dynamiikkaa. Opetellaan nimeämään musiikin käsitteitä ja käytetään vakiintuneita tai omia symboleita kuvaamaan musiikillisia tapahtumia. Tutustutaan nuottikirjoitukseen (avaimet ja viivasto), c-duuriasteikon säveliin eri korkeuksilla sekä nuottien aika-arvoihin. Tutustutaan keskeisiin esitysmerkintöihin.	Opetellaan hahmottamaan rytmiä, melodiaa, harmoniaa, muotoa, sointiväriä ja dynamiikkaa. Opetellaan nimeämään musiikin käsitteitä ja käytetään vakiintuneita tai omia symboleita kuvaamaan musiikillisia tapahtumia. Tutustutaan nuottikirjoitukseen (avaimet ja viivasto), c-duuriasteikon säveliin eri korkeuksilla sekä nuottien aika-arvoihin. Tutustutaan keskeisiin esitysmerkintöihin.	Kerrataan nuottikirjoituksessa aiemmin opittua sekä tutustutaan etumerkkeihin: korotus, alennus ja palautus. Tutustutaan sointumerkeistä säestämiseen. Opetellaan yhteissoiton aikana kiinnittämään huomiota harmoniaan. Kerrataan jo opitut muotorakenteet ja esitysmerkinnät.	Kerrataan nuottikirjoituksessa aiemmin opittua sekä tutustutaan etumerkkeihin: korotus, alennus ja palautus. Tutustutaan sointumerkeistä säestämiseen. Opetellaan yhteissoiton aikana kiinnittämään huomiota harmoniaan. Kerrataan jo opitut muotorakenteet ja esitysmerkinnät.	L4

Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa						
T8 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvinvointiin sekä huolehtimaan musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta	S1-S4	Opetellaan turvallista käyttöä sekä kuulon suojaamista musisoidessa ja musiikkia kuunneltaessa. Opitaan tekemään havaintoja toteutuksen aikana siitä, miltä musiikki tuntui ja mitä mielikuvia musiikki herätti.	Opetellaan turvallista käyttöä sekä kuulon suojaamista musisoidessa ja musiikkia kuunneltaessa. Opitaan tekemään havaintoja toteutuksen aikana siitä, miltä musiikki tuntui ja mitä mielikuvia musiikki herätti.	Opetellaan äänentoistolaitteiden turvallista käyttöä ja kuulon suojaamista.	Opetellaan äänentoistolaitteiden turvallista käyttöä ja kuulon suojaamista.	L3
Oppimaan oppiminen musiikissa						
T9 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin	S1-S4	Kehitetään kykyä arvioida omaa musiikin osaamista. Tiedostetaan musiikin mahdollisuudet harrastuksena.	Kehitetään kykyä arvioida omaa musiikin osaamista. Tiedostetaan musiikin mahdollisuudet harrastuksena.	Tutustutaan musiikin harrastamismahdollisuuksiin ja ammatteihin. Harjoitellaan yhteisen työskentelyn suunnittelua, esityksen harjoittamista ja valmiin tuotoksen esittämistä ja yhdessä arvioidaan työskentelyn onnistumista.	Tutustutaan musiikin harrastamismahdollisuuksiin ja ammatteihin. Harjoitellaan yhteisen työskentelyn suunnittelua, esityksen harjoittamista ja valmiin tuotoksen esittämistä ja yhdessä arvioidaan työskentelyn onnistumista.	L1

Musiikin opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 8

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466343?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S4	7. luokka	8. luokka	L1-L7
Osallisuus				
T1 kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän ja musiikillisten yhteisöjen jäsenenä	S1-S4	Kehitetään musiikillisia ilmaisutaitoja osana omaa ryhmää. Tutustutaan kuorotoimintaan, orkesterisoittoon sekä yhtyelauluun ja -soittoon harrastuksena ja ammattina.	Kehitetään musiikillisiä ilmaisutaitoja osana omaa ryhmää.	L2, L7
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen				
T2 ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä	S1-S4	Syvennetään oman äänen käyttöä instrumenttina ja käsitellään äänenhuoltoa. Lauluohjelmisto valitaan ryhmän taitotason mukaan, äänenmurros huomioiden. Harjoitellaan äänenmuodostusta ja mikrofoniiin laulamista.	Syvennetään oman äänen käyttöä instrumenttina ja käsitellään äänenhuoltoa. Lauletaan monipuolista musiikkia eri tyyllilajeista, huomioiden nykyhetken ilmiöt.	L2
T3 kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan keho-, rytmis-, melodia- ja sointusoittimin	S1-S4	Vahvistetaan perussykkeen säilymistä ja rytmisiä taitoja. Kehitetään omia soittotaitoja käyttäen erityisesti bändisoittimia. Harjoitellaan musiikin tulkintaa ja ilmaisullista soittoa.	Kartutetaan soitto- ja yhteismusisointitaitoja.	L2

T4 rohkaista oppilasta monipuoliseen musiikkiliikunnalliseen kokemiseen ja ilmaisuun	S1-S4	Harjoitellaan musiikin tavoitteiden toteuttamista musiikkiliikunnan ilmaisun avulla.	Harjoitellaan musiikin tavoitteiden toteuttamista musiikkiliikunnan ilmaisun avulla.	L2
T5 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata häntä keskustelemaan havainnoistaan	S1-S4	Käsitellään äänen syntytapoja eri soittimilla (orkesterityypit). Toteutetaan konserttikäynti tai taiteilijavierailu mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä paikallisten musiikkialan toimijoiden kanssa.	Harrastetaan monipuolista musiikkia kuunnellen ja itse musisoiden, eri musiikin aikakausilta ja tyyli suunnista. Käsitellään mm. näyttämömusiikkia, rock- ja popmusiikin vaiheita ja taidemusiikin tyyli suuntia. Tutustutaan suomalaisen musiikin tärkeisiin säveltäjiin ja tunnettuihin artisteihin. Toteutetaan konserttikäynti tai taiteilijavierailu mahdollisuuksien mukaan.	L2
T6 kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen sekä taiteiden väliseen työskentelyyn	S1-S4	Kehitetään ja tuotetaan omia musiikillisia ideoita ja ajatuksia monipuolisin työtavoin. Toteutetaan taiteidenvälisiä työskentelyä tai muu monialainen kokonaisuus.	Kehitetään ja tuotetaan omia musiikillisia ideoita ja ajatuksia monipuolisin työtavoin. Rohkaistutaan omien sävellysten tekemiseen ja esittämiseen.	L1, L2, L6
T7 ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja viestintä-tekniologian luovaan ilmaisulliseen käyttöön sekä musiikin tekemisessä että osana monialaisia kokonaisuuksia	S1-S4	Perehdytään musiikkitekniologian mahdollisuuksiin. Hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa musiikin tuottamisessa, esittämisessä ja oppimisen tukena.	Perehdytään musiikkitekniologian mahdollisuuksiin. Hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa musiikin tuottamisessa, esittämisessä ja oppimisen tukena.	L1, L2, L5
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito				
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikkia taiteen lajina ja ymmärtämään, miten musiikkia käytetään viestimiseen ja vaikuttamiseen eri kulttuureissa	S1-S4	Tutustutaan suomalaiseen kansanmusiikkiin ja perinnesoitimiin. Käsitellään maailman musiikkikulttuureja, painopisteenä Väli-Amerikka ja Etelä-Amerikka.	Tutustutaan maailman musiikkikulttuureihin, painopisteenä Eurooppa. Pohditaan musiikin ja median suhdetta ja opetellaan kriittistä suhtautumista musiikin markkinointikoneistoon. Käsitellään laulutekstien merkitystä ja vaikuttamaan pyrkimistä musiikin avulla.	L2, L4

T9 rohkaista ja ohjata oppilasta keskustelemaan musiikista käyttäen musiikin käsitteitä ja terminologiaa	S1-S4	Opetellaan musiikin harrastajalle tarpeellisia käsitteitä, kuten nuottikirjoituksen perusteet, sointumerkinnot, tabulatuurit, dynamiikka ja kertausmerkinnot.	Syvennetään musiikin terminologian tietoja ja käsitteiden luontevaa käyttöä soittotilanteissa.	L4
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa				
T10 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia tunteisiin ja hyvinvointiin	S1-S4	Käsitellään musiikin merkitystä eri elämänvaiheissa ja oppilaiden omia musiikkiin liittyviä kokemuksia.	Käsitellään musiikin merkitystä eri elämänvaiheissa ja oppilaiden omia musiikkiin liittyviä kokemuksia.	L3, L4
T11 ohjata oppilasta huolehtimaan kuulostaan sekä musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta	S1-S4	Perehdytään kuulonhuoltoon ja melulta suojautumiseen. Opetellaan käyttämään äänentoistolaitteita turvallisesti.	Pidetään mielessä turvallisen ääniympäristön säännöt.	L3
Oppimaan oppiminen musiikissa				
T12 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin	S1-S4	Tutustutaan musiikin harrastamismahdollisuuksiin ja luodaan pohjaa koko elämän kestäväälle musiikkisuhteelle. Opitaan ottamaan vastaan ja antamaan kannustavaa palautetta yksilönä ja ryhmän jäsenenä.	Tutustutaan musiikin eri ammatteihin.	L1

Kuvataiteen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466342?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	1. luokka	2. luokka	L1-L7
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu				
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja kuvia tekemällä	S1-S3	Haetaan inspiraatiota työskentelylle havainnoimalla oppilaan omaa elinympäristöä (T9)(esim. luonto, rakennukset, lastenkirjojen kuvitus, TV, pelit, lasten omat tavarat).	Haetaan inspiraatiota työskentelylle havainnoimalla oppilaan omaa elinympäristöä (T9)	L1, L3, L4, L5
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan	S1-S3	Opetellaan havainnoimaan ympäristöään visuaalisesti. Keskustellaan työprosessista kannustavasti.	Opetellaan havainnoimaan ympäristöään visuaalisesti. Keskustellaan työprosessista kannustavasti.	L2, L4, L5, L6
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan erilaisten kuvallisten tuottamisen tapojen avulla	S1-S3	Rohkaistutaan työskentelemään omasta havainnosta käsin.	Rohkaistutaan työskentelemään omasta havainnosta käsin.	L2, L3, L4, L5
Kuvallinen tuottaminen				
T4 innostaa oppilasta kokeilemaan erilaisia materiaaleja ja tekniikoita sekä harjoittelemaan kuvallisia ilmaisutapoja	S1-S3	Tutustutaan perusmateriaaleihin ja -tekniikoihin (sisältäen nykYTEknologian, kierrätysmateriaalit, luonnonmateriaalit). (T4 3.lk)	Syvennetään perusmateriaalien ja -tekniikoiden tuntemusta (sisältäen nykYTEknologian, kierrätysmateriaalit, luonnonmateriaalit). (T4 3.lk)	L2, L3, L5, L6
T5 kannustaa oppilasta pitkäjänteiseen kuvalliseen työskentelyyn yksin ja yhdessä muiden kanssa	S1-S3	Harjoitellaan tavoitteellista työskentelyä havainnosta prosessin kautta työn loppuun saattamiseen ja työn arviointiin. Opitaan huolehtimaan työvälineistä ja materiaaleista.	Harjoitellaan tavoitteellista työskentelyä havainnosta prosessin kautta työn loppuun saattamiseen ja työn arviointiin. Opitaan huolehtimaan työvälineistä ja materiaaleista.	L1, L2, L3, L5

		Työskennellään yksin ja yhdessä erilaisissa oppimisympäristöissä.	Työskennellään yksin ja yhdessä erilaisissa oppimisympäristöissä.	
T6 kannustaa oppilasta tarkastelemaan kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa ja muiden kuvissa	S1-S3	Opitaan arvostamaan omia ja muiden töitä ja harjoitellaan keskustelemaan niistä (mukaan lukien prosessi ja töiden esille laittaminen).	Opitaan arvostamaan omia ja muiden töitä ja harjoitellaan keskustelemaan niistä (mukaan lukien prosessi ja töiden esille laittaminen).	L1, L2, L4, L7
Visuaalisen kulttuurin tulkinta				
T7 ohjata oppilasta käyttämään kuvataiteen käsitteistöä sekä tarkastelemaan erilaisia kuvatyyppejä	S1-S3	Harjoitellaan kuvista kertomista, kuvilla kertomista ja kuvan rakentamista. Tutustutaan opastaviin kuviin (merkit ja symbolit. Tutustutaan satujen kuvituksiin.	Tutustutaan erilaisiin kuvatyyppeihin (esim. mainos, uutiskuva, taidekuva, kuvituskuva).	L1, L4, L5, L6
T8 kannustaa oppilasta tunnistamaan erilaisia taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuotteita lähiympäristössään	S1-S3	Havainnoidaan ympäristössä erilaisia taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuotteita.	Havainnoidaan ympäristössä erilaisia taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuotteita.	L2, L3, L6, L7
T9 innostaa oppilasta tekemään kuvia oman elinympäristön, eri aikojen ja eri kulttuurien tarkastelun pohjalta	S1-S3	Käytetään töiden lähtökohtina esim. kansallisia ja kansainvälisiä satuja ja juhlapäiviä.	Käytetään töiden lähtökohtina esim. kansallisia ja kansainvälisiä satuja ja juhlapäiviä.	L1, L2, L5, L6
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen				
T10 ohjata oppilasta tunnistamaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja	S1-S3	Opitaan luomaan moninaisuutta kunnioittava ja itseilmaisuuksiin rohkaiseva ilmapiiri.	Opitaan luomaan moninaisuutta kunnioittava ja itseilmaisuuksiin rohkaiseva ilmapiiri.	L2, L3, L6, L7
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys	S1-S3	Käytetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja työskentelyn pohjana. Tutustutaan kuvataiteen kulttuuriseen moninaisuuteen.	Käytetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja työskentelyn pohjana. Tutustutaan kuvataiteen kulttuuriseen moninaisuuteen.	L1, L2, L4, L7

Kuvataiteen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 - 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)

Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466342?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu						
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja erilaisia kuvallisia välineitä hyödyntäen	S1, S2, S3	Syvennetään lapsen kuvaympäristön tarkastelua (esim. museot tai virtuaalimuseot).	Syvennetään lapsen kuvaympäristön tarkastelua (esim. museot tai virtuaalimuseot).	Syvennetään lapsen kuvaympäristön tarkastelua (esim. museot tai virtuaalimuseot). Käsitellään oppilaiden laajenevaa elinpiiriä ja medioiden merkitystä.	Syvennetään lapsen kuvaympäristön tarkastelua (esim. museot tai virtuaalimuseot). Käsitellään oppilaiden laajenevaa elinpiiriä ja medioiden merkitystä.	L1, L3, L4, L5
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista	S1, S2, S3	Harjoitellaan taidepuhetta: keskustellaan erilaisista kuvista ja havainnoista.	Harjoitellaan taidepuhetta: keskustellaan erilaisista kuvista ja havainnoista.	Tutustutaan kuva-analyysin tekemiseen.	Laajennetaan kuva-analyysia (esim. elokuva, taideteos).	L2, L4, L5, L6
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen	S1, S2, S3	Harjoitellaan omien havaintojen ja ajatusten ilmaisemista kuvallisesti.	Harjoitellaan omien havaintojen ja ajatusten ilmaisemista kuvallisesti.	Harjoitellaan omien havaintojen ja ajatusten ilmaisemista kuvallisesti.	Harjoitellaan omien havaintojen ja ajatusten ilmaisemista kuvallisesti.	L2, L3, L4, L5

Kuvallinen tuottaminen						
T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaannuttamaan kuvan tekemisen taitojaan	S1, S2, S3	Harjoitellaan eri tekniikoita soveltaen ikäluokan mukaan (muotoilu : savi, kipsi, paperi jne. piirustus , maalau s: lyijy-kynä, puuvärit, huopa-kynät, hiili, vesivärit, nestemäiset peitevärit; grafiikka : pressprint, lino, kuvankäsittely, valokuvaus, elokuva).	Harjoitellaan eri tekniikoita soveltaen ikäluokan mukaan.	Harjoitellaan eri tekniikoita soveltaen ikäluokan mukaan.	Harjoitellaan grafiikkaa ja vähintään neljää muuta tekniikkaa. Tutustutaan elokuvanteon perusteisiin (esim. kuvakoot, kuvakulmat).	L2, L3, L5, L6
T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa	S1, S2, S3	Harjoitellaan edellä mainittuja työtapoja, tekniikoita ja ilmaisumuotoja omien lähtökohtien mukaisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä.	Harjoitellaan edellä mainittuja työtapoja, tekniikoita ja ilmaisumuotoja omien lähtökohtien mukaisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä.	Harjoitellaan edellä mainittuja työtapoja, tekniikoita ja ilmaisumuotoja omien lähtökohtien mukaisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä.	Harjoitellaan edellä mainittuja työtapoja, tekniikoita ja ilmaisumuotoja omien lähtökohtien mukaisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä.	L1, L2, L3, L5
T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan	S1, S2, S3	Harjoitellaan kuvallisen viestinnän menetelmiä, kuvallista vaikuttamista sekä kuvallisten viestien tulkitsemista.	Harjoitellaan kuvallisen viestinnän menetelmiä, kuvallista vaikuttamista sekä kuvallisten viestien tulkitsemista.	Harjoitellaan kuvallisen viestinnän menetelmiä, kuvallista vaikuttamista sekä kuvallisten viestien tulkitsemista.	Harjoitellaan kuvallisen viestinnän menetelmiä, kuvallista vaikuttamista sekä kuvallisten viestien tulkitsemista ja kuvan tuottamista.	L1, L2, L4, L7
Visuaalisen kulttuurin tulkinta						
T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä sekä pohtimaan todellisuuden ja fiktion suhdetta	S1, S2, S3	Tarkastellaan erilaisten kuvien suhdetta todellisuuteen ja fiktion.	Tarkastellaan erilaisten kuvien suhdetta todellisuuteen ja fiktion.	Tarkastellaan erilaisia kuvia (T7 1.lk) ja harjoitellaan kertomaan omia mielipiteitä kuvista (mitä minä näen kuvassa).	Harjoitellaan erilaisten kuvien tulkintaa eri yhteyksissä (esim. mainos).	L1, L2, L4, L5

T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä pohtimaan historiallisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta kuviin	S1, S2, S3	Ohjataan oppilasta huomaamaan historian ja kulttuurin vaikutus kuviin ja esineistöön.	Ohjataan oppilasta huomaamaan historian ja kulttuurin vaikutus kuviin ja esineistöön.	Tutustutaan taidehistoriaan	Tutustutaan taidehistoriaan.	L1, L4, L5, L6
T9 innostaa oppilasta kokeilemaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja omissa kuvissaan	S1, S2, S3	Syvennetään kuvailmaisun tapoja (esim. ornamentit, manga).	Harjoitellaan erilaisia kuvailmaisun tapoja.	Harjoitellaan eri aikakausien ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja.	Harjoitellaan eri aikakausien ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja.	L1, L2, L5, L6
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen						
T10 ohjata oppilasta keskustelemaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista	S1, S2, S3	Harjoitellaan ilmaisemaan perustellusti mielipide esim. kuvasta.	Harjoitellaan ilmaisemaan perustellusti mielipide esim. kuvasta.	Harjoitellaan ilmaisemaan perustellusti mielipide esim. kuvasta.	Harjoitellaan taidetta ja visuaalista kulttuuria koskevaa keskustelua.	L3, L4, L6, L7
T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan	S1, S2, S3	Tutustutaan kestävän kehityksen merkitykseen toimintatapojen valinnassa.	Pohditaan muotoilun esineen muotoilun merkitystä (esim. hyvän esineen tunnusmerkit).	Tutkitaan kulttuurisen moninaisuuden roolia kuvallisessa ilmaisussa.	Tutkitaan kulttuurisen moninaisuuden roolia kuvallisessa ilmaisussa.	L1, L2, L4, L7

Kuvataiteen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokalla 7

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466342?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7. luokka	L1-L7
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu			
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan, taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä	S1-S3	Opetellaan tarkkailemaan kuvataiteen ja lähiympäristön suhdetta (Raision kulttuuritarjonta, Harkko-museo, kirjaston näyttelyt, virtuaalimuseot). Haetaan lähtökohtia työskentelylle oppilaan omasta elämysmaailmasta.	L1, L3, L4, L5
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelemaan näkemyksiään	S1-S3	Opetellaan keskustelua työn äärellä sen eri vaiheissa. Opetellaan arvioimaan omaa tekemistä (esim. portfoliotyöskentely ja itsearviointi). Opitaan ottamaan vastaan rakentavaa arviointia (vertaisarviointi).	L2, L4, L5, L6
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen eri ympäristöissä	S1-S3	Opitaan luomaan yhdessä luottamuksellinen ilmapiiri.	L2, L3, L4, L5
Kuvallinen tuottaminen			
T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan	S1-S3	Harjoitellaan kuvanrakentamisen keinoja. Kerrataan värioppi, tutustutaan sommittelun keinoihin, valööriin ja kolmiulotteisuuden kuvaamiseen, esittävän ja abstraktin eroihin.	L2, L3, L5, L6
T5 ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä	S1-S3	Harjoitellaan esim. netin ja kirjaston käyttöä työn lähtökohtana monipuolisesti, vastuullisesti ja turvallisesti (esim. tekijänoikeudet, lähdekritiikki). Opitaan analysoimaan omaa kuvallista viestintää ja toisten viestejä.	L1, L2, L3, L5

T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omista kuvissaan	S1-S3	Opitaan ymmärtämään visuaalisen kulttuurin suuri vaikutus. Harjoitellaan vaikuttamista visuaalisesti (mainonta, kuvamanipulaatio, kantaa ottava juliste).	L1, L2, L4, L7
Visuaalisen kulttuurin tulkinta			
T7 ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulinnan menetelmiä	S1-S3	Harjoitellaan kuvakerrontaa (sarjakuva, eri kuvakoot ja -kulmat) Harjoitellaan elokuvantajua (esim. eri tyyllilajit). Tutustutaan animaation perusteisiin.	L1, L4, L5, L6
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista	S1-S3	Syvennetään taidemaailman tuntemusta. Opitaan kunnioittamaan erilaisia kuvakulttuureita. Tutustutaan lähiarkkitehtuuriin. Tutustutaan kuvallisiin ammatteihin.	L2, L3, L6, L7
T9 innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan	S1-S3	Harjoitellaan kuvakerrontaa (sarjakuva) Harjoitellaan elokuvantajua (esim. eri tyyllilajit). (ks. T7)	L1, L2, L5, L6
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen			
T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin	S1-S3	Seurataan nykytaidetta, ajassa liikkuvia ilmiöitä.	L3, L4, L6, L7
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	S1-S3	Tutkitaan esineiden muotoilua (esteettisyys, ergonomisuus, ekologisuus) Tutustutaan ympäristötaiteeseen.	L1, L2, L4, L7

Käsityön opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530524?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S4	1. luokka	2. luokka	L1-L7
T1 Rohkaista oppilasta kiinnostumaan ja innostumaan käsin tekemisestä sekä herättää uteliaisuutta keksivään ja kokeilevaan käsityöhön.	S1-S4	Harjoitellaan ideointia ja rohkaistaan käsillä tekemiseen. Hyödynnetään ideoimista ja materiaaleissa esim. luonnon- ja kierrätysmateriaaleja.	Harjoitellaan käsillä tekemistä, asioiden ja esineiden tutkimista, ideointia ja kokeilemistä. Opetuksessa tukena käytetään tunteita, tarinoita, mielikuvitusta. Käytetään mahdollisuuksien mukaan rakennettua lähi- ja luonnonympäristöä materiaalin keruuseen, ilmiöiden tutkimiseen ja muotojen ja värimaailman virikkeinä.	L1, L2
T2 Ohjata oppilas kokonaiseen käsityöprosessiin ja esittämään omia ideoitaan kuvallisesti sekä kertomaan käsityön tekemisestä ja valmiista tuotteesta.	S1-S3	Tutustutaan käsityöprosessiin. Rohkaistutaan käyttämään luovuutta ja mielikuvitusta ja rohkaistutaan Opetellaan työskentelemään yhdessä. Harjoitellaan oman työn suunnittelua ja ideointia ja kerrontaa	Tutustutaan käsityöprosessin eri vaiheisiin, työvaiheet yksilöidään. Harjoitellaan käyttämään luovuutta ja mielikuvitusta ja rohkaistutaan itseilmaisussa. Opetellaan työskentelemään yhdessä. Piiirretään, muovaillaan, kuvataan, kerrotaan tai muulla tavoin ilmaistaan tavoite tai oman työskentelyn vaiheita.	L1, L4, L5
T3 Ohjata oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan käsityötuotteita tai teoksia luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihinsa.	S1-S5	Harjoitellaan oman työn suunnittelua, ideointia ja kerrontaa. Harjoitellaan seuraamaan työohjeita ja työvaiheita. Tutustutaan eri materiaaleihin. Opetellaan valitsemaan työhön sopivia materiaaleja ja työtapoja.	Harjoitellaan oman työn suunnittelua ja ideointia ja kerrontaa. Harjoitellaan lukemaan työohjeita ja seuraamaan työvaiheita. Tutustutaan eri materiaaleihin ja niiden ominaisuuksiin.	L1, L7

			Opetellaan valitsemaan työhön sopivia materiaaleja ja työtapoja.	
T4 Opastaa oppilasta tutustumaan moniin erilaisiin materiaaleihin ja niiden työstämiseen sekä ohjata toimimaan vastuuntuntoisesti ja turvallisesti.	S2-S4	Tutustutaan erilaisiin työtapoihin. Harjoitellaan mahdollisuuksien mukaan esim. leikkaamista, käsin ompelemista, virkkaamista ja painantaa, naulaamista, sahaamista ja poraamista. Opetellaan työvälineiden turvallista käyttöä. Käytetään eri materiaaleja.	Harjoitellaan mittaamista, merkitsemistä. Harjoitellaan mahdollisuuksien mukaan erilaisia työtapoja, kuten leikkaamista, käsin ompelemista, virkkaamista ja painantaa, naulaamista, sahaamista ja poraamista. Opetellaan työvälineiden turvallista käyttöä. Käytetään eri materiaaleja.	L4, L6
T5 Tukea oppilaan itsetunnon kehittymistä käsityössä onnistumisen, oivaltamisen ja keksimisen kokemusten kautta.	S1-S6	Opetellaan keskustelemaan omasta ja toisten työskentelystä ja antamaan siitä palautetta.	Opetellaan keskustelemaan omasta työstä ja työskentelystä. Harjoitellaan löytämään omia vahvuuksia ja hyviä oivalluksia. Syvennetään taitoa arvioida toisten töitä ja niistä palautteen antamista.	L1, L3

Käsityön opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530524?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S6	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
T1 Vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään, kokeilevaan ja paikallisuutta hyödyntävään käsityöhön.	S1-S6	Kokeillaan eri materiaaleja, työvälineitä ja tekniikoita, yhdistellään niitä luovasti ja ennakkoluulottomasti. Oppilaan teknisiä taitoja kehitetään oppilaan omista lähtökohdista. Otetaan huomioon koulun kulttuuri- ja luonnonympäristö käsityöhön liittyvissä projekteissa ja kaupungin suomat mahdollisuudet käsityötoiminnalle kaupungin muissa toimipisteissä.	Kokeillaan eri materiaaleja, työvälineitä ja tekniikoita, yhdistellään niitä luovasti ja ennakkoluulottomasti. Oppilaan teknisiä taitoja kehitetään oppilaan omista lähtökohdista. Otetaan huomioon koulun kulttuuri- ja luonnonympäristö käsityöhön liittyvissä projekteissa ja kaupungin suomat mahdollisuudet käsityötoiminnalle kaupungin muissa toimipisteissä.	Kokeillaan eri materiaaleja, työvälineitä ja tekniikoita, yhdistellään niitä luovasti ja ennakkoluulottomasti. Oppilaan teknisiä taitoja kehitetään oppilaan omista lähtökohdista. Harjoitellaan tuomaan omaa identiteettiä, osaamista ja kiinnostuksen kohteita esille käsityötuotteiden suunnittelussa, materiaalivalinnoissa sekä toteutustapojen valinnassa.	Kokeillaan eri materiaaleja, työvälineitä ja tekniikoita, yhdistellään niitä luovasti ja ennakkoluulottomasti. Oppilaan teknisiä taitoja kehitetään oppilaan omista lähtökohdista. Harjoitellaan tuomaan omaa identiteettiä, osaamista ja kiinnostuksen kohteita esille käsityötuotteiden suunnittelussa, materiaalivalinnoissa sekä toteutustapojen valinnassa. Otetaan huomioon koulun kulttuuri- ja luonnonympäristö käsityöhön liittyvissä projekteissa ja kaupungin suomat mahdollisuudet käsityötoiminnalle	L1, L2

					kaupungin muissa toimipisteissä.	
T2 Ohjata oppilasta hahmottamaan ja hallitsemaan kokonainen käsityöprosessi ja sen dokumentointi.	S1-S6	Opetellaan hahmottamaan kokonainen käsityö, sen eri vaiheet, prosessin tarvittavat materiaalit, työvälineet ja ajankäyttö. Tutustutaan prosessin dokumentointiin. Opitaan ottamaan vastaan ja hyödyntämään ohjaavaa palautetta työn edetessä.	Opetellaan hahmottamaan kokonainen käsityö, sen eri vaiheet, prosessin tarvittavat materiaalit, työvälineet ja ajankäyttö. Oppilasta ohjataan dokumentoinnissa. Opitaan ottamaan vastaan ja hyödyntämään ohjaavaa palautetta työn edetessä.	Opetellaan hahmottamaan kokonainen käsityö, sen eri vaiheet, prosessin tarvittavat materiaalit, työvälineet ja ajankäyttö. Opitaan ottamaan vastaan ja hyödyntämään ohjaavaa palautetta työn edetessä. Opetellaan ottamaan lisää vastuuta työn suunnittelussa, jäsentämisessä, toteutuksessa ja dokumentoinnissa.	Opetellaan hahmottamaan kokonainen käsityö, sen eri vaiheet, prosessin tarvittavat materiaalit, työvälineet ja ajankäyttö. Opitaan ottamaan vastaan ja hyödyntämään ohjaavaa palautetta työn edetessä. Opetellaan ottamaan lisää vastuuta työn suunnittelussa, jäsentämisessä, toteutuksessa ja dokumentoinnissa.	L1, L5
T3 Opastaa oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan yksin tai yhdessä käsityötuote tai -teos luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin.	S1-S4	Harjoitellaan oman työn suunnittelua. Harjoitellaan uusia tekniikoita sekä vahvistetaan opittuja taitoja.	Opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan oma työ yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Harjoitellaan uusia tekniikoita sekä vahvistetaan opittuja taitoja. Opetellaan valitsemaan tarkoituksenmukaiset materiaalit ja työvälineet. Opetellaan luovuutta ja itseilmaisua.	Opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan oma työ yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Harjoitellaan uusia tekniikoita sekä vahvistetaan opittuja taitoja. Opetellaan valitsemaan tarkoituksenmukaiset materiaalit ja työvälineet. Opetellaan luovuutta ja itseilmaisua.	Opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan oma työ yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Harjoitellaan uusia tekniikoita sekä vahvistetaan opittuja taitoja. Opetellaan valitsemaan tarkoituksenmukaiset materiaalit ja työvälineet. Opetellaan luovuutta ja itseilmaisua.	L2, L4, L5
T4 Ohjata oppilasta tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan monia	S3, S5	Tutustutaan käsityön käsitteisiin, eri	Tutustutaan käsityön käsitteisiin eri materiaaleihin ja niiden	Opitaan lisää käsitteitä, materiaalituntemusta ja uusia työtapoja.	Opitaan lisää käsitteitä, materiaalituntemusta ja uusia työtapoja.	L4, L6

<p>erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti.</p>		<p>materiaaleihin ja niiden ominaisuuksiin. Harjoitellaan eri käsityötekniikoiden perusteita (mm. mittaaminen ja merkitseminen, materiaalin katkaisu, kiinnittäminen ja muotoilu tarkoituksen mukaisia työvälineitä käyttäen), sekä työvälineiden ja tekniikoiden perushallintaa, esim. käsin ompelu, ompelukoneen käyttö, lankatekniikat, kankaanpainanta, naulaaminen, sahaaminen.</p>	<p>ominaisuuksiin ja käyttöön kokeilujen, opetusmateriaalin sekä ympäristön tarjoamien havainnointi-mahdollisuuksien kautta. Harjoitellaan eri käsityötekniikoiden perusteita (mm. mittaaminen ja merkitseminen, materiaalin katkaisu, kiinnittäminen ja muotoilu tarkoituksen mukaisia työvälineitä käyttäen), sekä työvälineiden ja tekniikoiden perushallintaa, esim. käsin ompelu, ompelukoneen käyttö, lankatekniikat (neulonta, virkkaus, kirjonta) kankaanpainanta, akkuporakoneen käyttö.</p>	<p>Harjoitellaan käyttämään uusia työvälineitä. Harjaannutaan perustekniikoissa ja opetellaan uusia tekniikoita. Vahvistetaan käden ja silmän yhteistyötä, koordinoitokykyä, motorisia taitoja, luovuudessa ja suunnitteluosaamisessa. Opetellaan pitkäjänteistä, innovatiivista työskentelyä pyrkimyksenä itsetunnon vahvistuminen ja mielihyvää tuottava kokemus.</p>	<p>Harjoitellaan käyttämään uusia työvälineitä. Harjaannutaan perustekniikoissa ja opetellaan uusia tekniikoita. Vahvistetaan käden ja silmän yhteistyötä, koordinoitokykyä, motorisia taitoja, luovuudessa ja suunnitteluosaamisessa. Opetellaan pitkäjänteistä, innovatiivista työskentelyä pyrkimyksenä itsetunnon vahvistuminen ja mielihyvää tuottava kokemus.</p>	
<p>T5 Kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.</p>	<p>S1-S5</p>	<p>Opetellaan toimimaan työskentely-ympäristössä turvallisesti, vastuullisesti ja viihtyvyyteen pyrkien.</p>	<p>Opetellaan työvälineiden turvallista ja tarkoituksenmukaista käyttöä ja niiden huoltoa sekä tarvikkeiden ja laitteiden järjestämistä. Opetellaan toimimaan työskentely-ympäristössä turvallisesti, vastuullisesti ja viihtyvyyteen pyrkien.</p>	<p>Opetellaan työvälineiden turvallista ja tarkoituksenmukaista käyttöä ja niiden huoltoa sekä tarvikkeiden ja laitteiden järjestämistä. Opetellaan toimimaan työskentely-ympäristössä turvallisesti, vastuullisesti ja viihtyvyyteen pyrkien.</p>	<p>Opetellaan työvälineiden turvallista ja tarkoituksenmukaista käyttöä ja niiden huoltoa sekä tarvikkeiden ja laitteiden järjestämistä. Opetellaan toimimaan työskentely-ympäristössä turvallisesti, vastuullisesti ja viihtyvyyteen pyrkien.</p>	<p>L3, L6</p>

<p>T6 Opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.</p>	<p>S1, S2, S6</p>	<p>Opetellaan käyttämään tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan tieto- ja viestintäteknikkaa käsityöprosessin eri vaiheissa. Dokumentaatiot voidaan tallentaa esim. portfolioa varten tai laatia sähköisiä portfolioita.</p>	<p>Käytetään mahdollisuuksien mukaan kaikkia niitä tieto- ja viestintäteknisiä mahdollisuuksia ja laitteita, jotka edesauttavat käsityön suunnittelun, valmistamisen tai dokumentoinnin eri vaiheissa. Dokumentaatiot voidaan tallentaa esim. portfolioa varten tai laatia sähköisiä portfolioita.</p>	<p>Käytetään mahdollisuuksien mukaan kaikkia niitä tieto- ja viestintäteknisiä mahdollisuuksia ja laitteita, jotka edesauttavat käsityön suunnittelun, valmistamisen tai dokumentoinnin eri vaiheissa. Dokumentaatiot voidaan tallentaa esim. portfolioa varten tai laatia sähköisiä portfolioita.</p>	<p>Käytetään mahdollisuuksien mukaan kaikkia niitä tieto- ja viestintäteknisiä mahdollisuuksia ja laitteita, jotka edesauttavat käsityön suunnittelun, valmistamisen tai dokumentoinnin eri vaiheissa. Dokumentaatiot voidaan tallentaa esim. portfolioa varten tai laatia sähköisiä portfolioita.</p>	<p>L5</p>
<p>T7 Ohjata oppilasta arvioimaan, arvostamaan ja tarkastelemaan vuorovaikutteisesti omaa ja muiden kokonaisen käsityön prosessia.</p>	<p>S6</p>	<p>Tehdään itse- ja vertaisarviointia eri työvaiheissa. Opetellaan huomaamaan omat vahvuudet ja kehittämisen kohteet ja pyrkimään mahdollisimman hyvään lopputulokseen, myönteiseen kokemukseen ja itsetuntemuksen kehittämiseen.</p>	<p>Tehdään itse- ja vertaisarviointia eri työvaiheissa. Opetellaan toimimaan palautteen mukaisesti. Opetellaan huomaamaan omat vahvuudet ja kehittämisen kohteet ja pyrkimään mahdollisimman hyvään lopputulokseen, myönteiseen kokemukseen ja itsetuntemuksen kehittämiseen.</p>	<p>Tehdään itse- ja vertaisarviointia eri työvaiheissa. Opetellaan toimimaan palautteen mukaisesti. Opetellaan huomaamaan omat vahvuudet ja kehittämisen kohteet ja pyrkimään mahdollisimman hyvään lopputulokseen, myönteiseen kokemukseen ja itsetuntemuksen kehittämiseen.</p>	<p>Tehdään itse- ja vertaisarviointia eri työvaiheissa. Opetellaan toimimaan palautteen mukaisesti. Opetellaan huomaamaan omat vahvuudet ja kehittämisen kohteet ja pyrkimään mahdollisimman hyvään lopputulokseen, myönteiseen kokemukseen ja itsetuntemuksen kehittämiseen.</p>	<p>L1, L4, L7</p>
<p>T8 Herättää oppilas arvioimaan kulutus- ja</p>	<p>S1- S3, S5</p>	<p>Opetellaan kestävän kehityksen periaatteita, käyttämään materiaalia</p>	<p>Opetellaan kestävän kehityksen periaatteita, käyttämään materiaalia</p>	<p>Opetellaan kestävän kehityksen periaatteita, käyttämään materiaalia</p>	<p>Opetellaan kestävän kehityksen periaatteita, käyttämään materiaalia</p>	<p>L1, L3, L7</p>

tuotantotapoja kriittisesti.		säästeliäästi ja hyödyntämään kierrätysmateriaaleja.	säästeliäästi ja hyödyntämään kierrätysmateriaaleja.	säästeliäästi ja hyödyntämään kierrätysmateriaaleja.	säästeliäästi ja hyödyntämään kierrätysmateriaaleja. Saadaan kuva käsityön merkityksestä, kulttuuri- ja yhteiskunta-sidonnaisuudesta, kuluttamisesta ja tuotannosta.	
------------------------------	--	--	--	--	--	--

Käsityön opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokalla 7

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530524?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S2-S8	7. luokka	L1-L7
T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi.	S2-S5	<p>Perehdytään käsityötuotteiden ajallisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin merkityksiin ja tarkoituksiin. 1)</p> <p>Rohkaistutaan käyttämään omaa luovuutta, ideointikykyä ja esteettistä ilmaisukykyä. 2)</p> <p>Suunnitellaan ja valmistetaan erilaisia käsityötuotteita sekä laaditaan niihin työsuunnitelmia yhdessä opettajan kanssa. 3)</p> <p>Dokumentoidaan käsityöprosessin eri vaiheita ja tehdään itsearviointia omasta osaamisesta ja työskentelystä.</p> <p>Opetellaan arvioimaan kriittisesti sekä omia että muiden töitä.</p>	L2,L3
T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan.	S1-S5	<p>Opetellaan tekemään työsuunnitelmia, piirretään kaavoja, tehdään malleja, pienoismalleja tai rakennepiirroksia, joiden avulla toteutetaan suunnitelman mukaan idea tuotteeksi.4)</p> <p>Opitaan käyttämään suunnittelun lähtökohtana valmiita malleja ja piirroksia, opetellaan muovaamaan ja muuntelemaan niitä tai luomaan kokonaan oma suunnitelma.</p> <p>Opetellaan valitsemaan tarkoitukseen soveltuvat materiaalit ja työvälineet.</p> <p>Opitaan materiaalitietoutta.</p> <p>Opitaan käyttämään niitä tekniikoita ja työvälineitä, jotka tuotteen valmistamiseen parhaiten soveltuvat.</p> <p>Opitaan dokumentoimaan eri työvaiheita kuvallisesti, sanallisesti, näyttein sekä arvioimaan omaa osaamista, onnistumista ja työn etenemistä.</p>	L1

<p>T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatiota.</p>	<p>S1-S5</p>	<p>Tutustutaan monimateriaalisessa käsityössä erilaisiin käsityötekniikoihin, välineisiin, koneisiin ja laitteisiin sekä materiaaleihin ja niiden suomiin mahdollisuuksiin opetuksen järjestäjän tarjoamissa puitteissa. Opetellaan valitsemaan omaan tuotteeseen tarkoituksenmukaisimmat materiaalit, työvälineet sekä käytettävät tekniikat. Kokeillaan erilaisia työtapoja, välineitä ja materiaaleja.⁵⁾ Harjoitellaan erilaisten laitteiden toimintaperiaatteita, rakenteiden, teknologisten käsitteiden ja järjestelmien sekä niiden sovellusten käyttöä. Kehitetään ongelmanratkaisutaitoja sekä kädentaitoja. Opitaan suunnitelmallista, pitkäjänteistä ja itsenäistä työskentelyä. Opitaan käsityötuotteen suunnittelua ja valmistuksen eri vaiheita.</p>	<p>L4, L6</p>
<p>T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuun.</p>	<p>S1-S5</p>	<p>Opetellaan tulkitsemaan erilaisia ohjeita, piirroksia, symboleja, merkkejä ja lyhenteitä, jotka liittyvät työssä käytettäviin materiaaleihin tai työtapoihin. Harjaannutaan kuvanlukutaidossa. Opitaan noudattamaan laadittuja ohjeita tai laatimaan niitä itse. Opitaan kulutukseen, materiaalitietouteen sekä työvälineisiin sekä niiden huoltoon liittyvää tietoutta. Hyödynnetään tietoja käsityötuotteen suunnittelussa, valmistamisessa ja jokapäiväisessä elämässä.</p>	<p>L2, L4</p>
<p>T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa.</p>	<p>S6</p>	<p>Opitaan käyttämään koneita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Opitaan ottamaan selvää uuden laitteen toimintaperiaatteista ja varotoimenpiteistä ennen käyttöönottoa. Harjaannutaan koneiden ja laitteiden käytössä työprosessin aikana. Opitaan havainnoimaan mahdolliset riskitekijät ja ennakoimaan vaara- ja vahinkotilanteet. Opitaan huolehtimaan työympäristön järjestyksestä ja viihtyvyydestä.</p>	<p>L3, L6</p>
<p>T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä</p>	<p>S1-S5</p>	<p>Opetellaan käyttämään ideointi- ja suunnitteluvaiheessa sekä tuotteen valmistusvaiheessa tietotekniikkaa apuna (tekninen piirtäminen, mallintaminen ja tietotekniikan sovellukset). Laaditaan työsuunnitelma ja ohjeistus sekä dokumentoidaan tuotteen valmistusvaiheita tieto- ja viestintäteknikka apuna käyttäen.</p>	<p>L5</p>

yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa.		Jaetaan käsityötuotteen suunnittelussa, valmistamisessa tai dokumentoinnissa kertyneitä materiaalejaan yhteisöllisesti sekä hyödynnetään olemassa olevaa materiaalia.	
T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä.	S7	Opitaan luomaan kokonaiskuva käsityön merkityksestä, käsityöllä osallistumisesta, vaikuttamisesta ja viestimisestä. Toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteisiä käsityöprojekteja. Opitaan perinnetietoutta ja tutustutaan perinteisiin käsityötaitoihin ja -tapoihin. Keskitytään mahdollisuuksien mukaan itseä kiinnostaviin työtapoihin ja tekniikoihin ja erityisesti sellaisten käsityötaitojen harjaannuttamiseen, jotka voivat jatkossa hyödyttää ammatinvalintaa. 6) Tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailukäyntejä lähialueella eri oppilaitoksiin tai työpaikkoihin. Vierailujen tarkoituksena on luoda kokonaiskuva siitä, kuinka käsityö, toimiva yhteiskunta, yritykset ja työelämä ovat toisiinsa sidoksissa ja mikä on käsityön kansantaloudellinen merkitys. Opitaan ymmärtämään teollisia tuotantoprosesseja ja yritystoimintaa.	L6
T8 Ohjata oppilaita taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestäväää elämäntapaa.	S8	Opitaan ymmärtämään käsityön merkitys hyvinvoinnin ja kestävään kehityksen edistäjänä. Osallistutaan käsityöprosessin kautta käytetyn materiaalin kierrättämiseen tai tuotteen uudistamiseen (tuunaamiseen). Erilaisten hoito-, huolto-, korjaus- ja kunnostustöiden avulla opitaan käsillä tekemisen taitoja.	L1, L4, L7

Liikunnan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 1 – 2

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530525?valittu=428780>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	1. luokka	2. luokka	L1-L7
Fyysinen toimintakyky				
T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan itsenäisesti ja yhdessä uusia erilaisia liikuntatehtäviä sekä rohkaista ilmaisemaan itseään liikunnan avulla.	S1	Tutustutaan liikunnalliseen elämäntapaan. Tutustutaan leikkien ja pienpelien avulla eri lajeihin.	Kannustetaan löytämään liikunnallinen aktiivinen elämäntapa. Tutustutaan leikkien ja pienpelien avulla eri lajeihin.	L1, L3
T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistein avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja.	S1	Tutustutaan itseensä liikkujana.	Vahvistetaan käsitystä itsestä liikkujana. Rohkaistutaan löytämään liikunnallinen harrastus.	L1, L3, L4
T3 vahvistaa motoristen perustaitojen (tasapaino, liikkumis- ja välineen käsittelytaidot) oppimista niin, että oppilas oppii soveltamaan niitä eri oppimisympäristöissä, eri tilanteissa ja eri vuodenaikoina.	S1	Tutustutaan ja harjoitellaan perusliikuntataitoja (esim. juokseminen, hyppäminen, kiipeäminen, vartalonhallinta, tasapaino, heittäminen, kiinniottaminen ja roikkuminen).	Opitaan yhdistämään aiemmin opittuja perusliikuntataitoja.	L3
T4 harjaannuttaa oppilasta liikkumaan turvallisesti erilaisissa ympäristöissä, erilaisilla välineillä ja telineillä.	S1	Tutustutaan turvalliseen liikkumiseen erilaisissa oppimisympäristöissä ja erilaisia välineitä käyttäen.	Vahvistetaan turvallista liikkumista erilaisissa oppimisympäristöissä ja erilaisia välineitä käyttäen.	L3
T5 tutustuttaa vesiliikuntaan ja varmistaa alkeisuimataito	S1	Tutustutaan veteen erilaisten harjoitteiden, leikkien ja peuhaamisen avulla (sukeltaminen ja alkeisuimataito).	Harjoitellaan vesiliikuntataitoja (alkeisuimataito).	L3

T6 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan liikuntatunneilla.	S1	Tutustutaan tapoihin, jotka luovat turvallisuutta (hygienia, varusteet, toimintatavat).	Opetellaan liikuntatunnin tavat ja rutiinit, jotka luovat turvallisuutta (hygienia, varusteet, toimintatavat).	L3, L6, L7
Sosiaalinen toimintakyky				
T7 ohjata oppilasta säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan vuorovaikutuksellisissa liikuntatilanteissa	S2	Opitaan iloitsemaan ja kokemaan liikunnallista riemua sekä sietämään ja kestämaan pettymyksiä.	Opitaan iloitsemaan ja kokemaan liikunnallista riemua sekä sietämään ja kestämaan pettymyksiä.	L2, L3, L6, L7
T8 tukea yhdessä työskentelyn taitoja, kuten yhdessä sovittujen sääntöjen noudattamista, ohjaamalla oppilasta ottamaan vastuuta yhteispelien ja leikkien onnistumisesta.	S2	Harjoitellaan pari- ja ryhmätyöskentelytaitoja ja toisten auttamista pienpelien ja sääntöleikkien avulla.	Harjoitellaan ja vahvistetaan pari- ja ryhmätyöskentelytaitoja ja toisten auttamista pienpelien ja sääntöleikkien avulla.	L2, L6, L7
Psyykinen toimintakyky				
T9 tukea oppilaan myönteisen minäkäsityksen vahvistumista, ohjata itsenäiseen työskentelyyn sekä itsensä monipuoliseen ilmaisemiseen.	S3	Löydetään ja tunnistetaan omia ja muiden vahvuuksia monipuolisen liikunnan kautta.	Löydetään ja tunnistetaan omia ja muiden vahvuuksia monipuolisen liikunnan kautta.	L1, L2, L3
T10 varmistaa myönteisten liikunnallisten kokemusten saaminen ja rohkaista oppilasta kokeilemaan oman toimintakykynsä rajoja	S3	Harjoitellaan leikkejä ja tehtäviä, joissa koetaan onnistumisia. Kohdataan leikeissä, kisailuissa tai peleissä tuetusti emotionaalisesti vaihtelevia tilanteita.	Harjoitellaan leikkejä ja tehtäviä, joissa koetaan onnistumisia. Kohdataan leikeissä, kisailuissa tai peleissä tuetusti emotionaalisesti vaihtelevia tilanteita.	L1, L2

Liikunnan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 3 – 6

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530525?valittu=428781>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka	L1-L7
Fyysinen toimintakyky						
T1 kannustaa oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntatehtäviä ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen.	S1	Kehitetään ja sovelletaan perusliikuntataitoja monipuolisesti eri liikuntatehtävien avulla. Opitaan yrittämään parhaansa. Opitaan pitämään yllä liikunnallista elämäntapaa. Pyritään tekemään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Rohkaistutaan löytämään liikunnallinen harrastus.	Kehitetään ja sovelletaan perusliikuntataitoja eri liikuntatehtävien avulla. Opitaan yrittämään parhaansa. Opitaan pitämään yllä liikunnallista elämäntapaa. Pyritään syventämään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.	Harrastetaan runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa kehitysvaihe huomioiden. Opitaan kokemaan liikunta tärkeäksi ja mielekkääksi osaksi hyvinvointia. Pyritään ylläpitämään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.	Ylläpidetään fyysisesti aktiivista toimintaa kehitysvaihe huomioiden liikunnan ilon kautta. Opitaan kokemaan liikunta tärkeäksi ja mielekkääksi osaksi omaa hyvinvointia. Pyritään ylläpitämään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.	L1, L3
T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään	S1	Vahvistetaan edelleen omaa käsitystä itsestä liikkujana.	Opitaan tunnistamaan omat vahvuudet ja heikkoudet liikuntatehtävissä. Rohkaistutaan liikkumaan myös vapaa-ajalla.	Opetellaan säätelemään omaa toimintaa annetun liikuntatehtävän tavoitteen suuntaisesti. Opetellaan tekemään valintoja liikuntatilanteissa omat vahvuudet ja	Opetellaan säätelemään omaa toimintaa annetun liikuntatehtävän tavoitteen suuntaisesti. Opetellaan tekemään valintoja liikuntatilanteissa omat vahvuudet ja	L1, L3, L4

liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja.				heikkoudet huomioon ottaen. Rohkaistutaan liikkumaan myös vapaa-ajalla.	heikkoudet huomioon ottaen. Rohkaistutaan liikkumaan myös vapaa-ajalla.	
T3 ohjata oppilasta sekä vahvistamaan tasapaino- ja liikkumistaitojaan että soveltamaan niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina sekä eri tilanteissa.	S1	Vahvistetaan eri liikuntalajeissa tarvittavia liikuntataitoja hyödyntäen erilaisia liikuntaympäristöjä.	Vahvistetaan eri liikuntalajeissa tarvittavia ominaisuuksia.	Syvennetään eri liikuntalajeissa tarvittavia ominaisuuksia.	Syvennetään eri liikuntalajeissa tarvittavia ominaisuuksia.	L3
T4 ohjata oppilasta sekä vahvistamaan että soveltamaan välineen käsittelytaitojaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä käyttämällä erilaisia välineitä eri vuodenaikoina erilaisissa tilanteissa.	S1	Vahvistetaan oppilaan kykyä käsitellä erilaisia liikuntavälineitä käyttäen jo olemassa olevia liikuntataitoja.	Vahvistetaan oppilaan kykyä käsitellä erilaisia liikuntavälineitä käyttäen jo olemassa olevia liikuntataitoja.	Syvennetään oppilaan kykyä käsitellä erilaisia liikuntavälineitä käyttäen jo olemassa olevia liikuntataitoja. Tutustutaan turvallisiin suoritustekniikoihin.	Syvennetään oppilaan kykyä käsitellä erilaisia liikuntavälineitä käyttäen jo olemassa olevia liikuntataitoja. Tutustutaan turvallisiin suoritustekniikoihin.	L3
T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa.	S1	Opetellaan tunnistamaan omia fyysisiä ominaisuuksia ja harjaannuttamaan niitä leikkien ja pelien kautta.	Opetellaan tunnistamaan omia fyysisiä ominaisuuksia ja harjaannuttamaan niitä leikkien ja pelien kautta.	Innostutaan ylläpitämään omaa fyysistä toimintakykyä. Opitaan tunnistamaan oma fyysinen toimintakyky realistisesti (Move-mittaukset).	Innostutaan ylläpitämään omaa fyysistä toimintakykyä. Opitaan tunnistamaan oma fyysinen toimintakyky realistisesti	L3

T6 opettaa uimataito, jotta oppilas pystyy liikkumaan vedessä ja pelastautumaan vedestä.	S1	Vahvistetaan alkeisuintitaitoja. Kehitetään uimataitoa eli kokeillaan ns. oikeita uintitekniikoita ja tutustutaan vesipelastustaitoihin.	Vahvistetaan uintitaitoa vatsallaan ja selällään. Harjoitellaan oikeita uintitekniikoita ja tutustutaan mahdollisuuksien mukaan vesipelastustaitoihin.	Vahvistetaan uintitaitoa ja -kuntoa vatsallaan ja selällään. Harjoitellaan oikeita uintitekniikoita ja mahdollisuuksien mukaan erilaisia vesipelastustehtäviä.	Vahvistetaan uintitaitoa ja -kuntoa vatsallaan ja selällään. Harjoitellaan oikeita uintitekniikoita ja mahdollisuuksien mukaan erilaisia vesipelastustehtäviä.	L3
T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan liikuntatunneilla.	S1	Opitaan ymmärtämään liikuntatunnin tavat ja rutiinit, jotka luovat turvallisuutta (hygieniä, varusteet, toimintatavat).	Opitaan ymmärtämään liikuntatunnin tavat ja rutiinit, jotka luovat turvallisuutta (hygieniä, varusteet, toimintatavat). Ks. T10	Opitaan pukeutumaan ohjeiden mukaisesti. Opitaan huolehtimaan itsenäisesti liikuntavarusteista ja huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniasta. Opitaan turvallista liikennekäyttäytymistä liikuntapaikoille siirryttäessä.	Opitaan pukeutumaan ohjeiden mukaisesti. Opitaan huolehtimaan itsenäisesti liikuntavarusteista ja huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniasta. Opitaan turvallista liikennekäyttäytymistä liikuntapaikoille siirryttäessä.	L3, L6, L7
Sosiaalinen toimintakyky						
T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen.	S2	Opetellaan ymmärtämään ja kunnioittamaan omia ja muiden liikuntataitoja.	Opitaan ymmärtämään ja kunnioittamaan omia ja muiden liikuntataitoja.	Opetellaan ottamaan vastuuta ryhmän toiminnasta ja ymmärtämään toisen kannustamisen merkitys.	Opitaan ottamaan vastuuta ryhmän toiminnasta ja ymmärtämään toisen kannustamisen merkitys.	L2, L3, L6, L7

T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä kantamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista.	S2	Opetellaan reilun pelin periaatteita ja opitaan ymmärtämään sääntöjen merkitys.	Opetellaan reilun pelin periaatteita ja opitaan ymmärtämään sääntöjen merkitys.	Opetellaan reilun pelin periaatteita ja opitaan ymmärtämään sääntöjen merkitys.	Opetellaan reilun pelin periaatteita ja opitaan ymmärtämään sääntöjen merkitys.	L2, L6, L7
Psyykinen toimintakyky						
T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa itsenäisen työskentelyn taitoja.	S3	Harjoitellaan itsenäisen työskentelyn taitoja ja vastuun kantamista liikuntatilanteissa.	Harjoitellaan itsenäisen työskentelyn taitoja ja vastuun kantamista liikuntatilanteissa sekä siirtymistä eri liikuntapaikkoihin.	Opetellaan ponnistelemaan pitkäjännitteisesti liikuntatehtävän loppuun viemiseksi yksin tai ryhmässä. Opitaan suhtautumaan omiin suorituksiin realistisesti. Opitaan kokemaan liikunta tärkeäksi ja mielekkääksi osaksi hyvinvointia.	Opitaan ottamaan vastuuta liikuntatehtävien suunnittelusta ja toteuttamisesta. Opetellaan hyödyntämään omaa osaamista. Opetellaan ponnistelemaan pitkäjännitteisesti liikuntatehtävän loppuun viemiseksi yksin tai ryhmässä. Opitaan suhtautumaan omiin suorituksiin realistisesti. Opitaan kokemaan liikunta tärkeäksi ja mielekkääksi osaksi hyvinvointia.	L1, L2, L3
T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä.	S3	Saadaan myönteisiä liikuntakokemuksia yksilölle ja ryhmälle annetun palautteen kautta, joka vahvistaa itsetuntoa ja myönteistä minäkäsitystä liikkujana.	Saadaan myönteisiä liikuntakokemuksia yksilölle ja ryhmälle annetun palautteen kautta, joka vahvistaa itsetuntoa ja myönteistä minäkäsitystä liikkujana.	Saadaan myönteisiä liikuntakokemuksia sekä yksilölle ja ryhmälle annetun palautteen ja myös vertaispalautteen kautta, jolloin itsetunto ja myönteinen minäkäsitys liikkujana vahvistuu.	Saadaan myönteisiä liikuntakokemuksia sekä yksilölle ja ryhmälle annetun palautteen ja myös vertaispalautteen kautta, jolloin itsetunto ja myönteinen minäkäsitys liikkujana vahvistuu.	L1, L2

Liikunnan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
 Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/530525?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S3	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Fyysinen toimintakyky					
T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen.	S1	Harjoitetaan mahdollisimman monipuolista liikuntaa ja rohkaistutaan kokeilemaan erilaisia liikuntalajeja ja -muotoja.	Syvennetään aiemmin liikuntatunneilla opittuja taitoja.	Innostutaan harrastamaan liikuntaa myös vapaa-aikana.	L1, L3
T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja	S1	Opitaan hahmottamaan liikuntatilanteita (pelikäsitys, sijoittuminen, ympäristö).	Syvennetään aiemmin liikuntatunneilla opittuja taitoja ja opitaan vastuullisuuteen.	Opitaan soveltamaan opittua omaan toimintaan itsenäisesti.	L1, L3, L4
T3 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa.	S1	Harjoitetaan liikuntalajeja, jota kehittävät tasapainoa ja koordinaatiota. Harjoitellaan esim. hyppyjä, heittoja, juoksua, liukuja eri lajien ja leikkien sekä niiden yhdistelmien kautta.	Syvennetään aiemmin liikuntatunneilla opittuja taitoja.	Rohkaistutaan löytämään omaa terveysttä tukevaa liikuntaa.	L3

T4 ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineen taitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti eri oppimis-ympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa.	S1	Harjoitellaan välineenkäsittelyä. Harjoitellaan rytmiä liikunnassa. Opitaan ergonomiaa ja turvallista suoritustekniikkaa. Käytetään ja hyödynnetään monipuolisesti lähiympäristön liikuntapaikkoja.	Syvennetään aiemmin liikuntatunneilla opittuja taitoja.	Tehdään yhteistyötä liikuntaseurojen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.	L3
T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittää fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta.	S1	Kehitetään ymmärrystä oman liikunnallisen elämäntavan yhteydestä terveyteensä. Opitaan seuraamaan ja arvioimaan omaa kehitystä.	Opitaan luomaan realistinen käsitys omasta tasosta ja käyttämään sitä oman liikuntasuunnittelun pohjana.	Löydetään ja/tai ylläpidetään itselle sopiva liikuntaharrastus.	L3
T6 vahvistaa uima- ja vesipelastustaitoja, jotta oppilas osaa sekä uida että pelastautua ja pelastaa vedestä.	S1	Harjoitellaan vesiliikuntataitoja (uinti, vedestä pelastautuminen ja pelastaminen).	Vahvistetaan vesiliikuntataitoja.		L3
T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan.	S1	Syvennetään taitoja noudattaa pelisääntöjä. Opitaan turvallista liikennekäyttäytymistä liikunta-paikoille siirryttäessä (esim. Kerttulaan). Opitaan liikuntamuodon ja sään mukaisen varustuksen käyttöä. Opitaan huolehtimaan hygieniasta.	Opitaan kiinnittämään enemmän huomiota turvalliseen suoritustekniikkaan. Opitaan ymmärtämään hygienian merkitystä.		L3, L6, L7
Sosiaalinen toimintakyky					
T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen.	S2	Opitaan toimimaan ryhmässä ja ottamaan muut huomioon.	Opitaan vastuullista käyttäytymistä (ihmiset, varusteet, ympäristö) ja toisen kunnioittamista erilaisuudesta huolimatta (monikulttuurisuus, taito- ja kunterot, fyysiset ominaisuudet).	Vahvistetaan aktiivista, itsenäistä toimintaa liikuntatunneilla ja vapaa-aikana.	L2, L3, L6, L7

T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista.	S2	Opitaan ryhmähengen tukemista ja reilun pelin periaatteita.		Suunnitellaan liikuntatuntien sisältöjä yhdessä opettajan kanssa.	L1, L6, L7
Psyykinen toimintakyky					
T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan ja vahvistaa oppilaan itsenäisen työskentelyn taitoja.	S3	Opitaan arvioimaan realistisesti omaa kehitystä ja tasoa liikkujana.	Vahvistetaan omaa liikunnallista minäkuvaa ja opitaan hyväksymään omat vahvuudet ja heikkoudet.	Kehitetään omia liikunnallisia vahvuuksia.	L1, L2, L3
T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä.	S3	Koetaan liikunnallisia onnistumisia. Opitaan kokeilemaan rohkeasti ja luovasti uutta turvallisessa ja rohkaisevassa ryhmässä.	Opitaan sietämään vastoinkäymisiä ja häviämisiä.		L1, L2,
T12 auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille.	S3	Opitaan ymmärtämään oman liikunnallisen elämäntavan yhteys terveyteen. Opitaan ymmärtämään myös levon sekä monipuolisen ravinnon tärkeys.			L3
T13 tutustuttaa oppilas yleisten liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, tietoihin ja taitoihin, jotta hän saa edellytyksiä löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia virkistysharrastuksia.	S3	Kokeillaan mahdollisuuksien mukaan eri liikuntamuotoja.	Tutustutaan ympäristön tarjoamiin liikuntapalveluihin ja olemassa oleviin liikuntamahdollisuuksiin.	Hyödynnetään monipuolisesti omaa osaamista liikuntatunnilla.	L1, L3

Kotitalouden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokalla 7

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; arviointi; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet)
Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/502086?valittu=428782>

Takaisin oppiaineluettelo

Opetuksen tavoitteet	S1-S3	7. luokka	L1-L7
Käytännön toimintataidot			
T1 ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtä ja toimintaa	S1, S2, S3	Harjoitellaan tarkoituksenmukaisia toimintatapoja kotitaloudessa.	L3
T2 ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen	S1, S2	Valmistetaan ruokia ja leivonnaisia. Ruokaillaan katetun pöydän ääressä.	L2, L3
T3 ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävasti ja kestäväen kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa	S1, S2, S3	Pohditaan ruokavaliintoja terveyden ja ympäristön kannalta. Tutustutaan tekstiilien huoltoon.	L3, L4, L5, L7
T4 ohjata oppilasta suunnittelemaan ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana	S1, S2	Tehdään käytännön töitä yhteistyössä.	L1, L3, L6
T5 ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin	S1, S2, S3	Pohditaan turvallisia, hygieenisiiä ja tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä. Huolehditaan puhtaanapidosta ryhmissä.	L3, L5, L7

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot			
T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua sekä rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa	S1, S2, S3	Harjoitellaan töiden jakamista tasapuolisesti ryhmissä.	L1, L2, L6, L7
T7 aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä	S1, S2, S3	Tutustutaan ruokaperinteisiin.	L2, L3
T8 ohjata oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä	S1, S2	Valmistetaan aterioita ryhmissä.	L3, L6, L7
T9 kannustaa oppilasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti vuorovaikutustilanteissa sekä pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa	S1, S2, S3	Harjoitellaan hyvien tapojen mukaista työskentelyä keittiössä sekä ruokailutilanteessa.	L2, L6, L7
Tiedonhallintataidot			
T10 kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana	S1, S2, S3	Opetellaan kotitalouden sisältöalueisiin liittyvien tietojen hankintaa eri tietolähteistä.	L1, L4
T11 harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä	S1, S2, S3	Opetellaan tunnistamaan tekstiilienhuolto-, kierrätys- ja ympäristömerkkejä. Otetaan selvää keittiön jätehuoltoon liittyvistä asioista.	L4
T12 ohjata oppilasta ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä	S1, S2, S3	Harjoitellaan ohjeiden soveltamista käytäntöön.	L1
T13 ohjata oppilasta kestävään elämäntapaan kiinnittämällä oppilaan huomiota ympäristö- ja kustannustietoisuuteen osana arjen valintoja.	S1, S2, S3	Pohditaan kotitalouden ympäristövaikutuksia kestävien valintojen kannalta.	L1, L7

Oppilaanohjauksen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt Raisiossa vuosiluokilla 7 – 9

Oppiaineen rakenne (tehtävä; oppimisympäristöt ja työtavat; ohjaus, eriyttäminen ja tuki; sisältöalueet, tavoitteet ja niihin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet) Huom. Tarvittaessa kopioi linkki. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/605632?valittu=428782>

[Takaisin oppiaineluetteloon](#)

Tavoitteet	S1-S5	7. luokka	8. luokka	9. luokka	L1-L7
Osallisuus ja aktiivinen toiminta					
T1 auttaa oppilasta muodostamaan kokonaiskäsitys vuosiluokkien 7-9 toimintatavoista ja opiskelu ympäristöstä, kehittää oppilaan valmiutta toimia kyseisessä ympäristössä ja erilaisissa ryhmissä sekä tukea oppilasta itsenäiseen toimintaan ja vastuun ottamiseen opiskelustaan ja tekemistään valinnoista	S1, S2	Opitaan toimimaan opintoja edistävällä tavalla omassa opiskeluryhmässä (ryhmytymispäivä). Tutustutaan koulun henkilökuntaan. Valitaan seuraavaan vuosiluokkaan valinnaisaineet.	Harjoitellaan osallistumaan oman luokan toimintaan. Opetellaan tunnistamaan omia vahvuuksia. Asetetaan tavoitteet koulumenestykselle. Valitaan seuraavaan vuosiluokkaan valinnaisaineet.	Osallistutaan yhteishakuun. Tarkastellaan koulumenestykseen liittyviä tavoitteita ja asetetaan uusia tavoitteita. Tarkennetaan uratavoitteita.	L3, L7
Oppimaan oppimisen taidot					
T2 kannustaa ja ohjata oppilaita kehittämään opiskelutaitojaan sekä oppimaan oppimisen taitojaan	S1	Käsitellään ja harjoitellaan opiskelutekniikoita ja käsitellään oppimaan oppimista.	Harjoitellaan yhdessä itsenäistä tiedonhakuja. Opetellaan löytämään luotettavaa tietoa.	Hahmotetaan yhteys omien vahvuuksien ja uravalinnan välillä.	L1
Elinikäinen oppiminen					
T3 luoda edellytyksiä oppilaan halulle oppia, arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää taitojaan ja	S1, S2	Käsitellään oppimaanoppimista ja valmiuksia elinikäiselle oppimiselle.	Opetellaan keinoja löytää ammattialoja ja työtehtäviä, joissa omat vahvuudet pääsevät esille.	Selvitetään eri ammattien terveydellisiä vaatimuksia.	L1

vahvuuksiaan, kehittää kykyään tunnistaa oppimiskohteitaan sekä antaa valmiuksia muuttaa tarvittaessa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan				Tunnistetaan omat vahvuudet suuntautumisessa jatko-opintoihin. Käsitellään elinikäisen oppimisen tärkeyttä.	
Itsetuntemus					
T4 ohjata oppilasta tunnistamaan omiin valintoihinsa vaikuttavia tekijöitä sekä suhteuttamaan omaa toimintaansa kykyjensä, edellytystensä ja kiinnostuksensa mukaisesti	S2	Pohditaan läksyjen tekemisen ja oppitunnilla osallistumisen merkitystä opiskelussa. Portfoliotyöskentely.	Opitaan tunnistamaan omat kiinnostuksen kohteet. Opitaan tunnistamaan koulun ulkopuolella hankittujen tietojen ja taitojen ja verkostojen merkitys. Tutustutaan paikallisiin aloihin ja yrityksiin esim. median avulla.	Pohditaan ja hyödynnetään omia vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita urasuunnittelussa. Opetellaan hyödyntämään koulun ulkopuolella hankittujen tietojen ja taitojen ja verkostojen mahdollisuudet.	L3
Tavoitteiden asettaminen					
T5 ohjata oppilaita asettamaan sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, tekemään niitä koskevia suunnitelmia sekä arvioimaan niiden toteutumista	S2, S5	Opetellaan itse- ja vertaisarviointia, omien erityispiirteiden (esim. luki-vaikeuden) huomioimista ja opiskelun muokkaamista itselle sopivalle vaatimustasolle. Opitaan asettamaan opiskelutavoitteita.	Tehdään pistelasku yhteishakua varten 8. luokan väliarvioinnin numeroilla. Seurataan omia oppimistuloksia ja verrataan niitä toisen asteen oppilaitosten sisäänpääsykriteereihin. Tarkistetaan omia opiskelutavoitteita.	Seurataan omia oppimistuloksia ja verrataan niitä toisen asteen oppilaitosten sisäänpääsykriteereihin. Suunnitellaan jatko-opintoja ja tutustutaan opiskelun lisäpalveluihin (esim. asuminen, tuet). Tehdään demo-haku.	L1, L3
Työelämään suuntautuva oppiminen					
T6 auttaa oppilasta ymmärtämään työn merkitys oman elämänsä ja yhteiskunnan kannalta sekä edistää oppilaan taitoa tunnistaa opiskeltavien oppiaineiden merkitys tulevien opintojen sekä	S2, S3, S5	Pohditaan valinnaisaineiden merkitystä ja mahdollisuuksia. Osallistutaan koulun sisäiseen TET:iin.	Tutkitaan työelämätietoutta ja eri ammattialoja. Osallistutaan TET-harjoitteluun. Harjoitellaan työnhakua.	Osallistutaan TET-harjoitteluun Harjoitellaan työnhakua.	L6, L7

työelämässä ja työllistymisessä tarvittavan osaamisen kannalta					
T7 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista, vuorovaikutus- ja viestintätaitoja sekä itselleen sopivia ammattialoja ja vahvistamaan valmiuksia hakea tietoa vaadittavan osaamisen hankkimisesta perusopetuksen jälkeen	S2-S5		Tehdään tiedonhakutehtäviä ja ryhmätöitä eri ammattialoista.	Työskennellään yhteistyössä TET-harjoittelussa muiden sidosryhmien kanssa. Tutustutaan ammatin valinnan ajankohtaisiin haasteisiin.	L4, L5, L6
Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa					
T8 antaa oppilaalle ja huoltajalle tietoa Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja sen mahdollisuuksista, tukea oppilaan taitoa etsiä koulutus- ja työelämätietoa sekä Suomesta että ulkomailta	S4-S5		Tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmään. Tutustutaan monipuolisesti ammatti- ja koulutusvaihtoehtoihin.	Tutustutaan erilaisiin ammatteihin, paikallisiin koulutusvaihtoehtoihin ja koulutuskokeiluihin esim. vierailijoiden ja vierailujen avulla. Suunnitellaan oma urapolku yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa henkilökohtaisessa ohjauskeskustelussa. Vanhempainillat ja tarvittaessa huoltajapalaverit.	L4, L5
T9 ohjata oppilasta käyttämään monikanavaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja sekä arvioimaan eri tietolähteiden kautta saadun tiedon luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta urasuunnittelun näkökulmasta	S2, S3, S5	Tutustutaan koulun sisäisiin ohjaus- ja tukipalveluihin.	Tehdään tiedonhakutehtäviä eri lähteitä käyttämällä ja ryhmätöitä eri ammattialoista.	Tutustutaan sähköisiin ohjaus- ja hakusivustoihin. Harjoitellaan koulutusvalinnan tekemistä.	L4, L5, L6

Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys					
T10 tukea oppilaan taitoja tunnistaa kulttuuritaustansa sekä kykyä toimia kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa, opastaa oppilasta hankkimaan ja omaksumaan tietoa opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksista monikansallisissa työympäristöissä sekä ulkomailla	S4, S5	Rakennetaan itsetuntemuksen kautta ymmärrystä omasta kulttuuritaustasta.	Pohditaan omalle kulttuurille tyypillisiä tapoja esim. työn haussa. Tullaan tietoisiksi suomalaisen koulutusjärjestelmän rakenteesta ja erityisyydestä muihin maihin verrattuna.	Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan infotilaisuuteen kansainvälistä opiskelijavaihtoa koskien.	L2